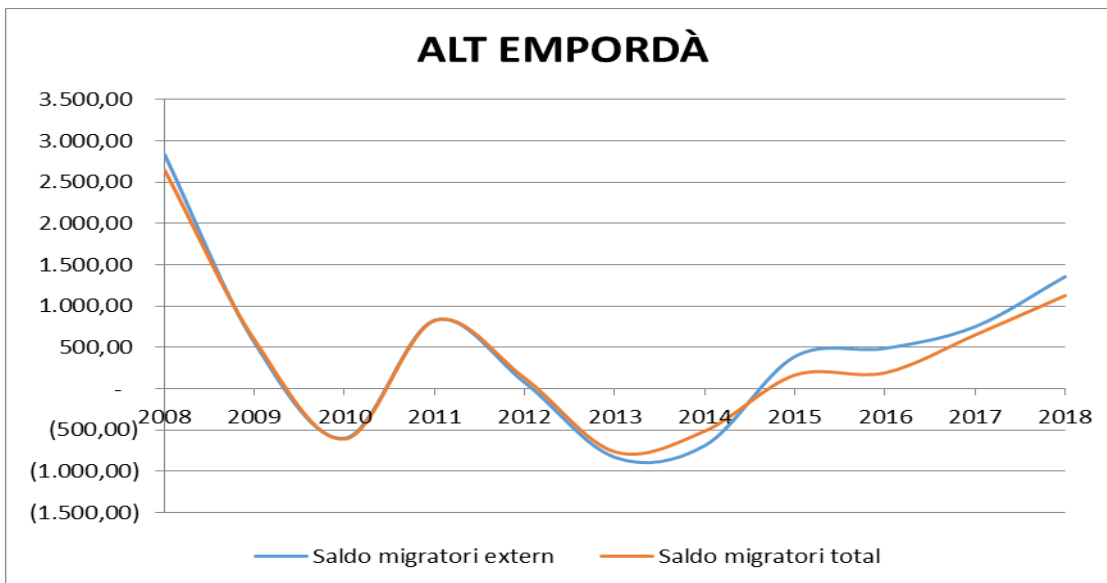
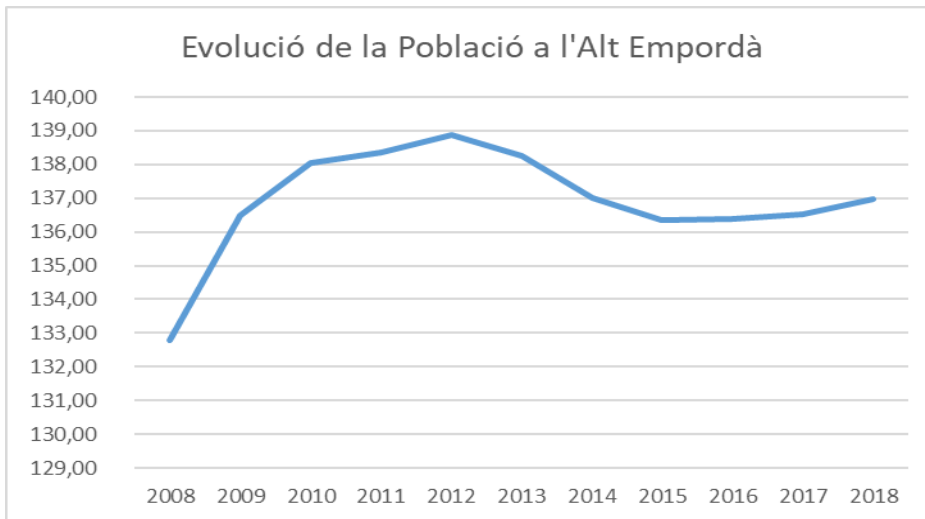

1. Comarca de l'Alt Empordà

L'última xifra consolidada de població de l'any 2019, la situa a l'Alt Empordà en 137.951 persones, una xifra inferior a la del 2012. A l'any 2019 la província de Girona globalment ha recuperat la població del 2012, però a l'Alt Empordà no ha estat així.

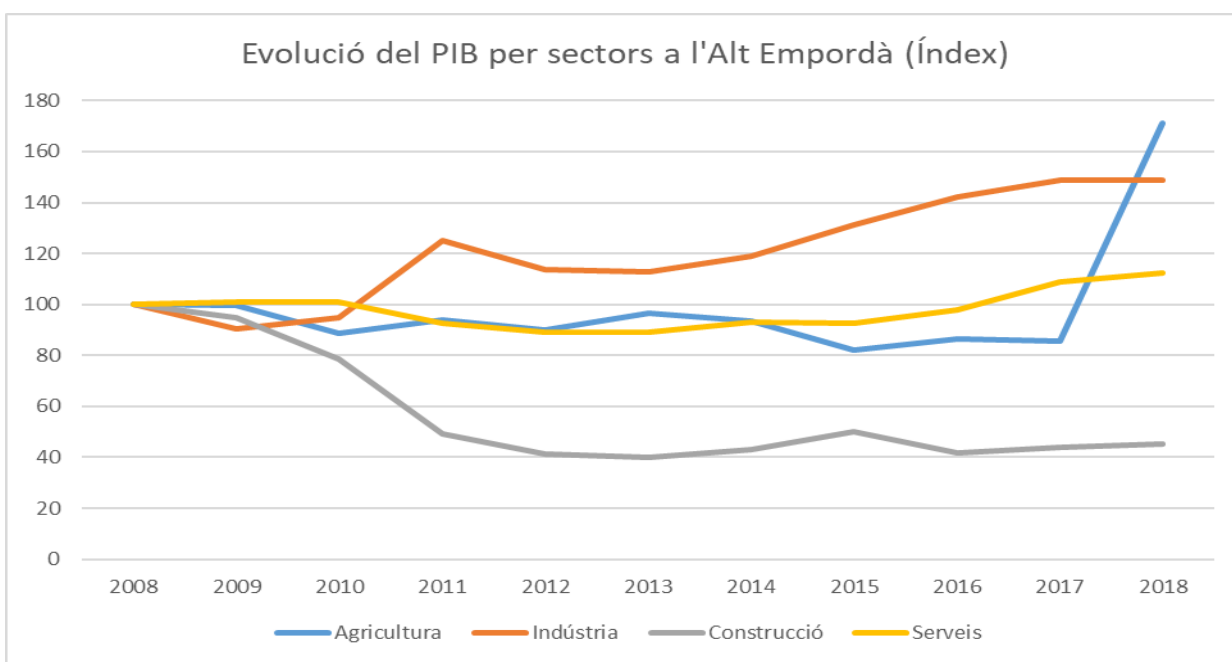
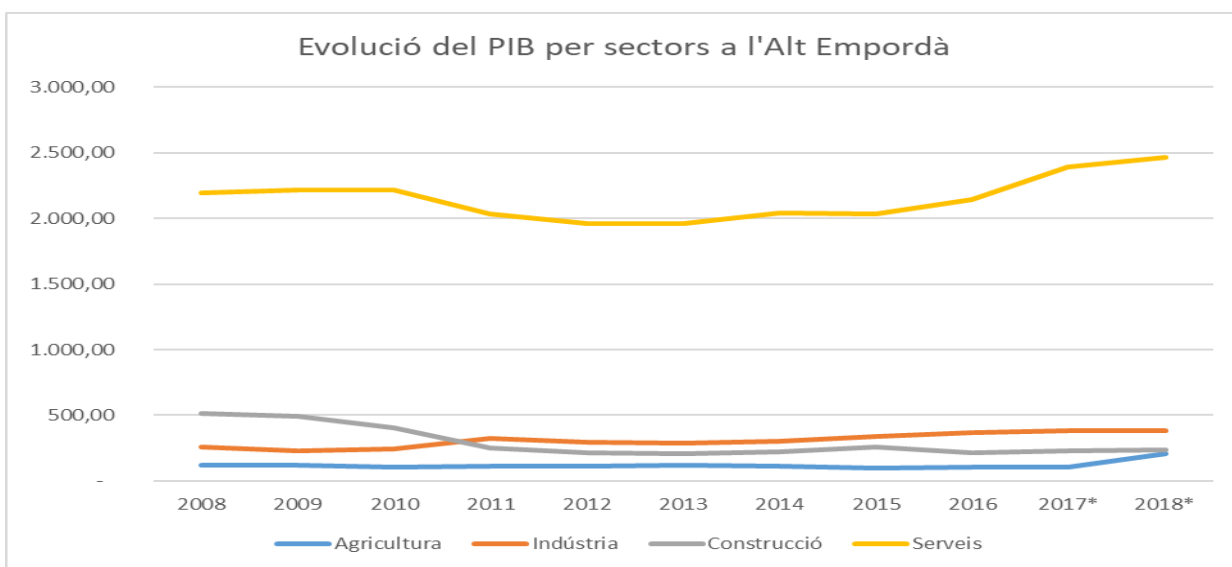

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

El saldo migratori total presenta dos enfonsaments, un al 2010 i l'altra al 2013 i 2014, i s'expliquen tots dos casos pel saldo migratori extern. L'enfonsament del 2010 és fruit del primer impacte de la crisi i només s'observa a l'Alt i Baix Empordà, però a

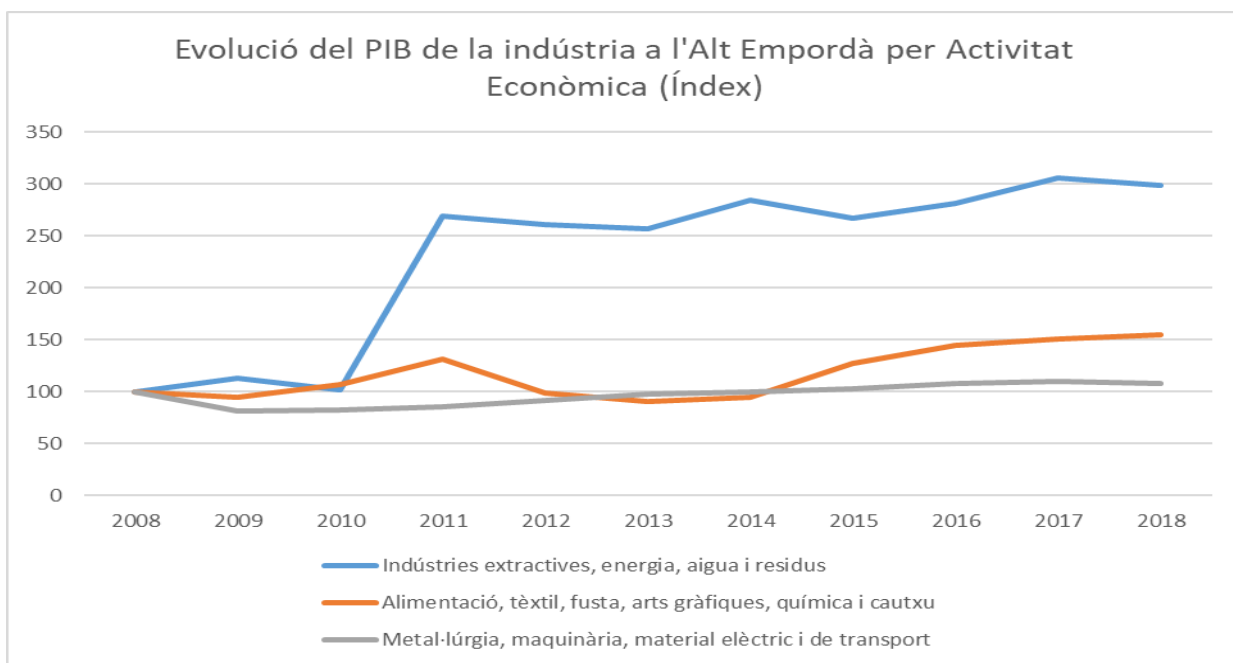
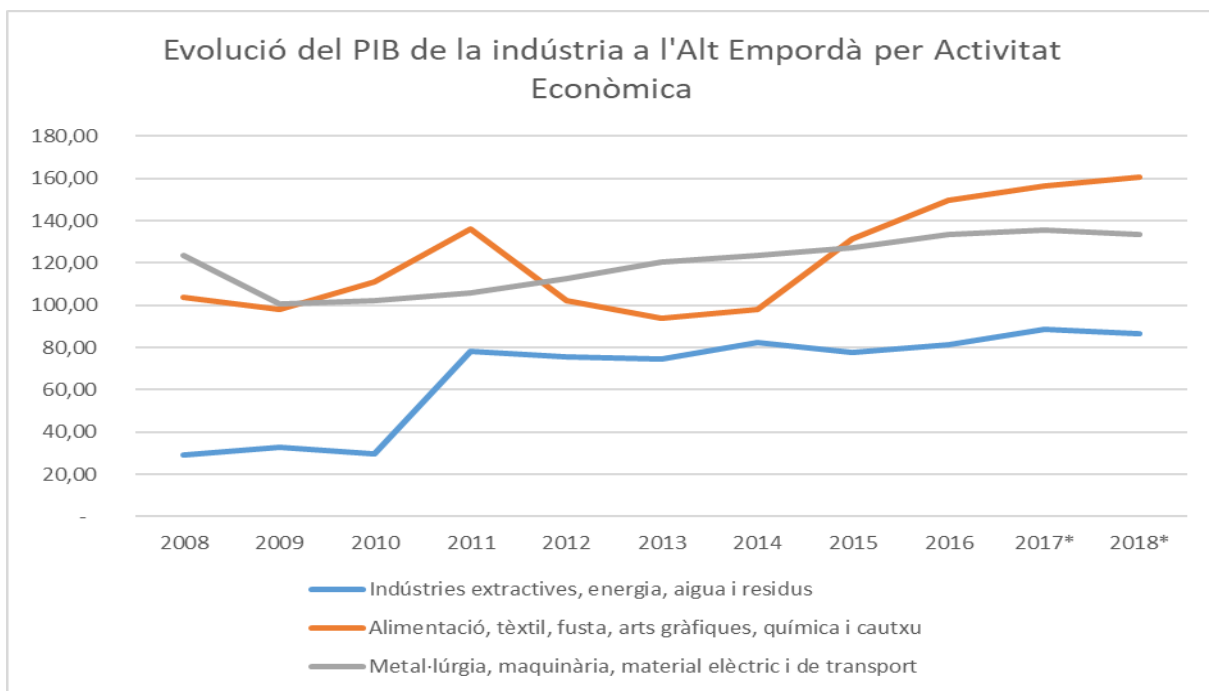
cap altra comarca gironina. Els saldos migratoris externs i negatius han estat determinants aquests anys de crisi, afectant al volum de població total i la seva composició.

Quant a l'evolució del PIB sectorial, a l'Alt Empordà el sector serveis és significativament molt rellevant i fins al 2016 té un comportament negatiu, molt pitjor que la mitjana de l'economia gironina. Només el sector industrial, que representa un 11,33% del seu PIB, té una evolució favorable.

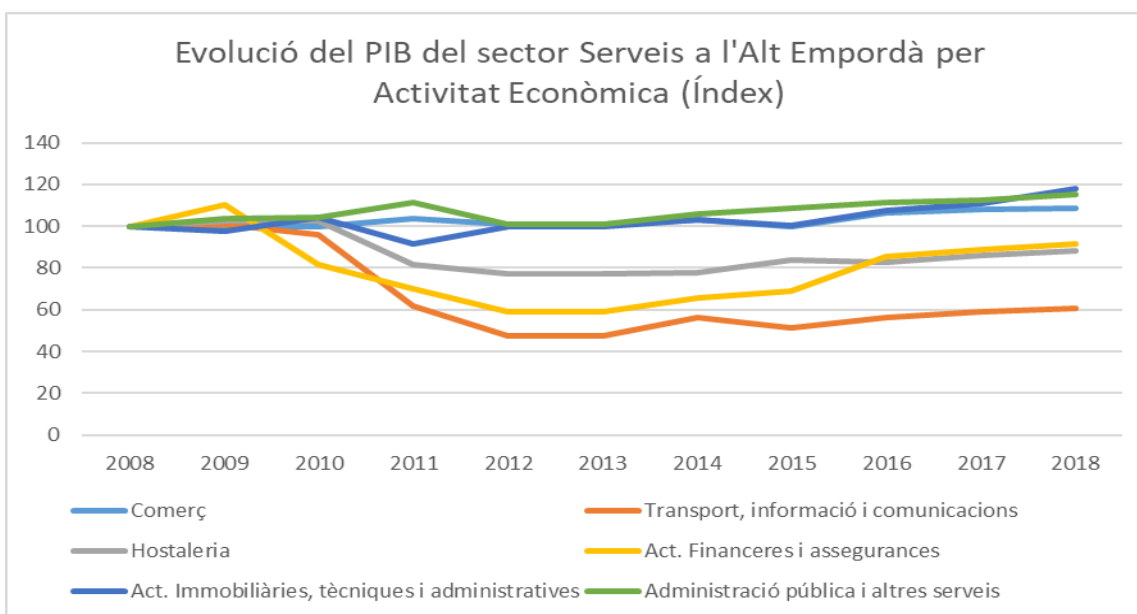
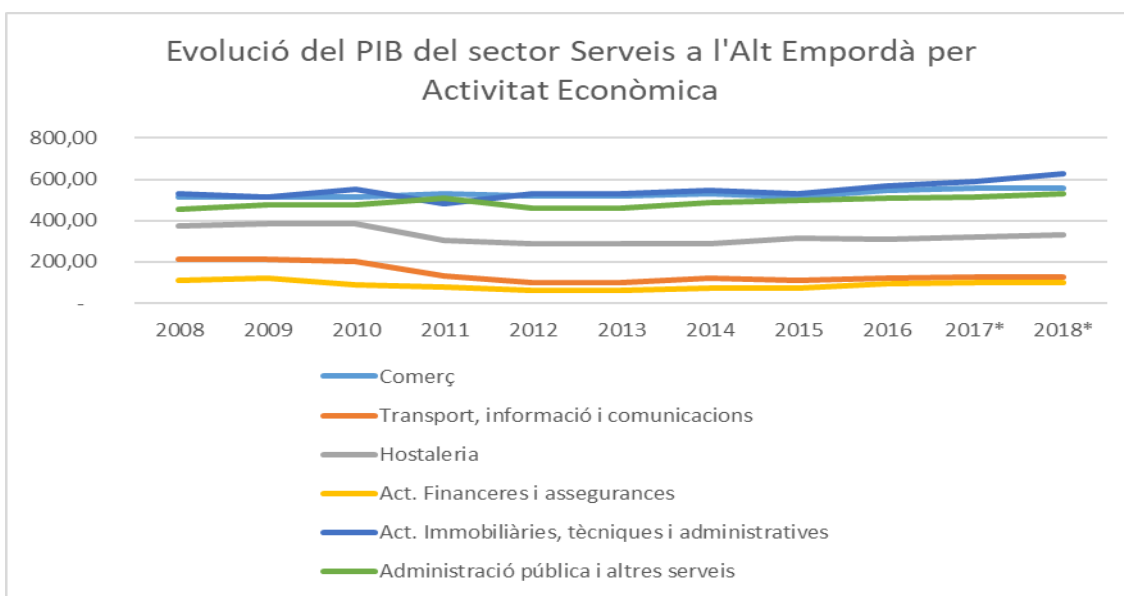
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i BBVA

El sector industrial de l'Alt Empordà segueix una evolució molt positiva en les indústries extractives; positiva malgrat les davallades del 2012, 2013 i 2014 al sector d'alimentació; i, evolució estable de la indústria metal·lúrgica.

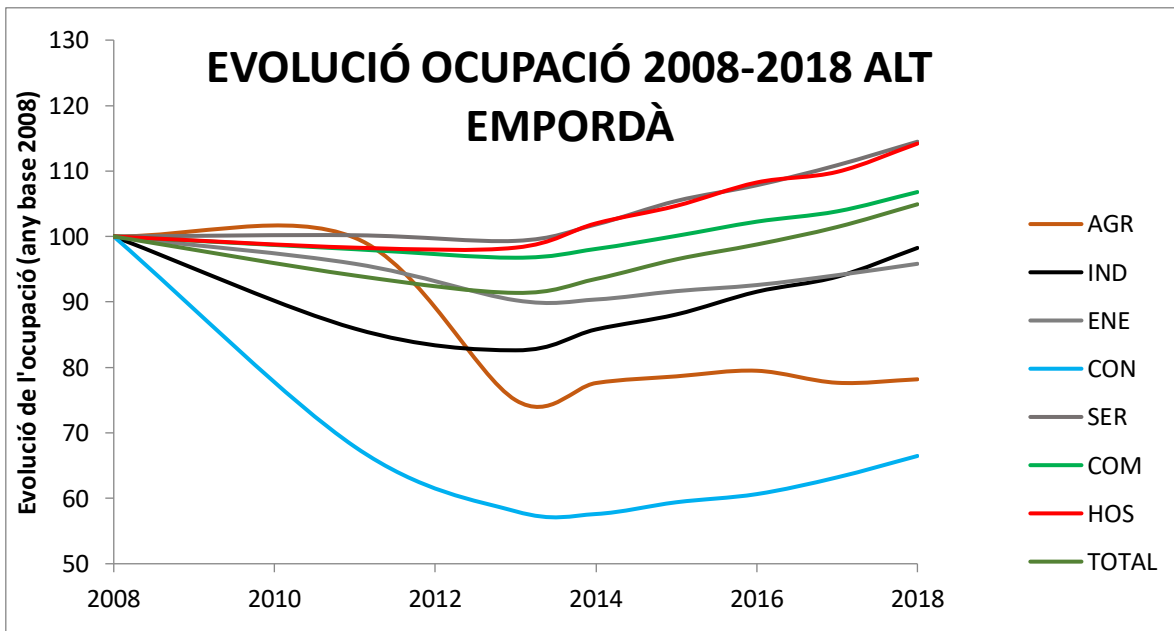
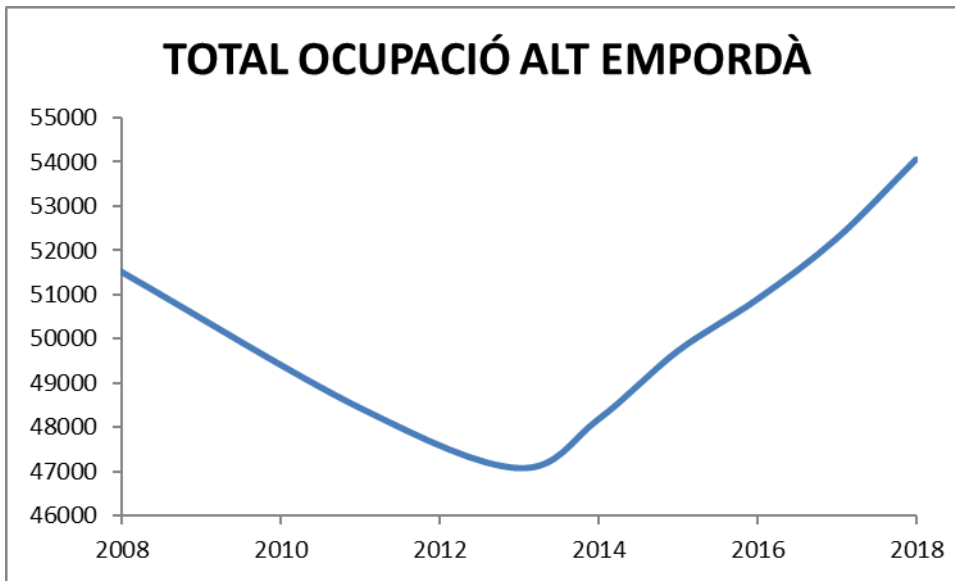
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i BBVA

La composició del sector serveis mostra una distinta evolució segons subsectors d'activitat. A l'Alt Empordà el sector transport cau molt més que la mitjana de la província, en canvi les activitats financeres i assegurances es comencen a recuperar millor de la forta caiguda els tres darrers anys. Vegi's que l'hostaleria al 2018 encara no s'ha recuperat de la crisi. I els sectors que no s'han vist afectats per la crisi es mantenen estables o creixen lleugerament però a un ritme inferior a la mitjana gironina.

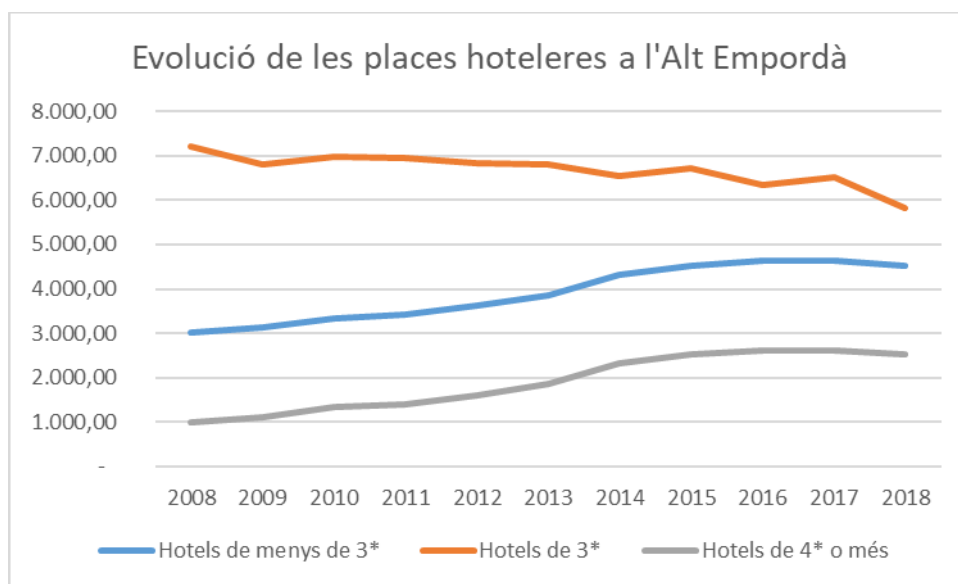
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i BBVA

L'ocupació a l'Alt Empordà s'ha recuperat amb escreix. I, l'ocupació s'ha creat a l'hostaleria, comerç, altres serveis i administració pública. Els sectors més vinculats a l'activitat turística són els que han creat més ocupació contribuint a la reducció de l'atur provocat per la crisi econòmica.

A l'Alt Empordà, l'oferta turística a l'any 2018 està composta per: 13.515 places hoteleres, 28.536 places de càmpings i 1.615 places de turisme rural.

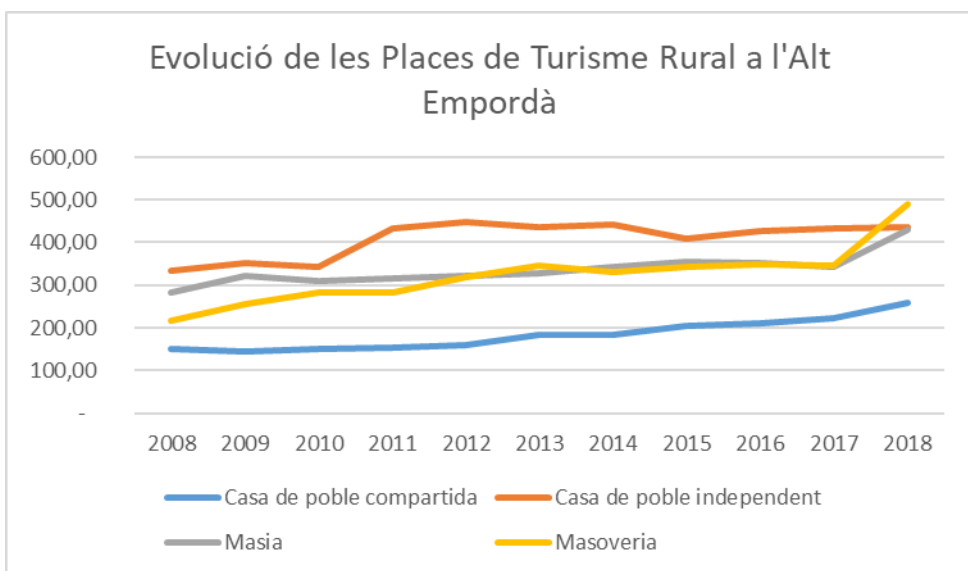
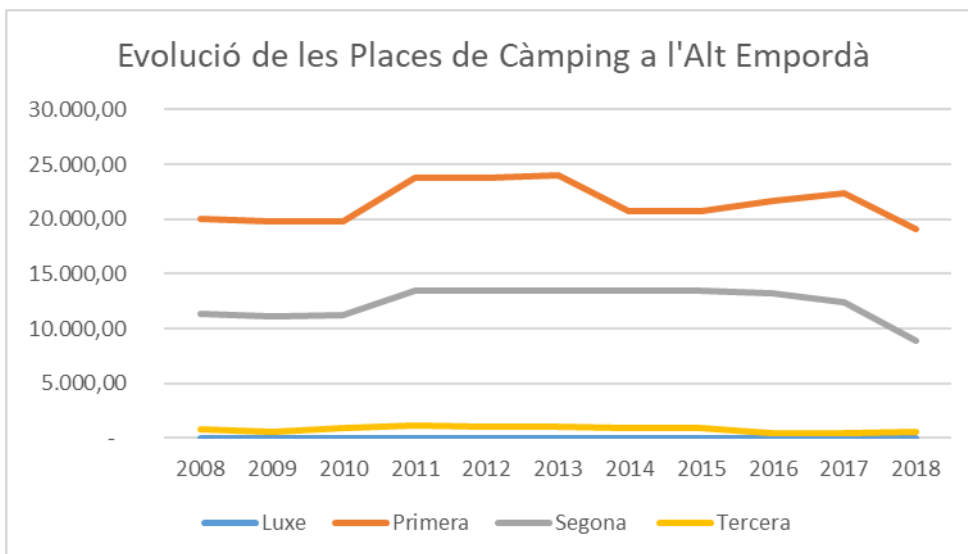
L'oferta hotelera ha multiplicat per 2,5 el nombre de places d'hotels de 4 estrelles o més reduint simultàniament el nombre de places a hotels de 3 estrelles. Però, també han augmentat un 50% les places en hotels de menys de 3 estrelles. Per tant, el sector hotelier comença a apostar per millorar la qualitat del sector tot i que continua augmentant les places hoteleres de més baixa qualitat, el que sembla incompatible si es vol valoritzar l'oferta conjunta de la comarca.

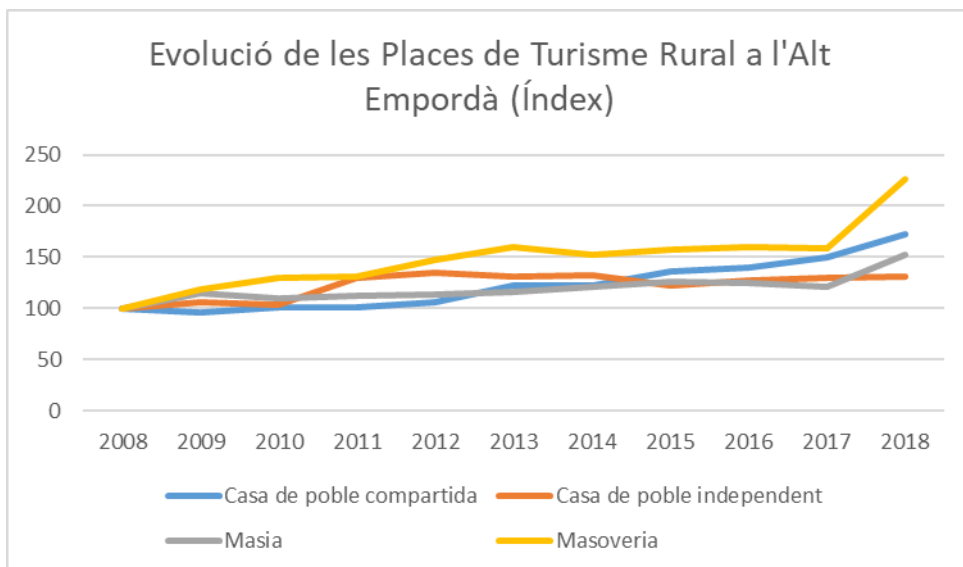

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

Més de la meitat de les places turístiques a l'Alt Empordà provenen dels càmpings. I és la segona comarca amb un percentatge més elevat de places de primera categoria, un 67%. La primera comarca és el Baix Empordà amb un 74% de places de càmping de primera. L'elevada qualitat de les places de càmping és un fet molt característic del sector turístic gironí.

Quant a l'oferta de places de turisme rural, el creixement dels darrers anys a l'Alt Empordà situa la comarca al capdavant de totes les comarques gironines pel nombre de places en allotjaments de turisme rural.

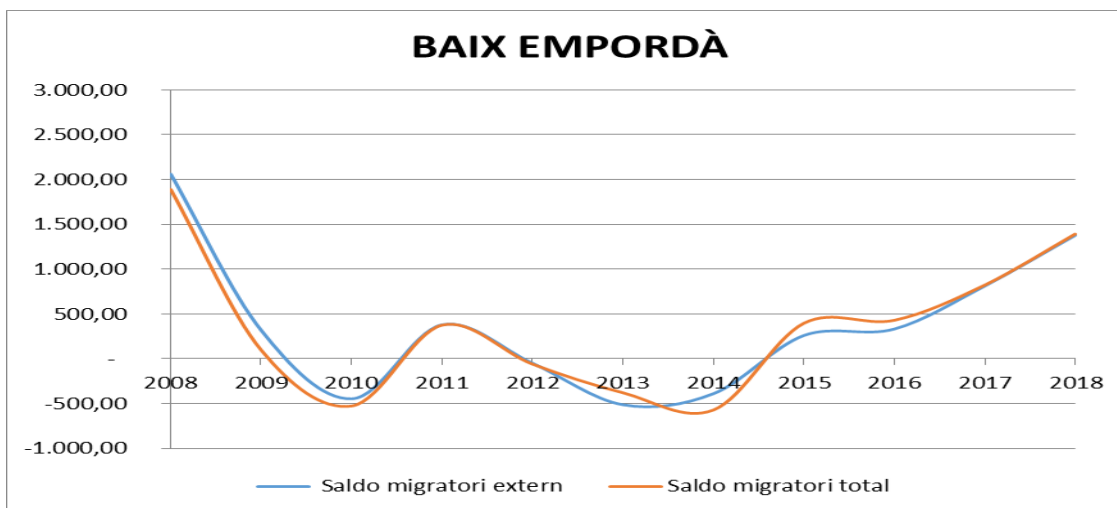
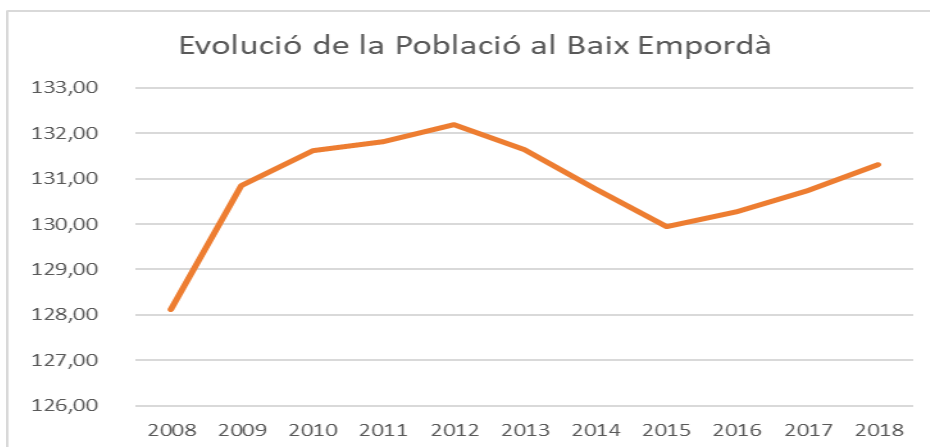

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

2. Comarca del Baix Empordà

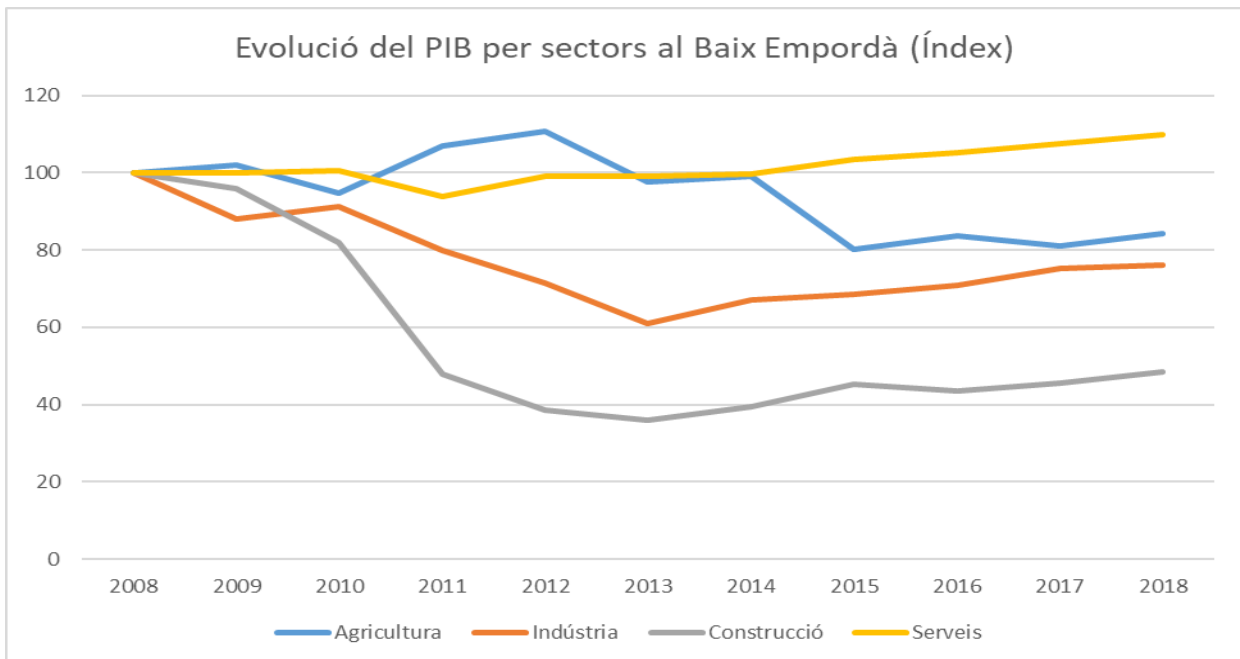
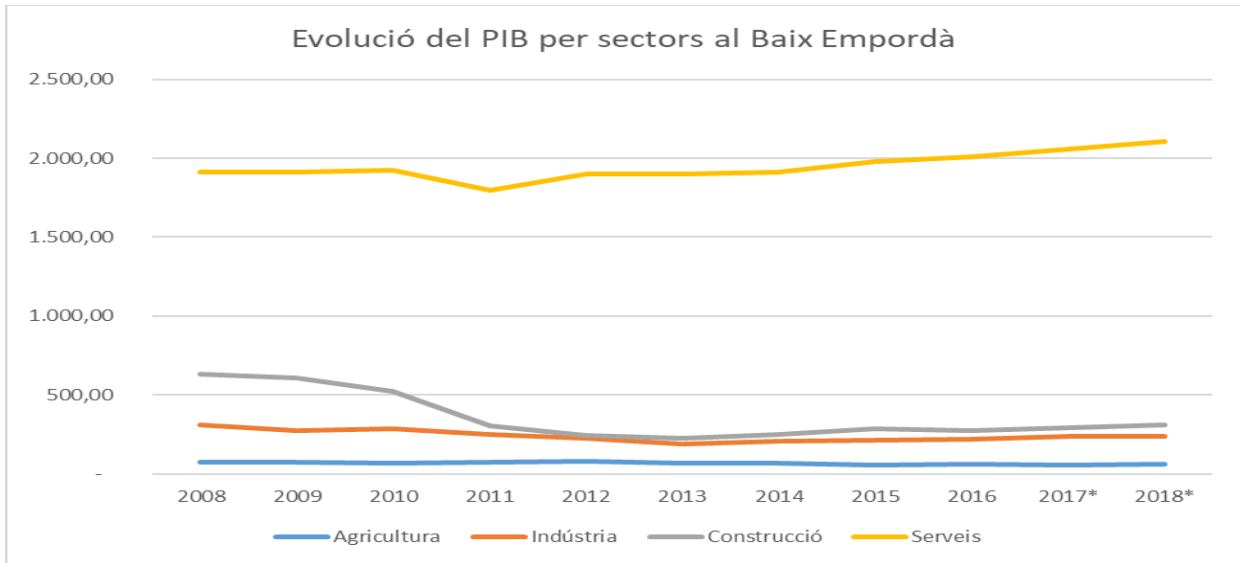
L'última xifra consolidada de població de l'any 2019, la situa al Baix Empordà en 132.284 persones, una xifra lleugerament superior a la del 2012. A l'any 2019 la província de Girona globalment ha recuperat la població del 2012, i el Baix Empordà també.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

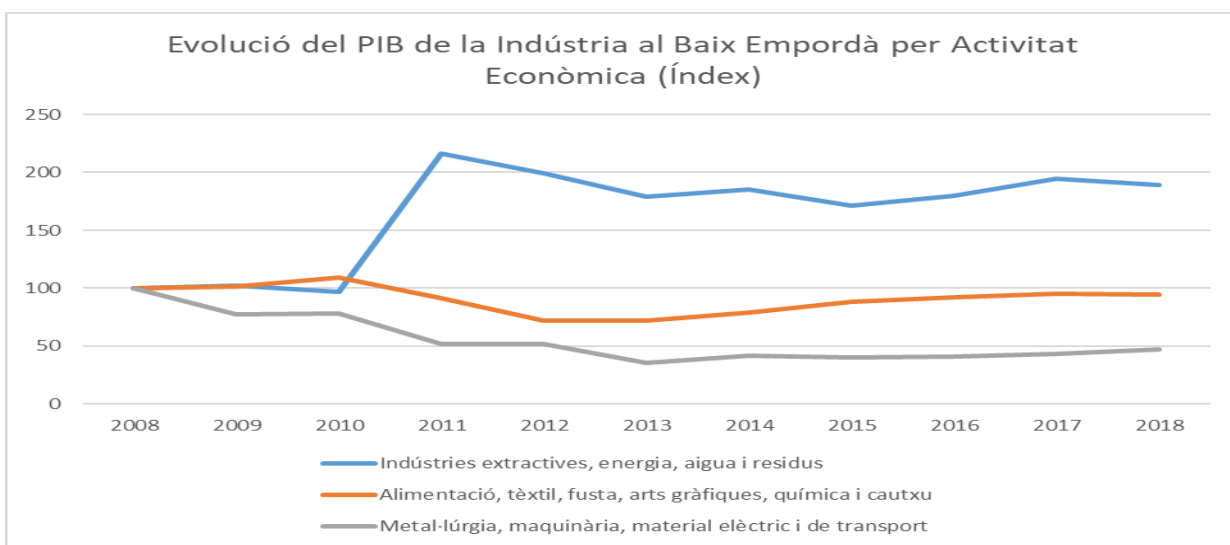
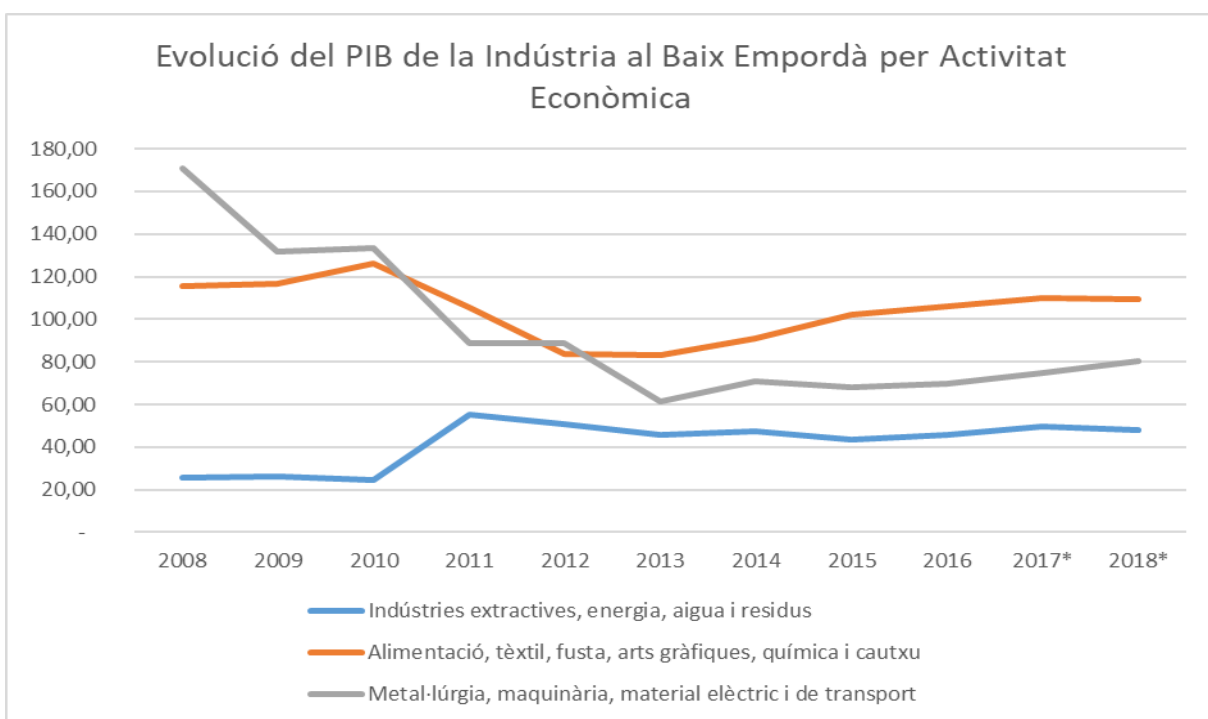
El saldo migratori total segueix molt l'exterior i mostra dos forts impactes de la crisi, l'any 2010 i els anys 2013 i 2014, igual que a l'Alt Empordà. A cap altra comarca es va produir l'impacte negatiu al 2010.

Els dos gràfics que segueixen a continuació mostren una evolució molt negativa de tots els sectors d'activitat. Només el sector serveis que representa un pes del 77,79% del seu PIB presenta estabilitat i un cert creixement des del 2015. Destaca, per contrast amb la positiva evolució a la província de Girona, el pèssim comportament del sector industrial, que representa un 8,65% del seu PIB

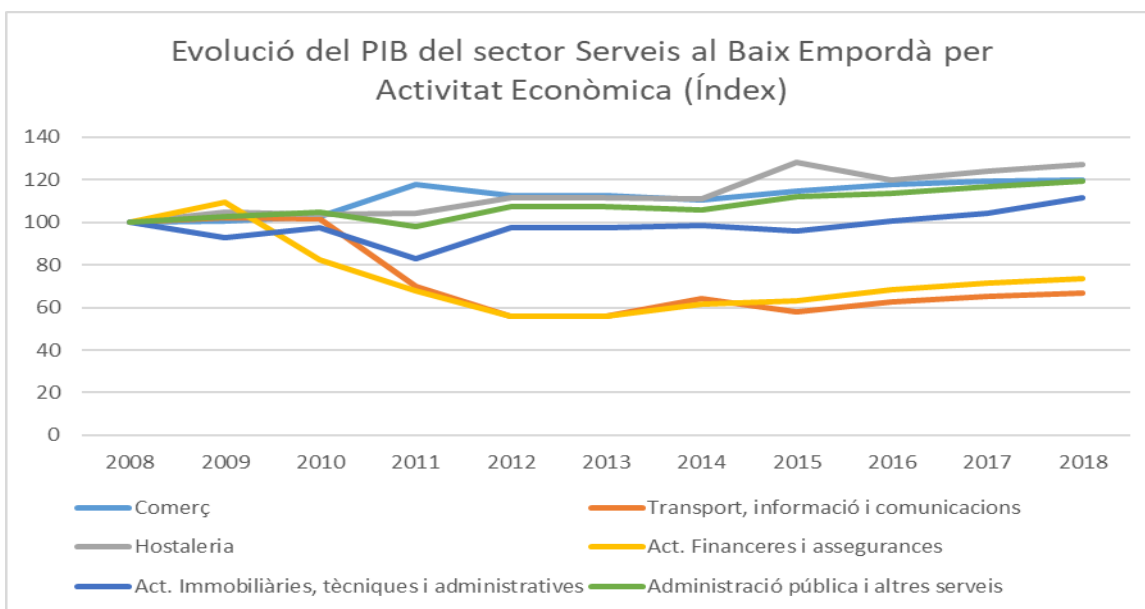
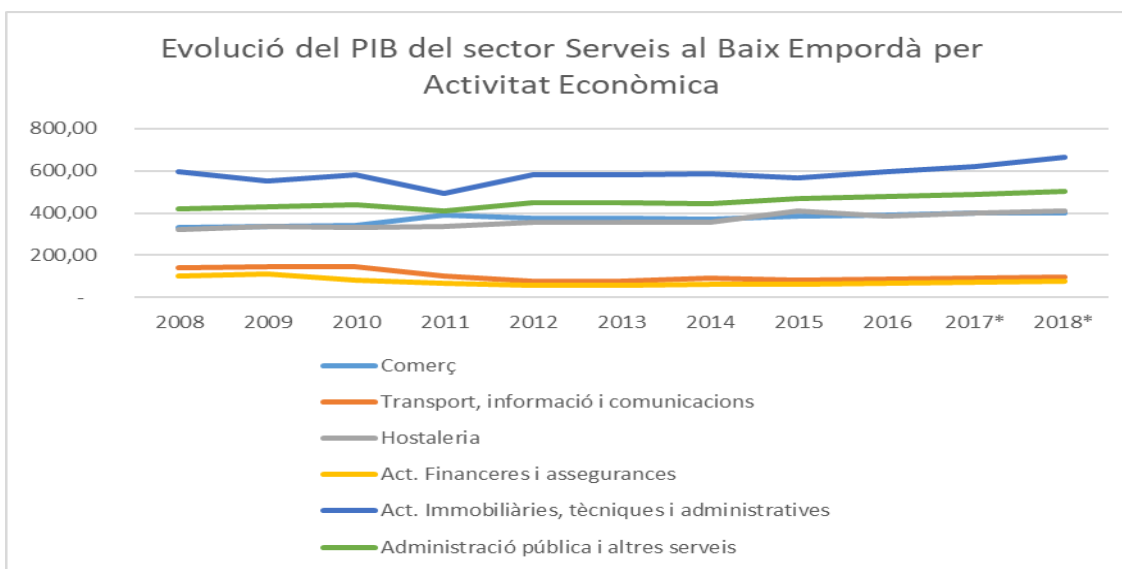
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i BBVA

El pèssim comportament del sector industrial afecta als subsectors d'alimentació i, especialment, al metal·lúrgic, uns sectors que al conjunt de la província de Girona evolucionen molt favorablement. Les crisis econòmiques posen en evidència problemes d'eficiència d'algunes empreses i en aquests sectors semblen un cas clar.

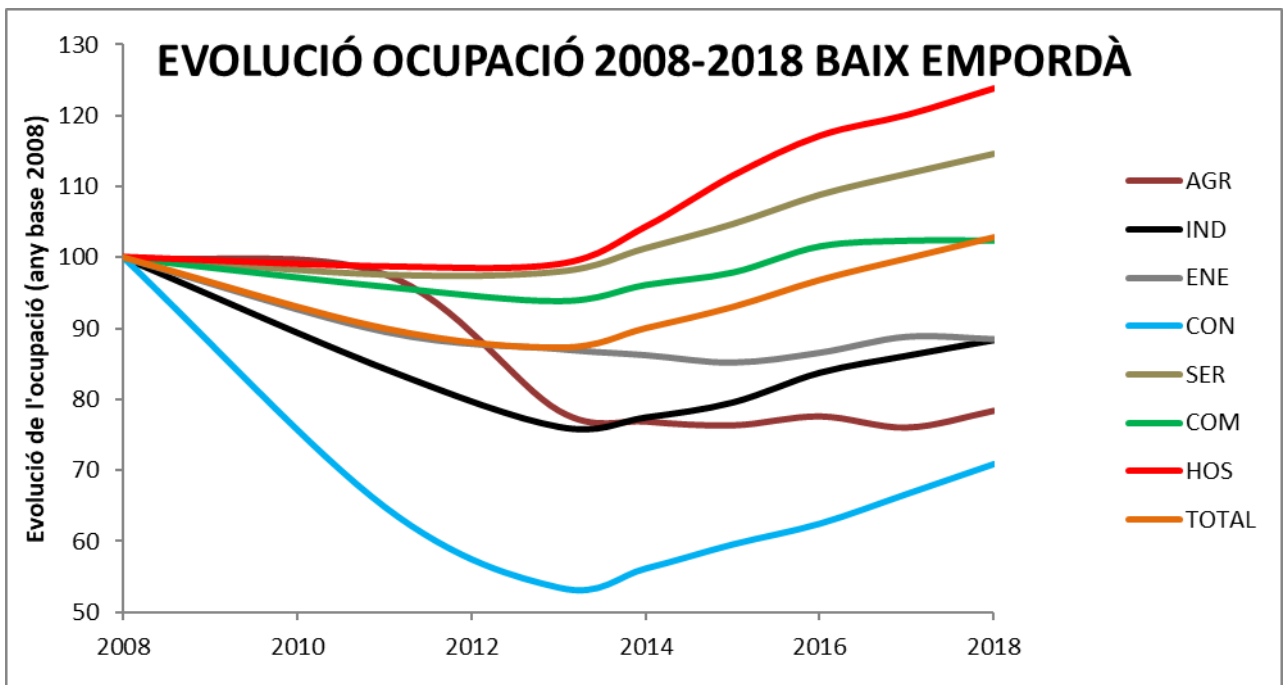
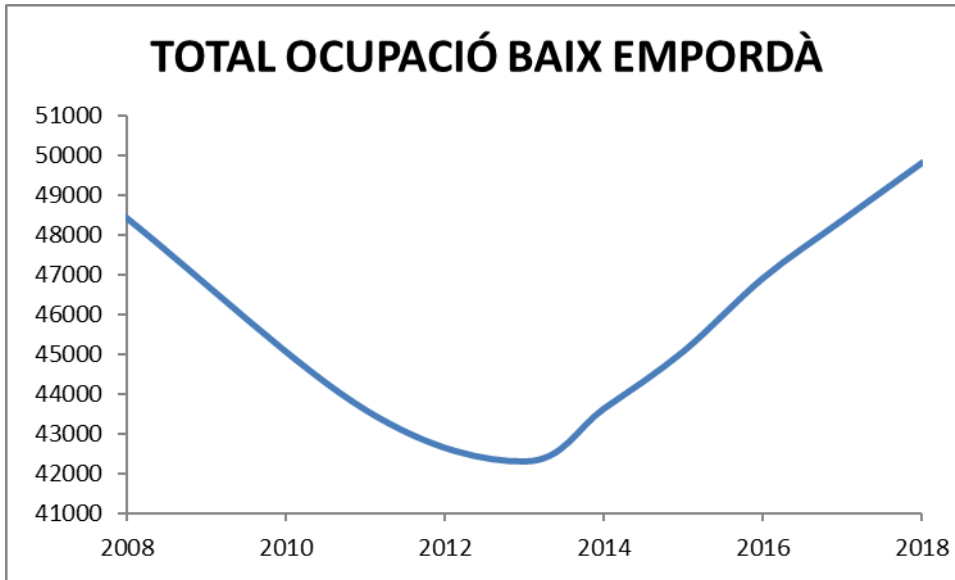
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i BBVA

Al Baix Empordà és el sector d'hostaleria, un dels components del seu PIB més important, el que destaca per la seva fortalesa i creixement des del 2008 al 2018. És el millor comportament comarcal del sector a Girona, atès que a totes les altres comarques l'hostaleria ha rebut l'impacte de la crisi i encara no han recuperat els valors inicials. Un altre element destacable del Baix Empordà és l'elevat pes i bon comportament del sector comerç, molt vinculat al turisme. I, destaca també l'escàs creixement de les activitats immobiliàries, tècniques i administratives, subsector que creix menys que la mitjana gironina.

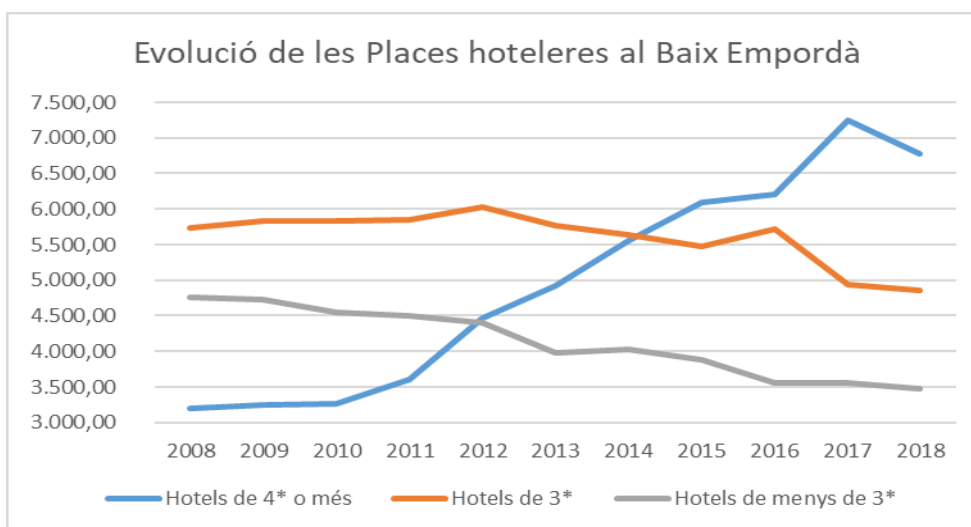
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

Al Baix Empordà s'ha recuperat l'ocupació del 2008 amb escreix. I, l'ocupació ha estat creada al sector de l'hostaleria, comerç i altres serveis. És a dir, ha estat el comportament econòmic del sector turístic el que ha estirat del mercat laboral.

El sector turístic de la comarca del Baix Empordà és el que ha demostrat més solidesa per no només afrontar la crisi si no aprofitar els vents de cua per millorar. Al 2018 l'oferta turística del Baix Empordà estava composta per: 15.107 places hoteleres, 51.864 places de càmpings i 897 places de turisme rural.

Cal destacar la importància del sector hotelier per la intensa reconversió de places hoteleres de 3 estrelles o menys cap a places de 4 estrelles o més, que del 2008 al 2018 s'han multiplicat per 2,2.

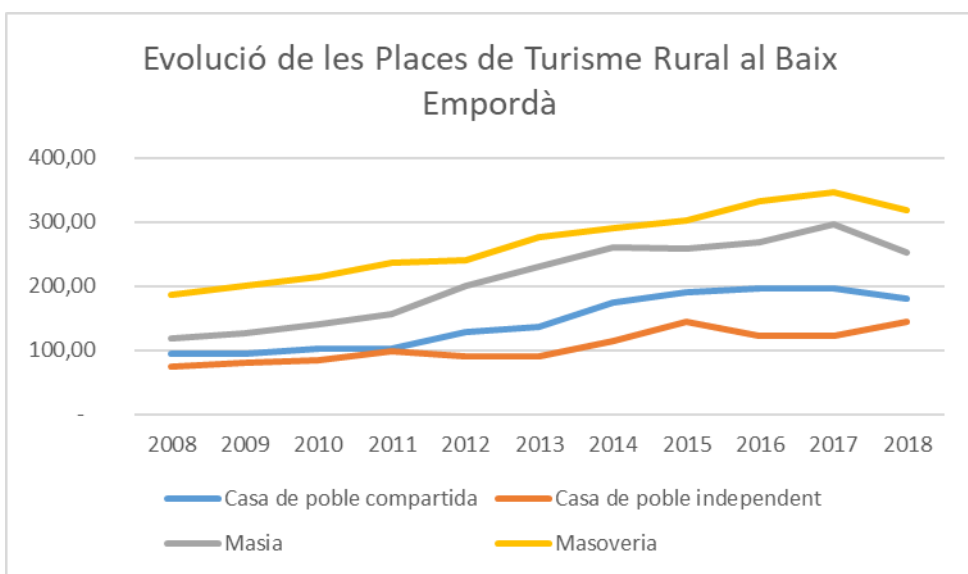
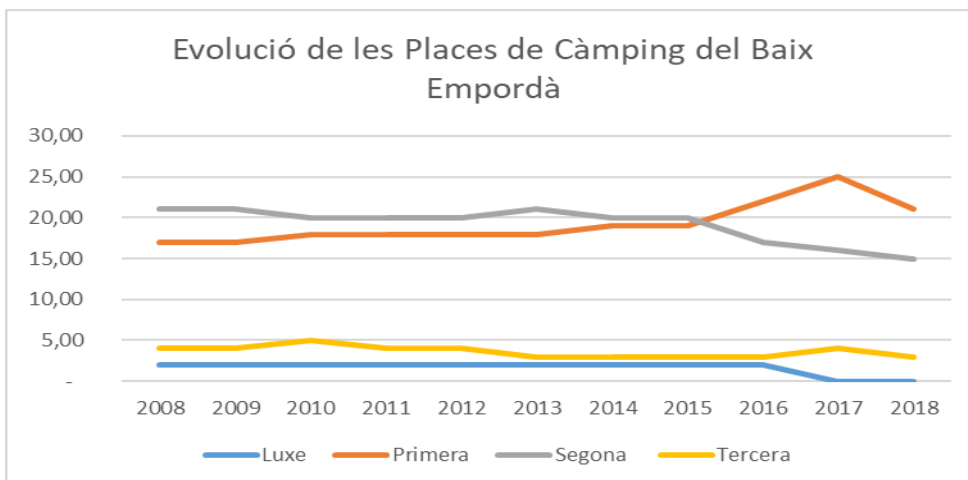

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

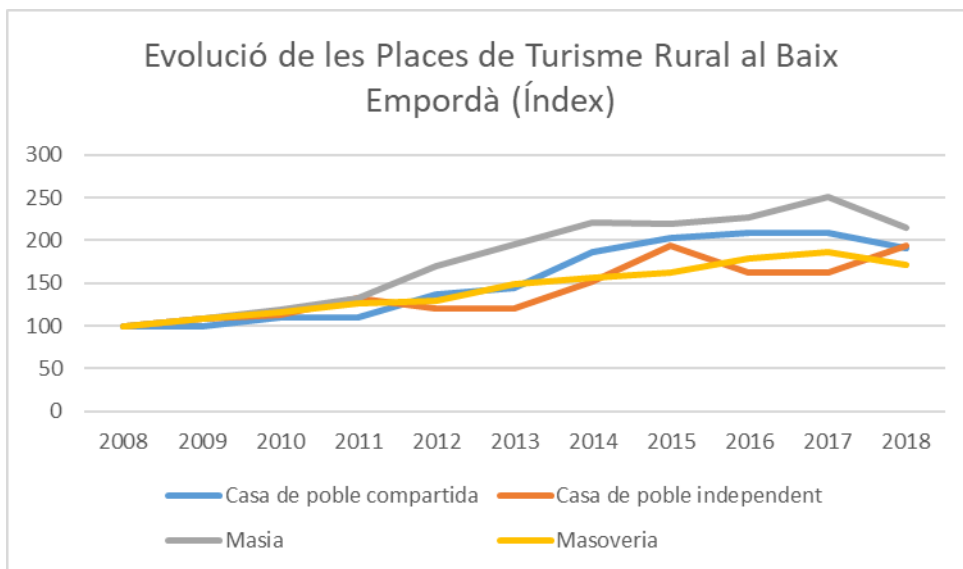
El Baix Empordà és la comarca amb el major nombre de places de càmping, un sector que també té un bon dinamisme al mostrar una tendència a reduir les places de segona i augmentar les de primera categoria, tal i com mostra el gràfic de la plana següent.

I, en una comarca on el turisme és la principal activitat econòmica, el turisme rural també ha respost multiplicant per 2 l'oferta global de places en establiments rurals.

La millora de la qualitat i la diversitat de l'oferta turística ofereix un potencial creixement de futur al sector d'aquesta comarca, que caldrà que posi en valor.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

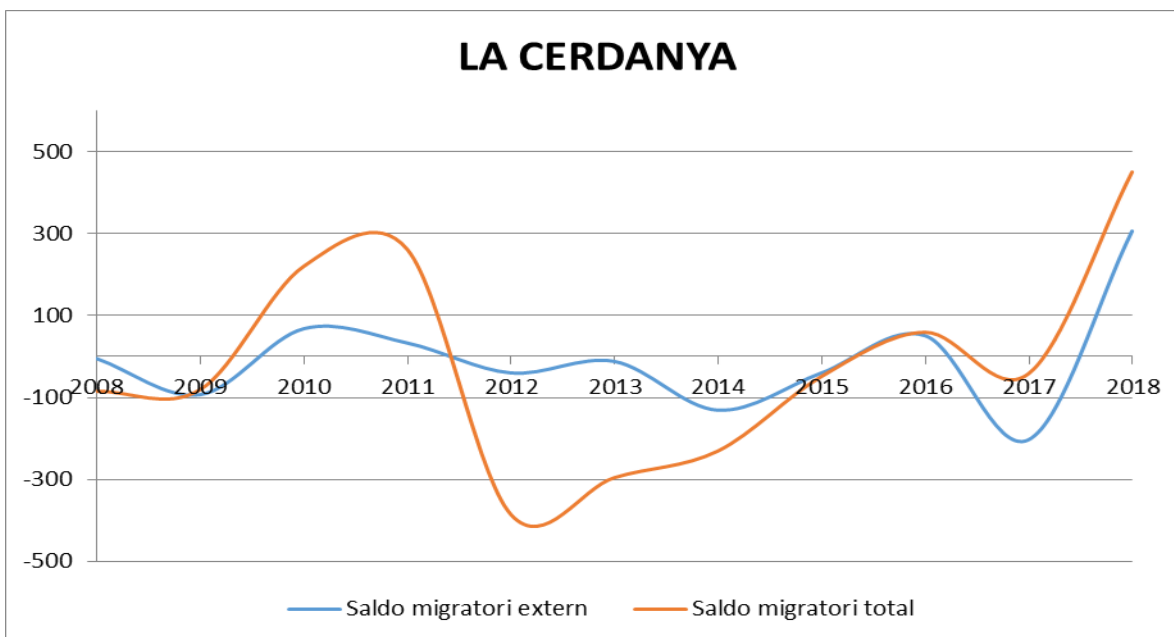
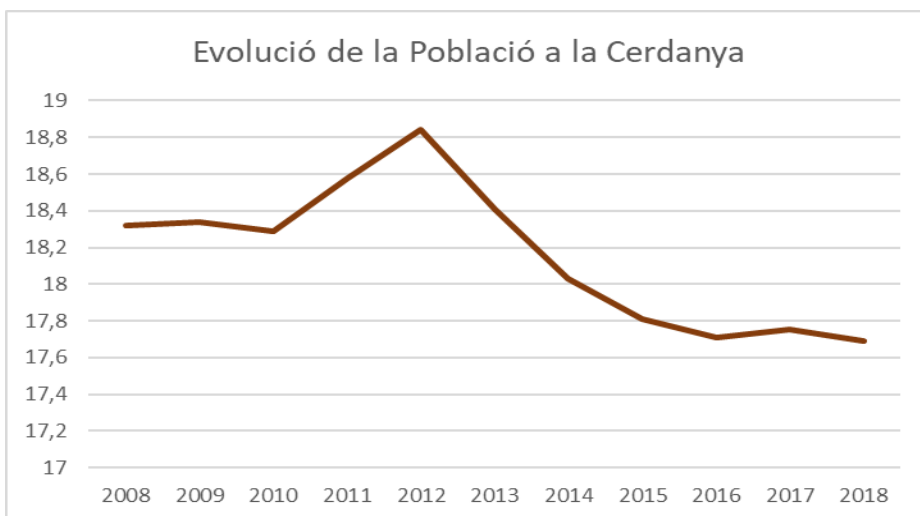

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

3. Comarca de la Cerdanya

L'última xifra consolidada de població de l'any 2019, la situa a la Cerdanya en 18.061 persones, una xifra que continua essent inferior a la del 2012. A l'any 2019 la província de Girona globalment ha recuperat la població del 2012, però a la Cerdanya no ha estat així si bé sembla que la despoblació dels darrers anys s'està revertint.

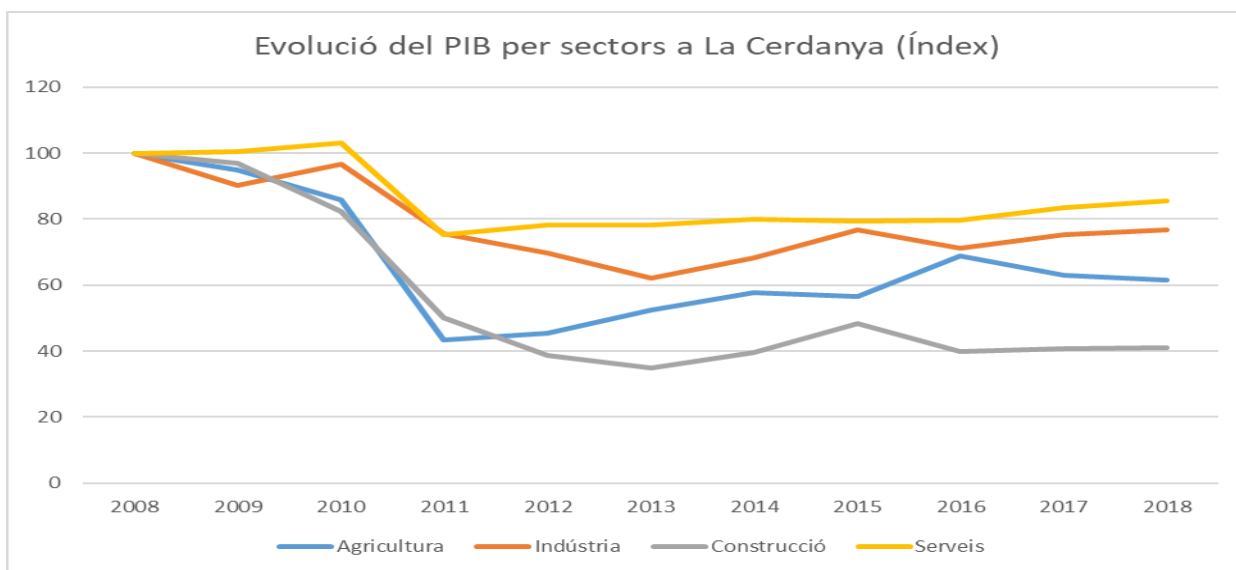
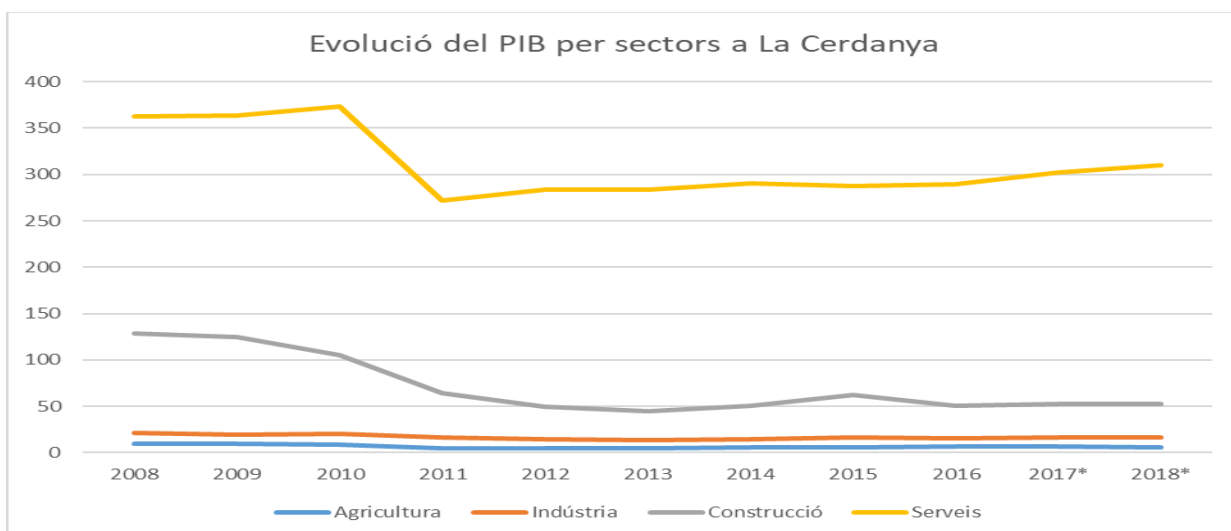

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

A la Cerdanya, el saldo migratori total s'explica per l'extern i l'intern (moviments de població entre comarques, dins Catalunya o dins Espanya) que presenten comportaments molt fluctuants. De fet, la Cerdanya és l'única comarca gironina que

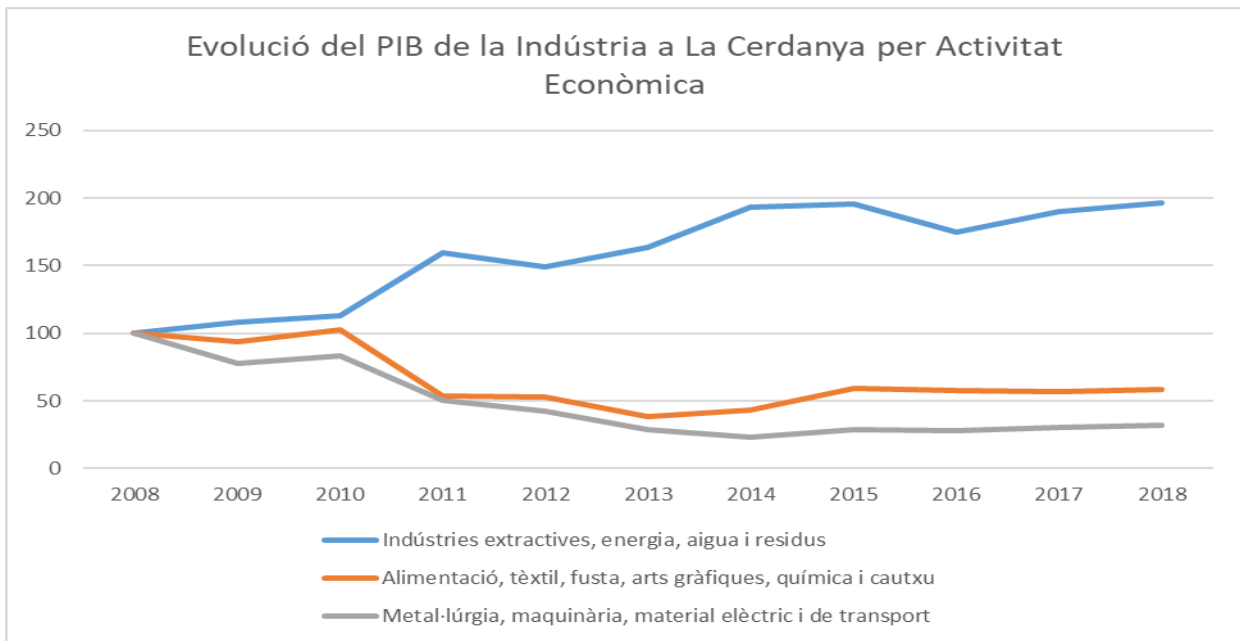
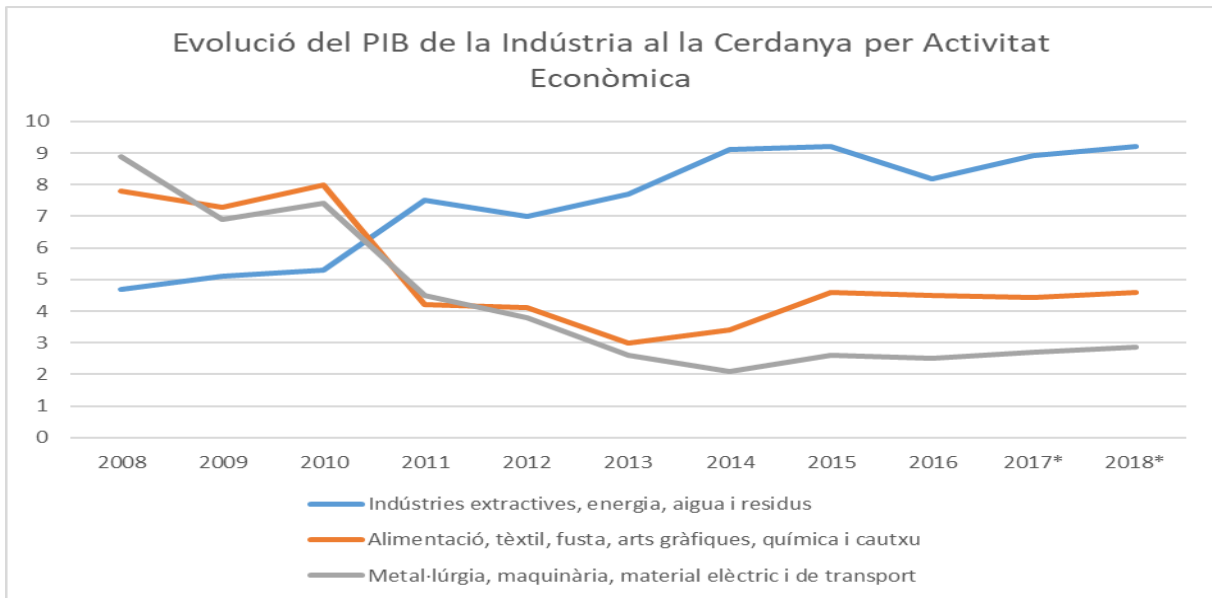
l'any 2017 presenta un saldo extern negatiu. El major impacte de la crisi econòmica s'ha traduït amb majors moviments de població i, de fet, en despoblació a la comarca.

Als gràfics que venen a continuació mostren la caiguda molt pronunciada de l'activitat econòmica a tots els sectors de la Cerdanya. Les caigudes d'activitat al sector serveis i industrial contrasten amb el bon comportament mitjà d'aquests sectors a l'economia gironina. La Cerdanya no ha sortit de la crisi que, hores d'ara, ha posat de manifest problemes estructurals a la comarca amb un impacte directa sobre el nivell de vida de la població.

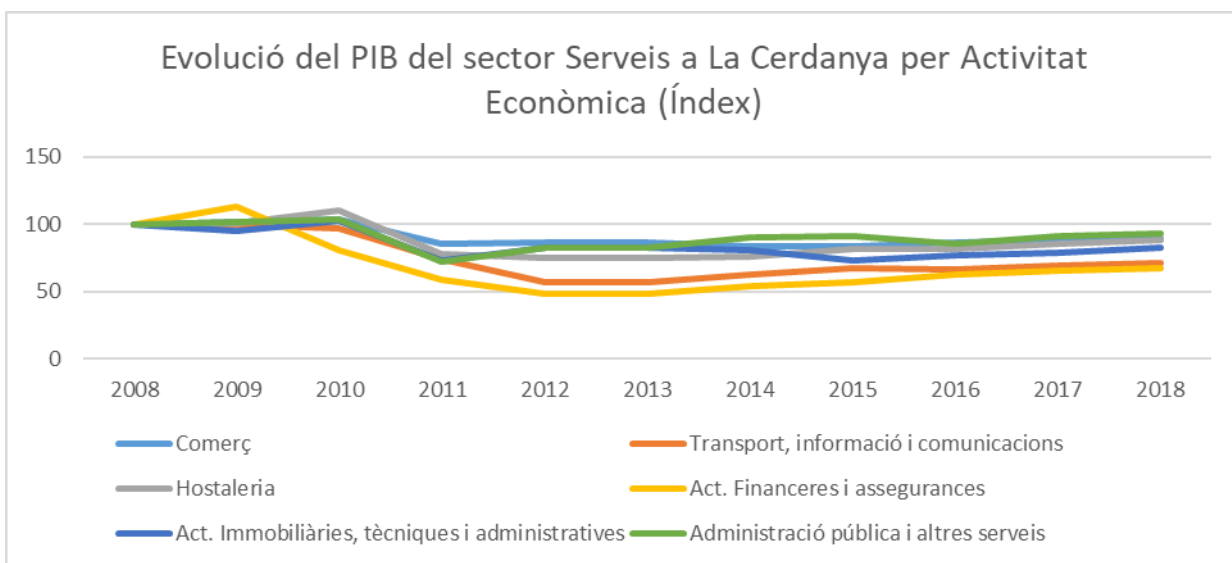
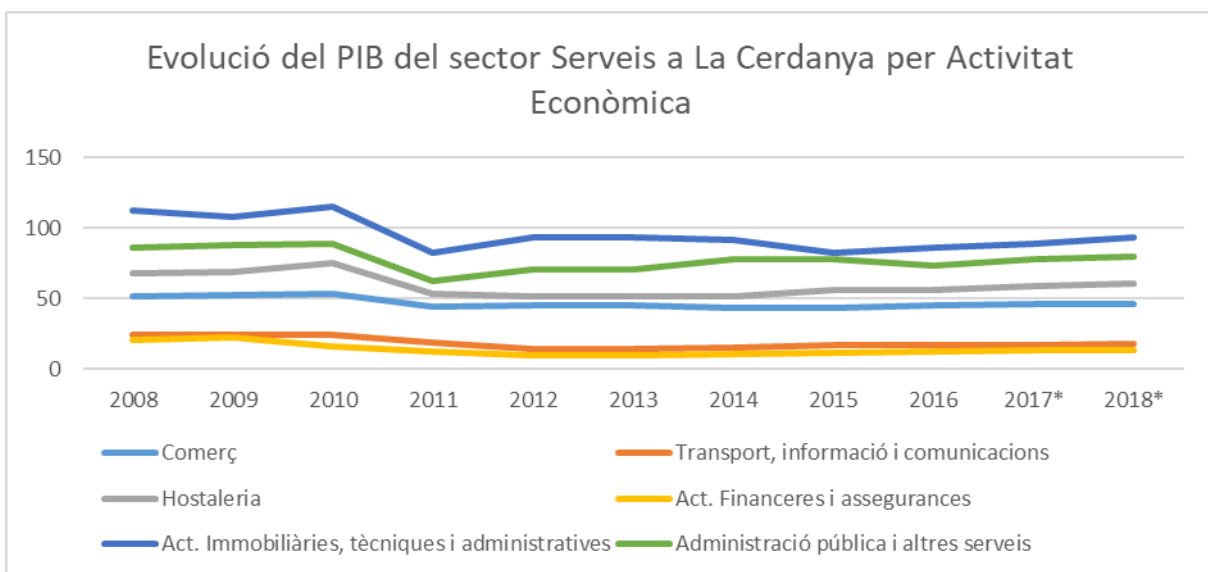
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i BBVA

La indústria extractiva dobla la producció durant el període 2008-2018, però la indústria d'alimentació i metal·lúrgia es redueixen entorn un 50%. Són dos sectors molt potents a l'economia gironina però a la Cerdanya el seu comportament és invers.

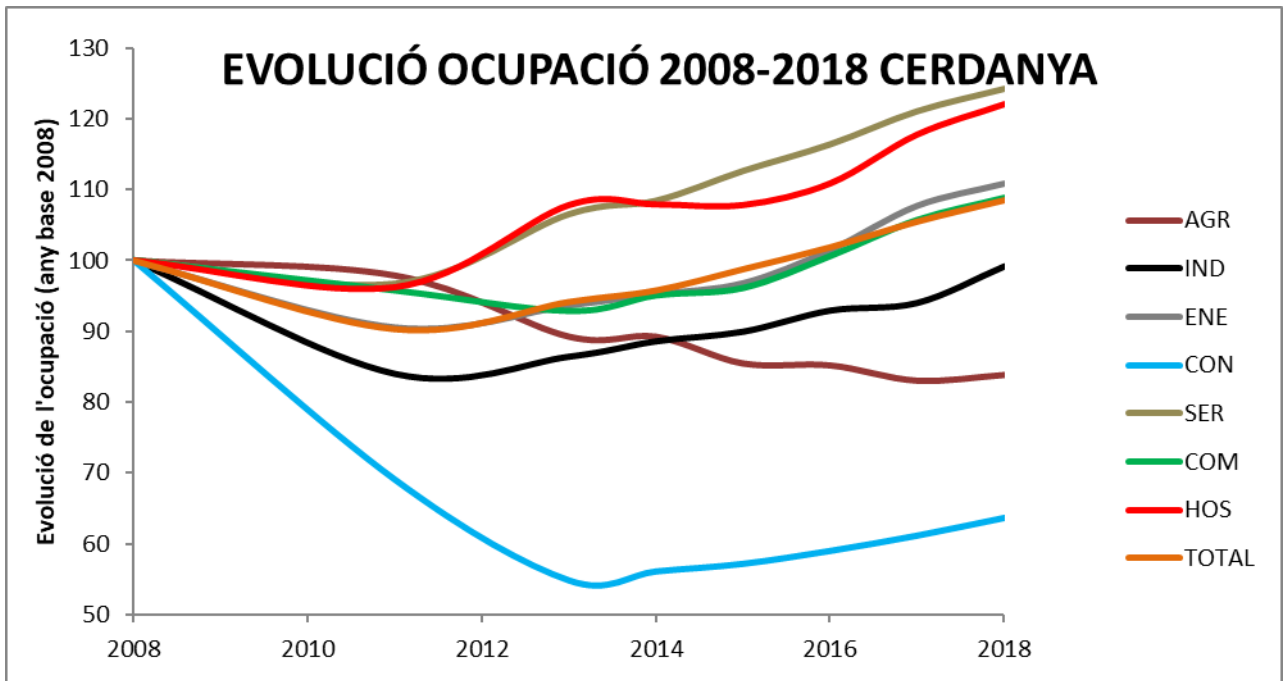
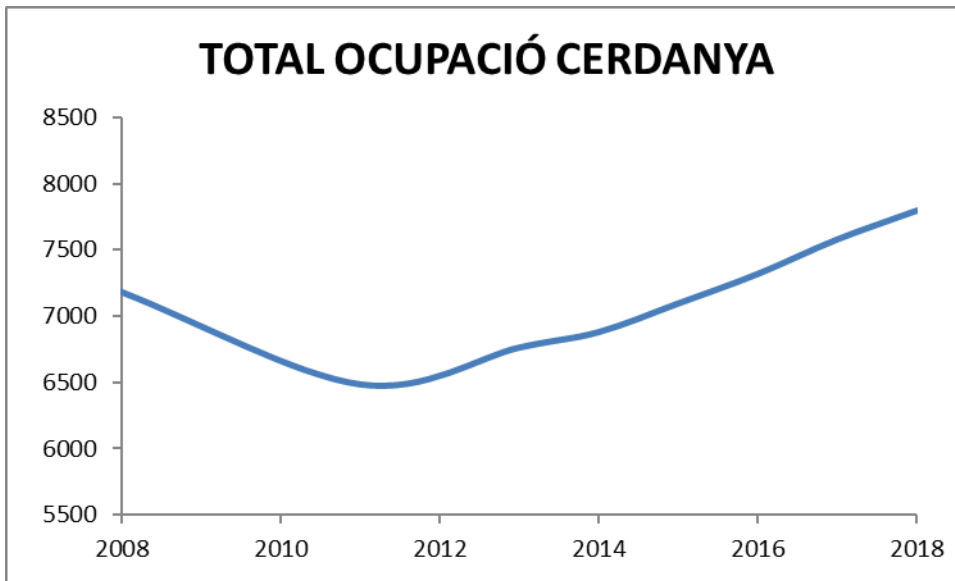
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i BBVA

No calen gaires paraules per expressar l'evolució dels subsectors que componen els serveis a la Cerdanya. El sector serveis a la Cerdanya representa el 80% de l'activitat econòmica i tots els seus components mostren una caiguda derivada de la crisi econòmica sense observar-se símptomes clars de recuperació.

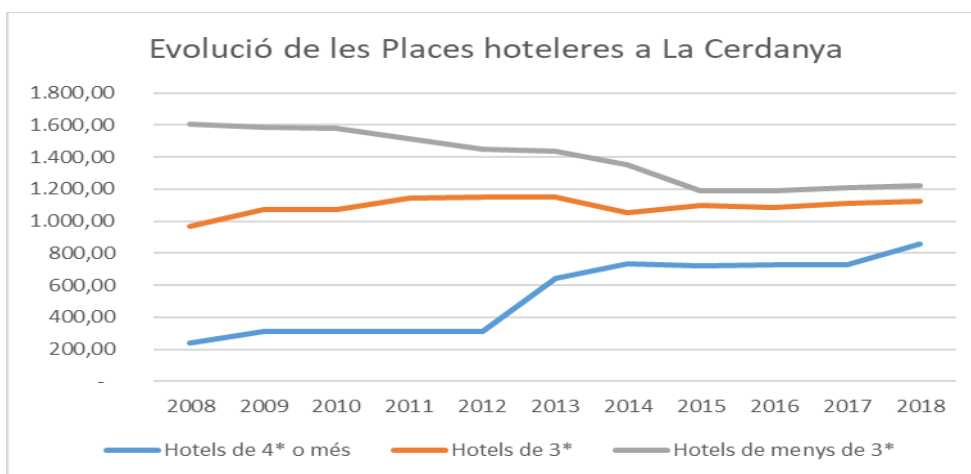
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

A la Cerdanya també s'ha recuperat amb escreix el nombre d'ocupats. I, s'ha creat ocupació a l'Hostaleria, comerç, altres serveis i energia.

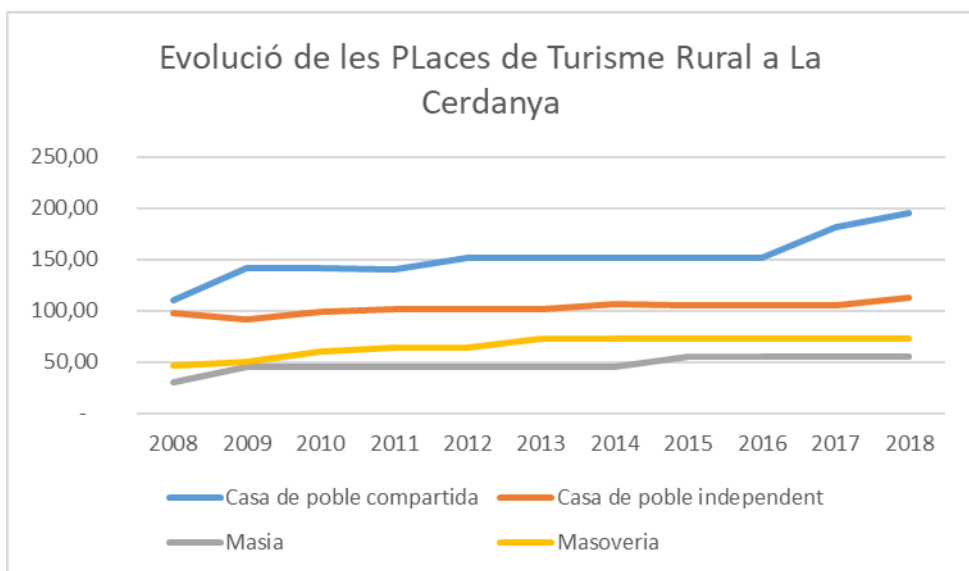
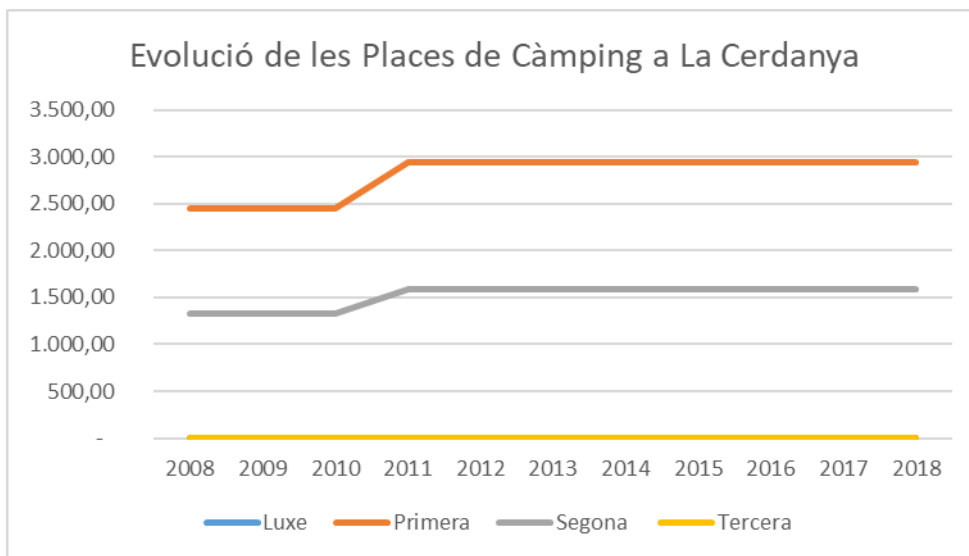
A la Cerdanya, pertanyent a la marca Pirineus, el turisme hauria de tenir un protagonisme especial. La seva oferta d'allotjaments turístics ben informats oficialment, a l'any 2018, són: 3.209 places hoteleres, 4.524 places de càmping i 437 places de turisme rural.

En una comarca amb una evolució tan negativa a gairebé tots els sectors d'activitat durant el període 2008-2018, és esperançador veure que el sector hotelier ha aprofitat els anys de crisi per reconvertir places de 3 estrelles o menys a places de 4 estrelles o més.

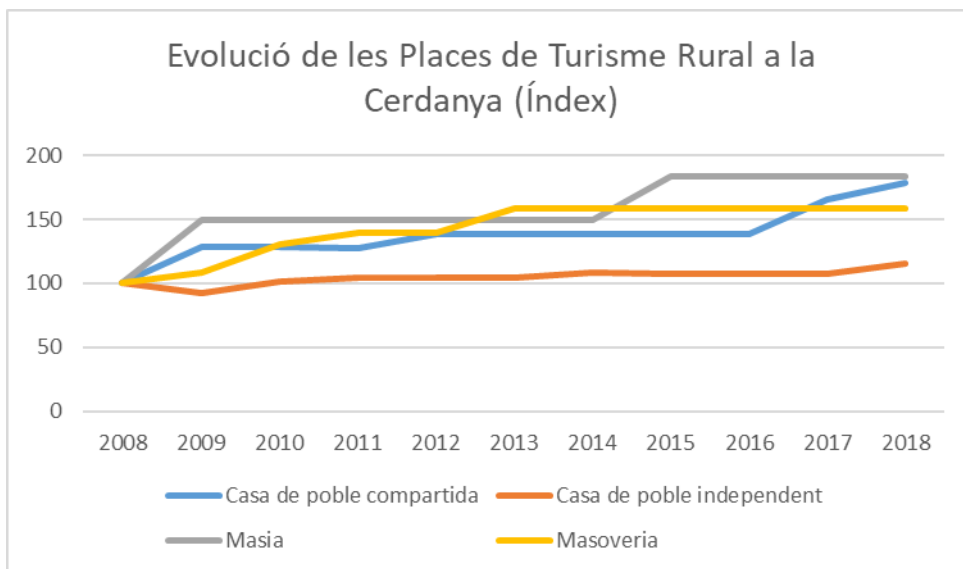

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

També és esperançador veure l'increment de places de càmping i de places de turisme rural, el que pot ser una font de creixement econòmic futur si s'intensifica la promoció del turisme a la Cerdanya, per atraure turistes nacionals i estrangers de major capacitat adquisitiva que valorin especialment la qualitat ambiental i entorn natural.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

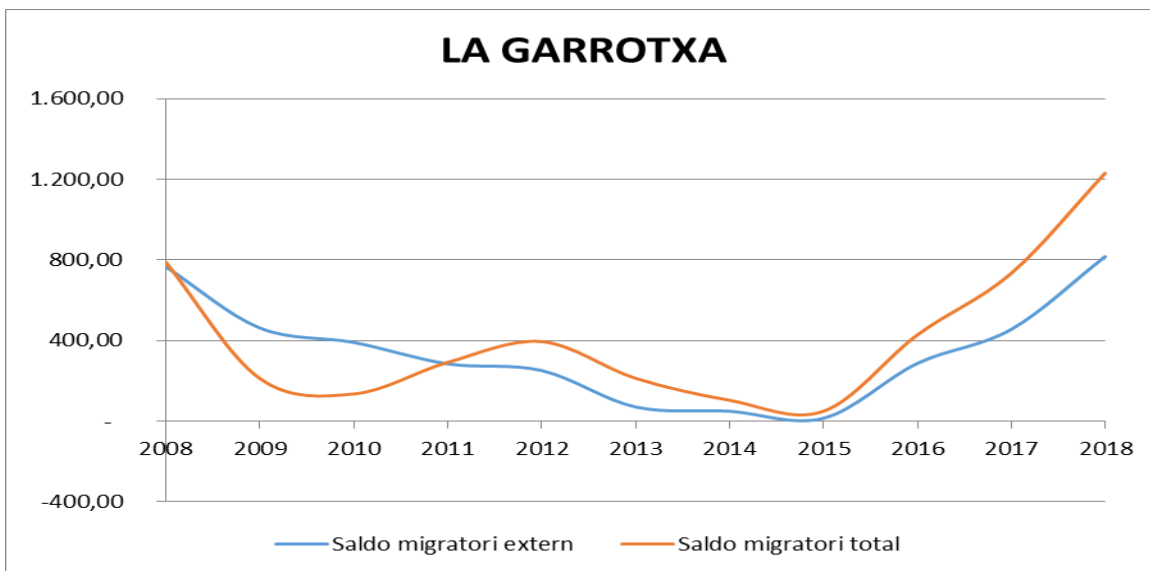
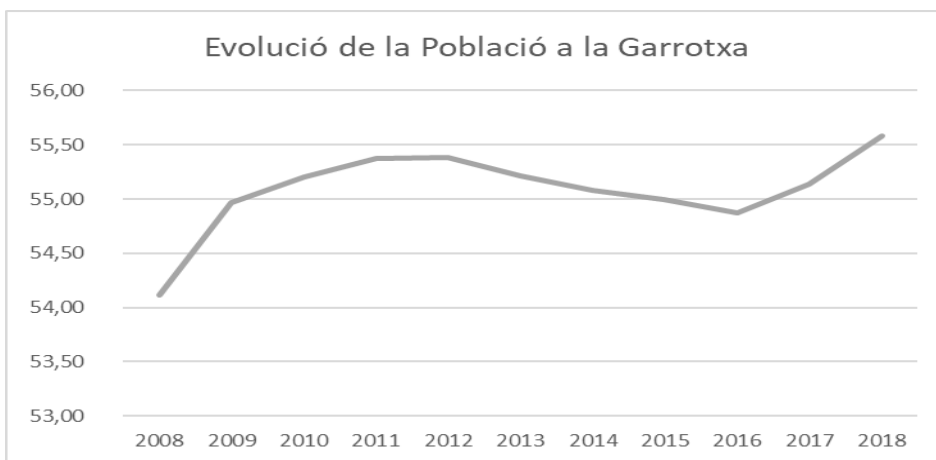

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

4. Comarca de la Garrotxa

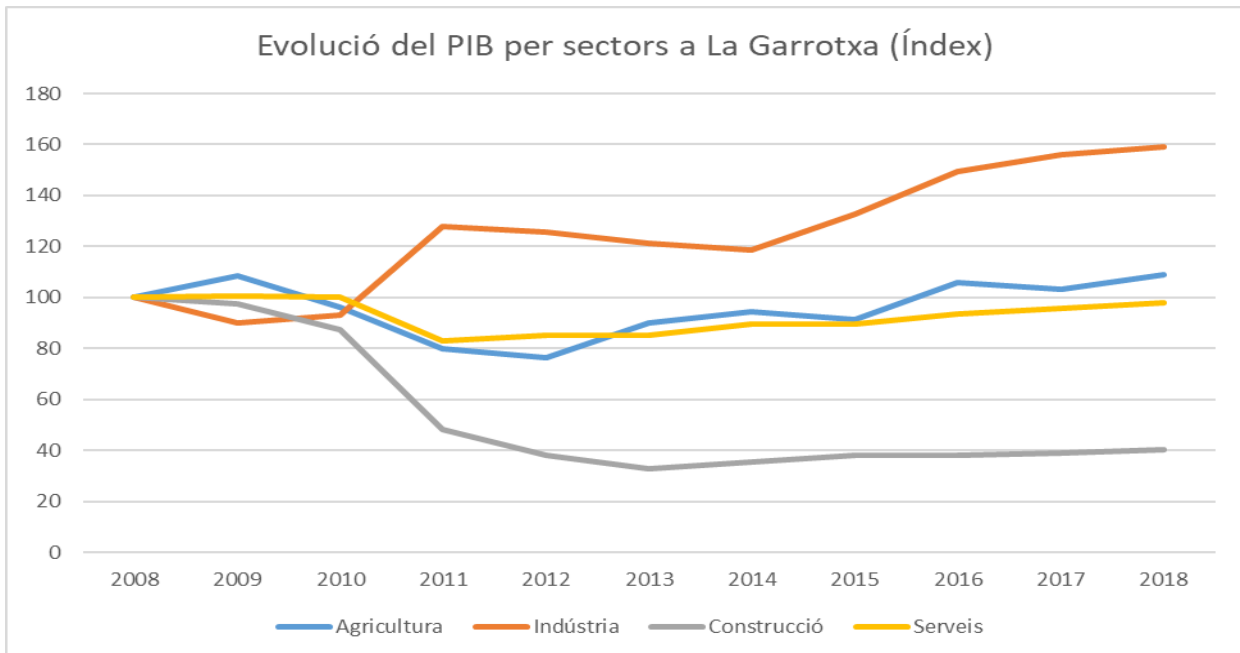
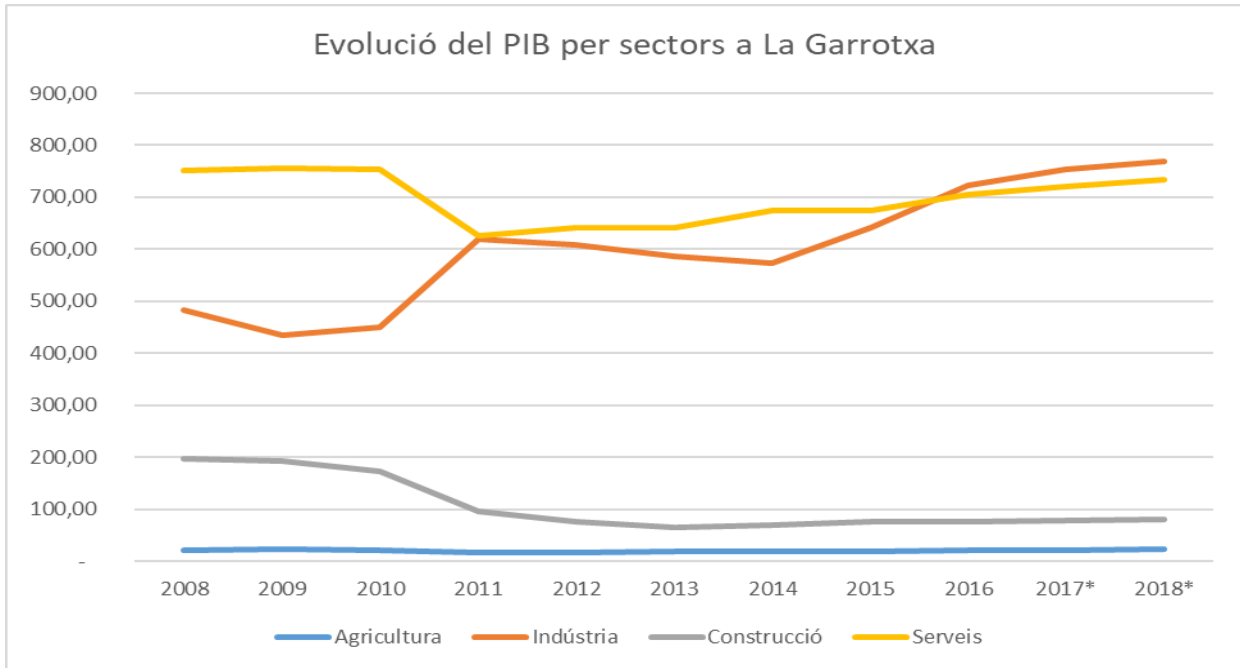
L'última xifra consolidada de població de l'any 2019, la situa a la Garrotxa en 56.467 persones, una xifra clarament superior a la del 2012, que a l'any 2018 ja s'havia assolit. A l'any 2019 la província de Girona globalment ha recuperat la població del 2012, i a la Garrotxa també.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

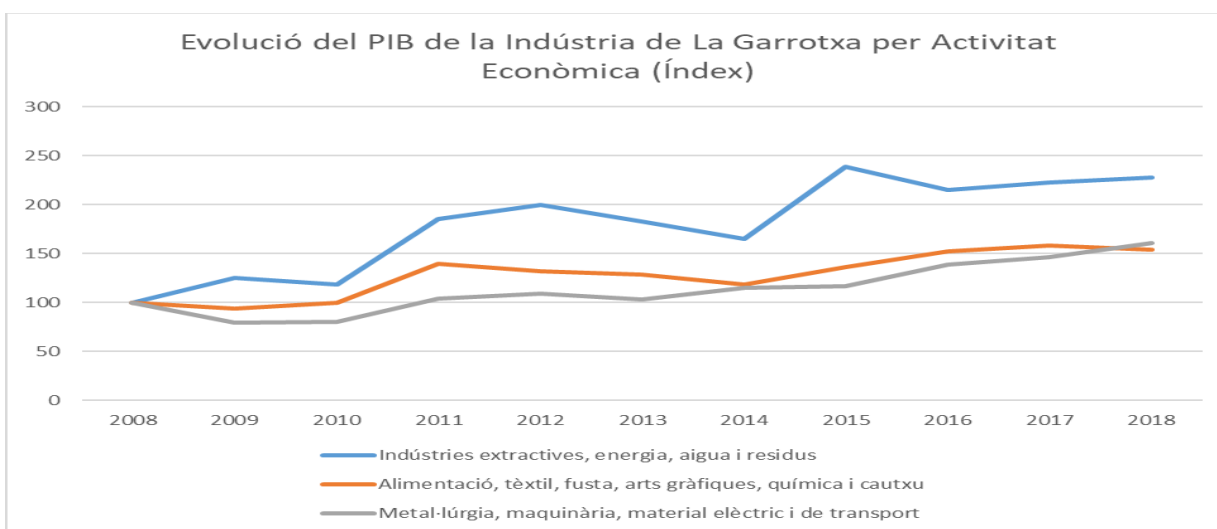
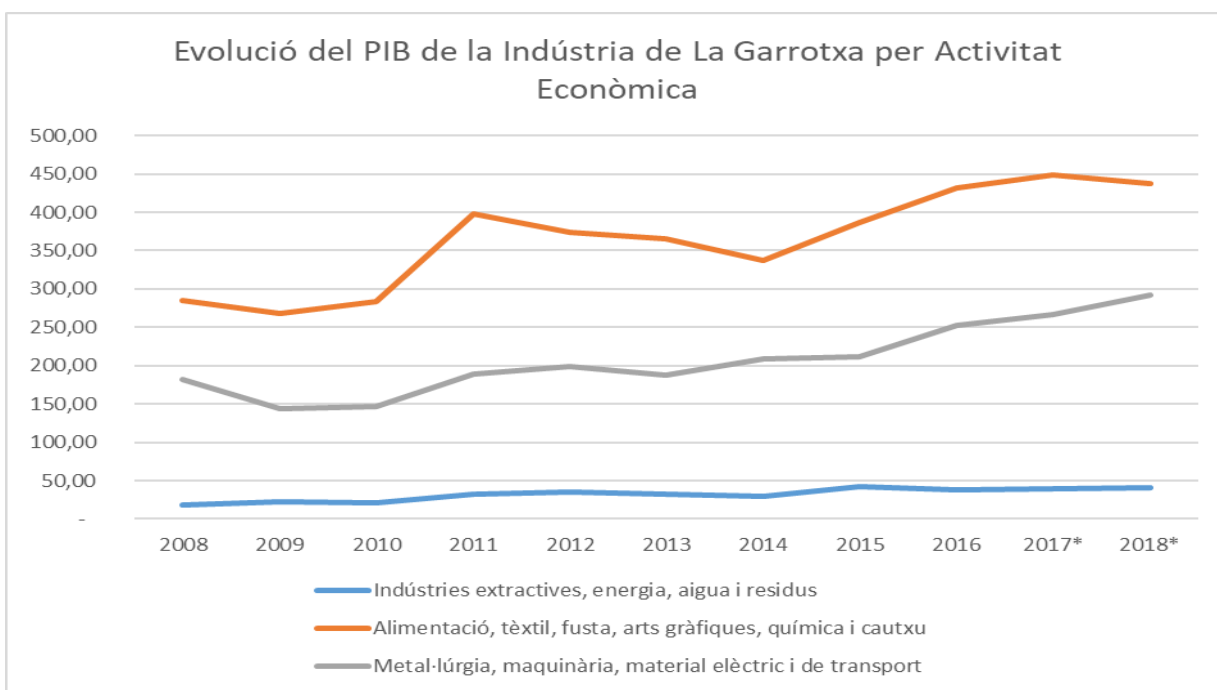
La Garrotxa és l'única comarca gironina que en cap moment ha presentat signes negatius al saldo migratori. Sí que els valors positius de saldo migratori es varen reduir i arribar pràcticament a zero els anys 2013, 2014 i 2015, però no s'han assolit valors negatius com passa a la resta de comarques gironines. La població a la Garrotxa està molt vinculada al territori, fins i tot en els anys de crisi més agreujada.

A l'economia de la Garrotxa destaca l'excel·lent comportament de la indústria que a l'any 2018 pren la primera posició en pes sobre el PIB al sector serveis, un símptoma claríssim d'elevada especialització territorial.

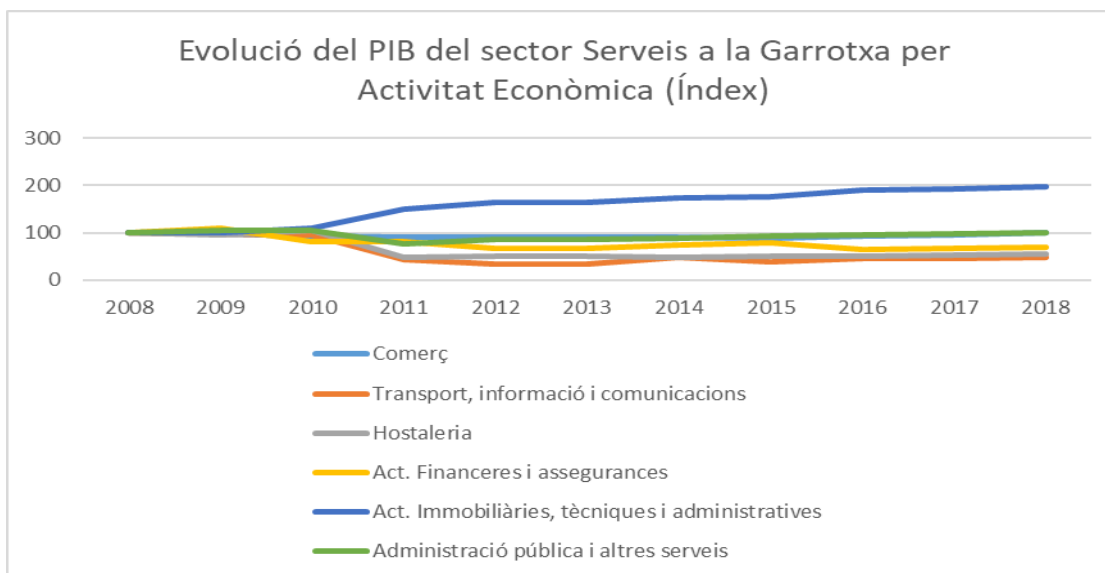
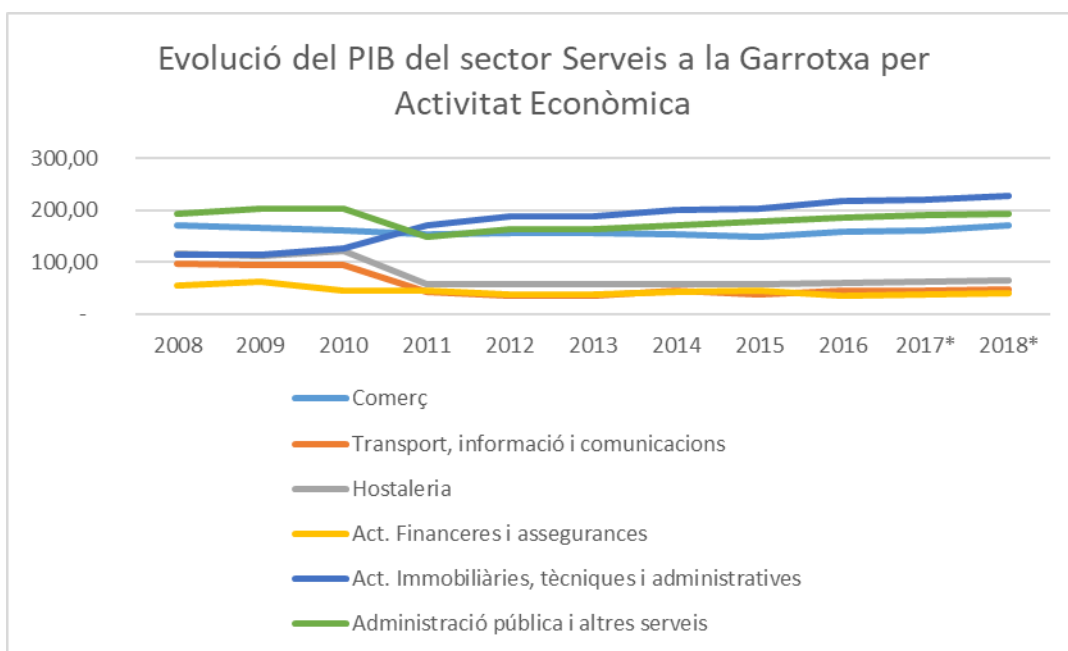
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i BBVA

Per subsectors industrials, s'observa als gràfics que segueixen l'excel·lent comportament, des del 2008-2018, de totes les indústries. Només la metal·lúrgia, amb un pes molt elevat a la comarca, va reduir la seva activitat productiva el 2009 i 2010, primers anys de crisi, però els darrers anys ha augmentat un 50% la seva producció. Els altres subsectors no varen veure afectació per la crisi i mostren unes taxes de creixement espectaculars. Alimentació i metal·lúrgia són dos dels sectors industrials més exportadors de l'economia gironina.

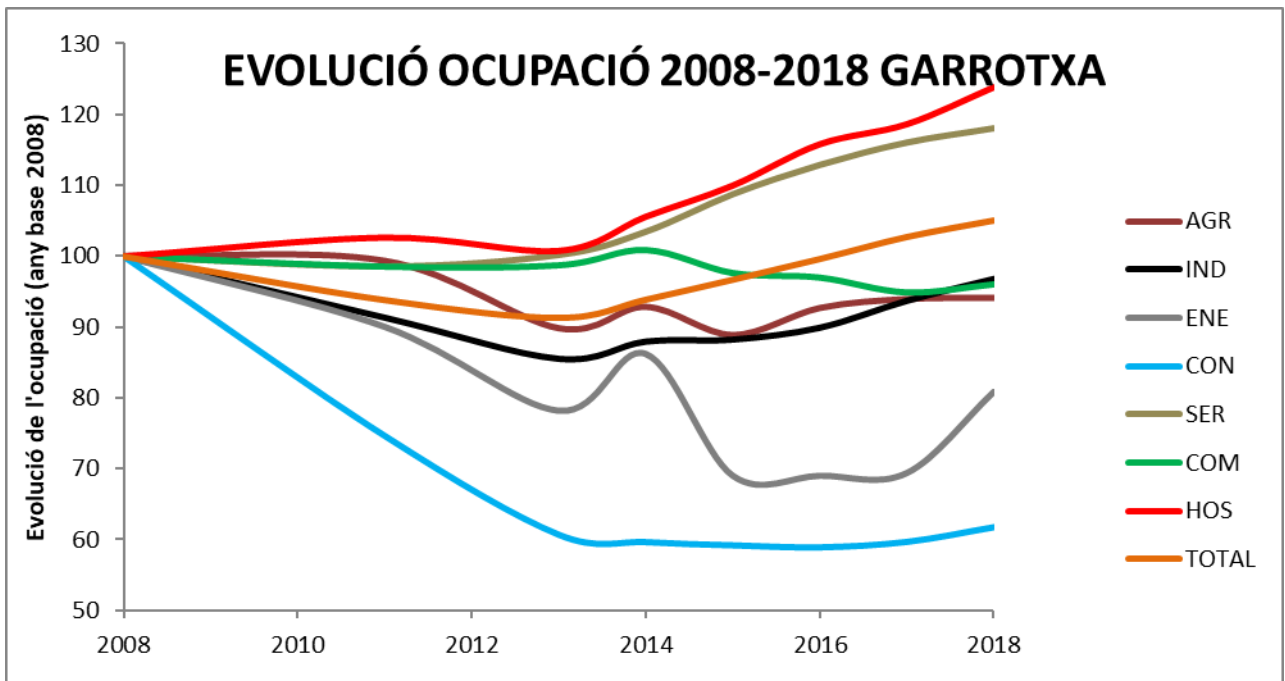
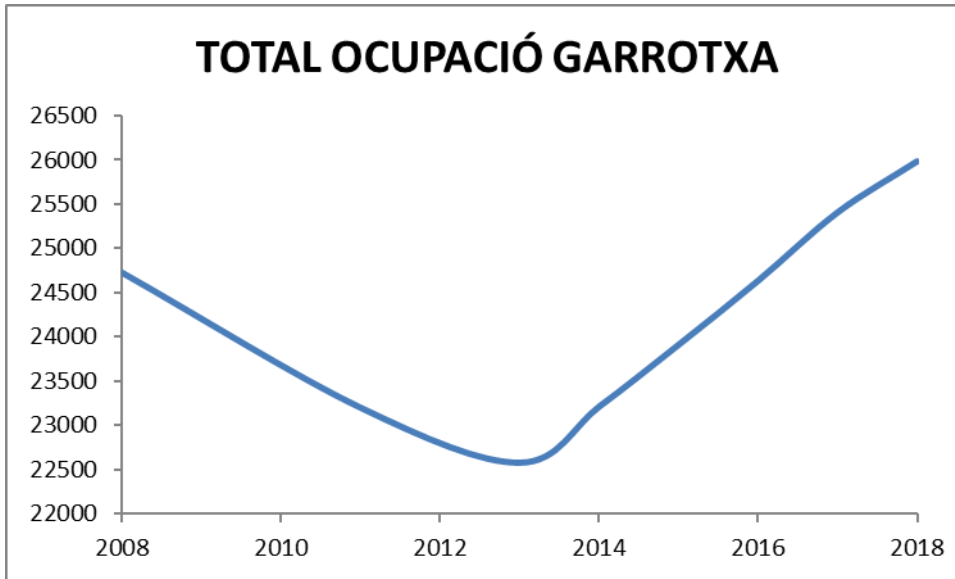
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

L'excel·lent comportament del sector industrial a la Garrotxa contrasta amb el pitjor comportament de tots els components del sector serveis, pitjor que la mitjana gironina. L'excepció és el cas de les activitats immobiliàries, tècniques i administratives que es doblen a la Garrotxa quan la mitjana del creixement a Girona és del 40%. El sector serveis, en general, hauria de presentar taxes de creixement superiors a la Garrotxa per garantir un equilibri d'activitats que donin força a tota l'economia.

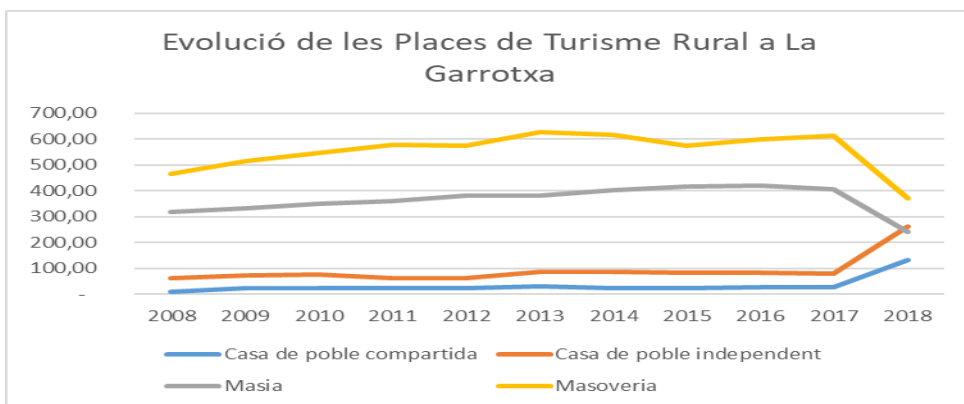
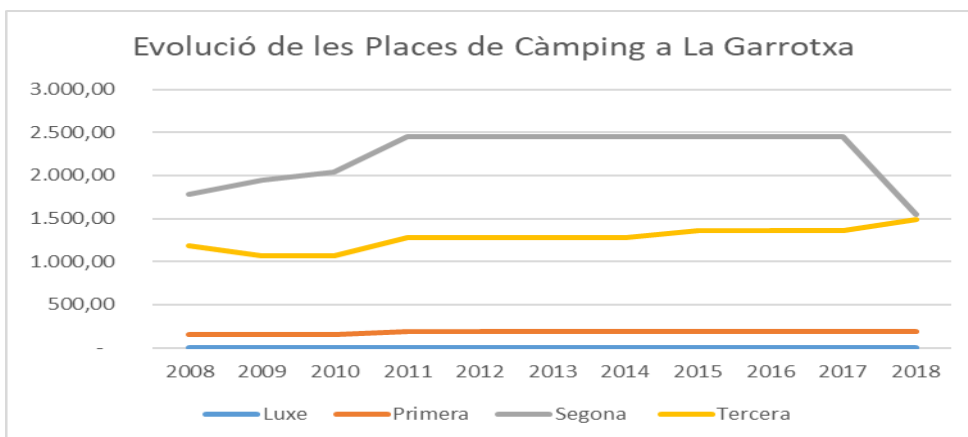
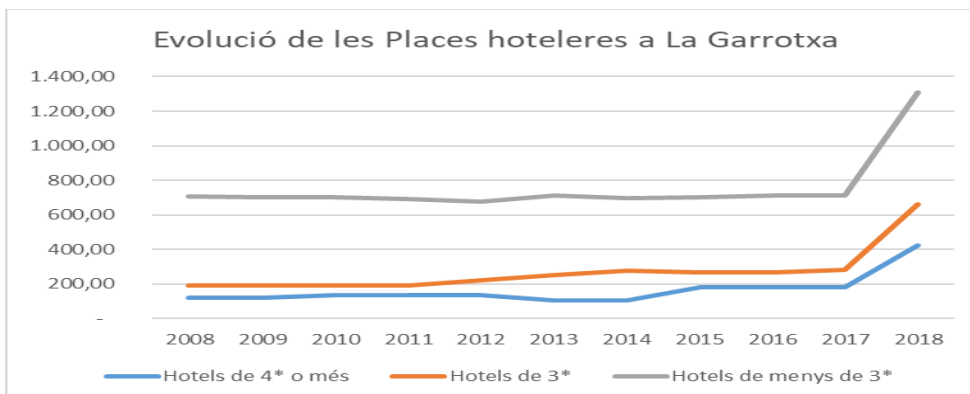

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

A la Garrotxa també s'ha recuperat l'ocupació amb escreix. I, s'ha creat a l'Hostaleria i altres serveis. Vegi's com al gran augment d'activitat industrial no s'ha traduït directament amb major ocupació

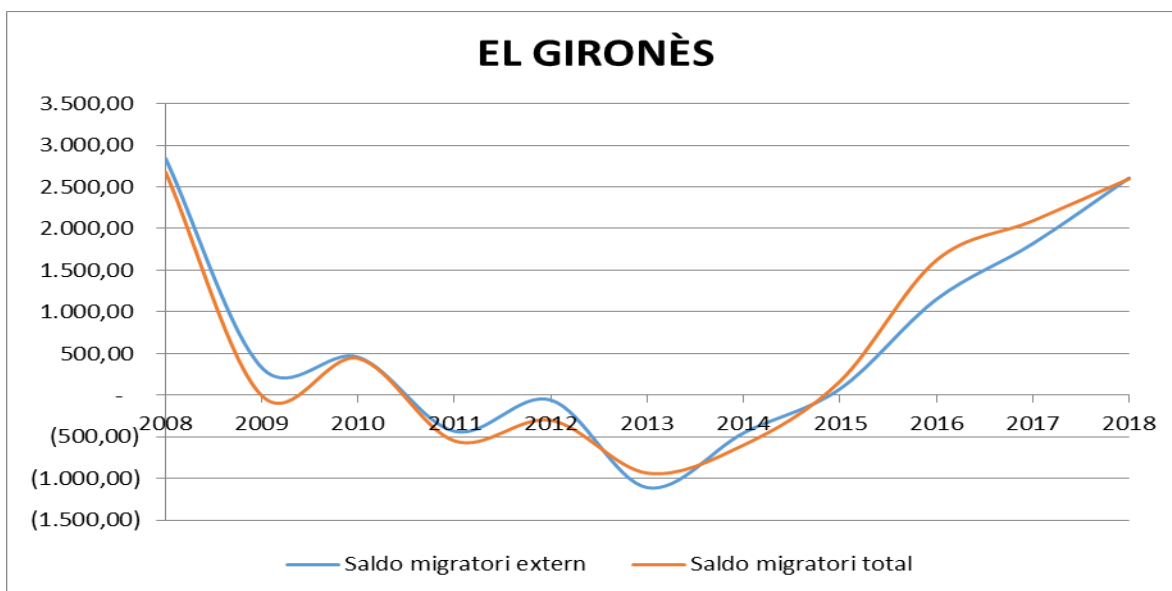
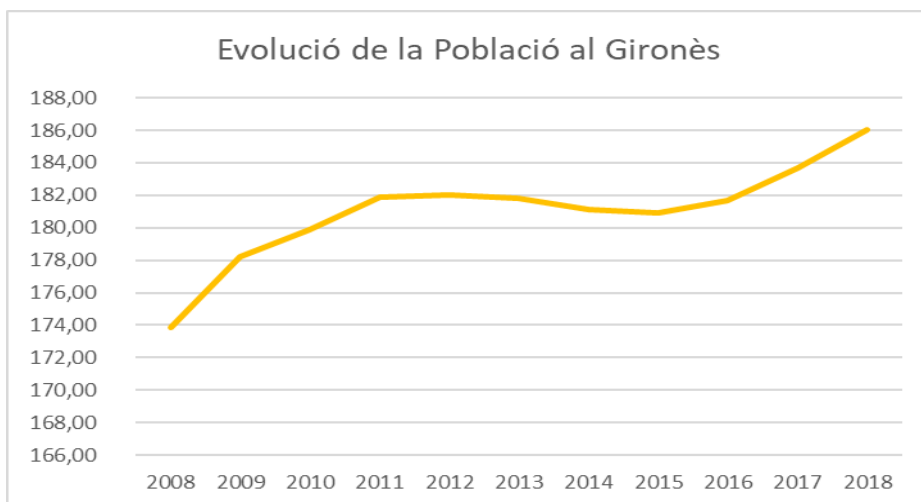
A la Garrotxa l'any 2018, l'oferta turística està composta per: 2.394 places hoteleres, 3.225 places de càmping i 1004 places de turisme rural. Després de l'Alt Empordà, la Garrotxa és la comarca amb més places de turisme rural. L'augment de places hoteleres és espectacular a totes les categories. I, l'oferta de càmpings tampoc no sembla apostar decididament per la qualitat.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

5. Comarca del Gironès

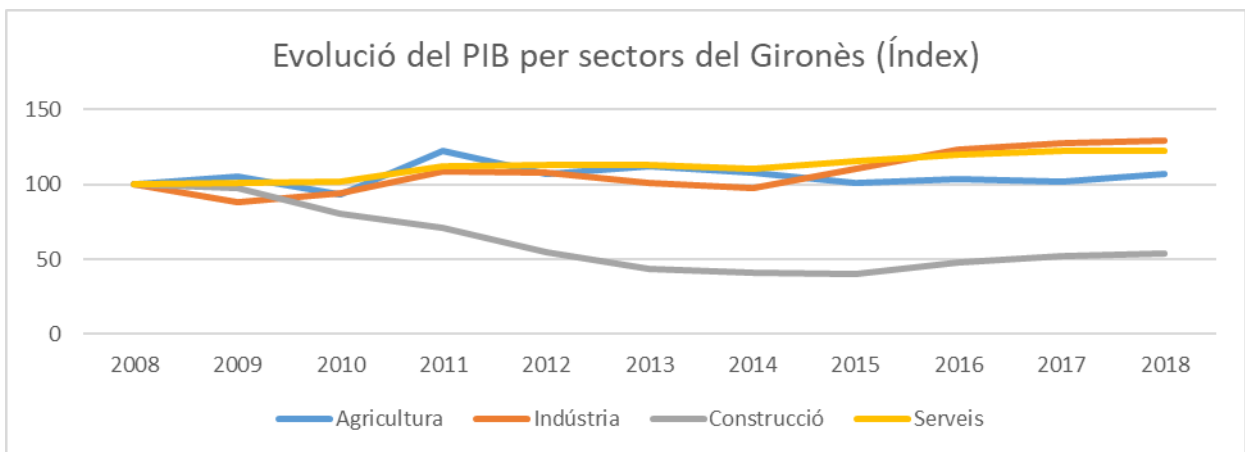
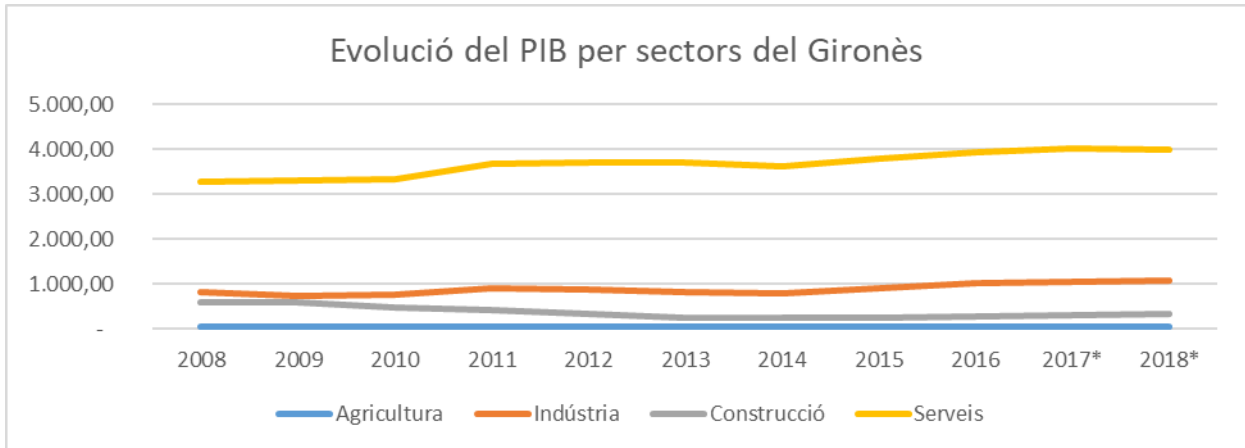
L'última xifra consolidada de població de l'any 2019, la situa al Gironès en 188.504 persones, una xifra molt superior a la del 2012. A l'any 2019 la província de Girona globalment ha recuperat la població del 2012, però al Gironès és on primer ha estat així.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

El saldo migratori total mostra tres fases d'enfonsament vinculats a tres impactes de la crisi, l'any 2009 el primer impacte i els anys 2011, 2013 i 2014 on el saldo ja passa a tenir valors negatius. Ara bé, l'evolució els darrers anys mostra un saldo molt creixent. La comarca del Gironès atrau, de nou, a més població.

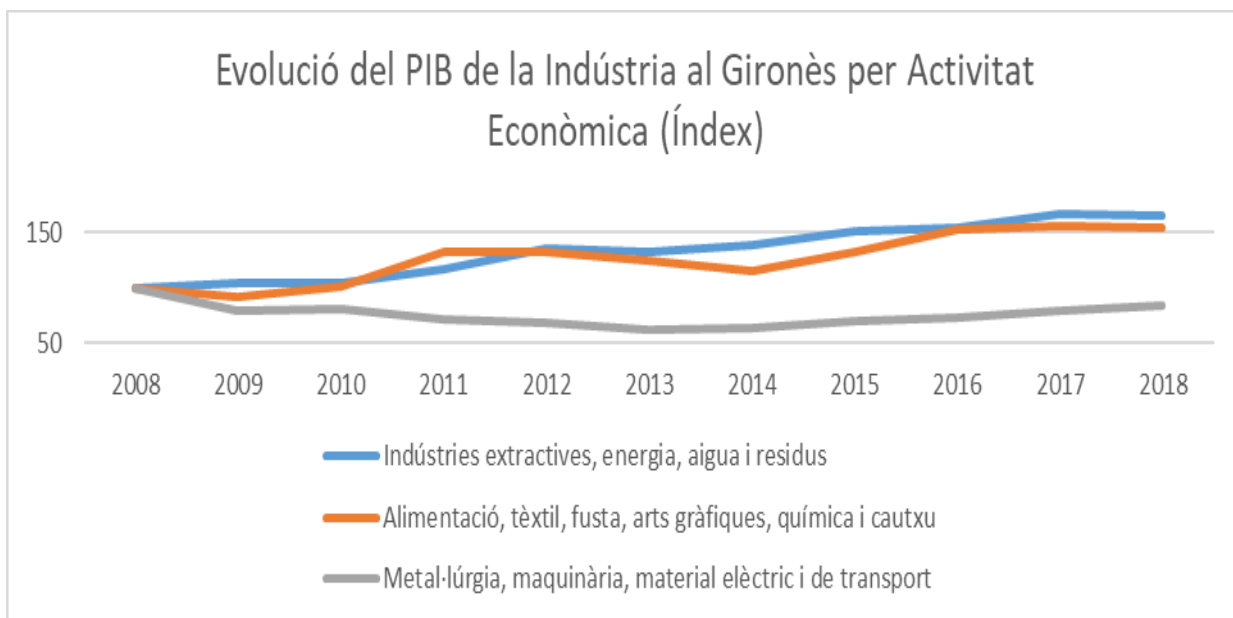
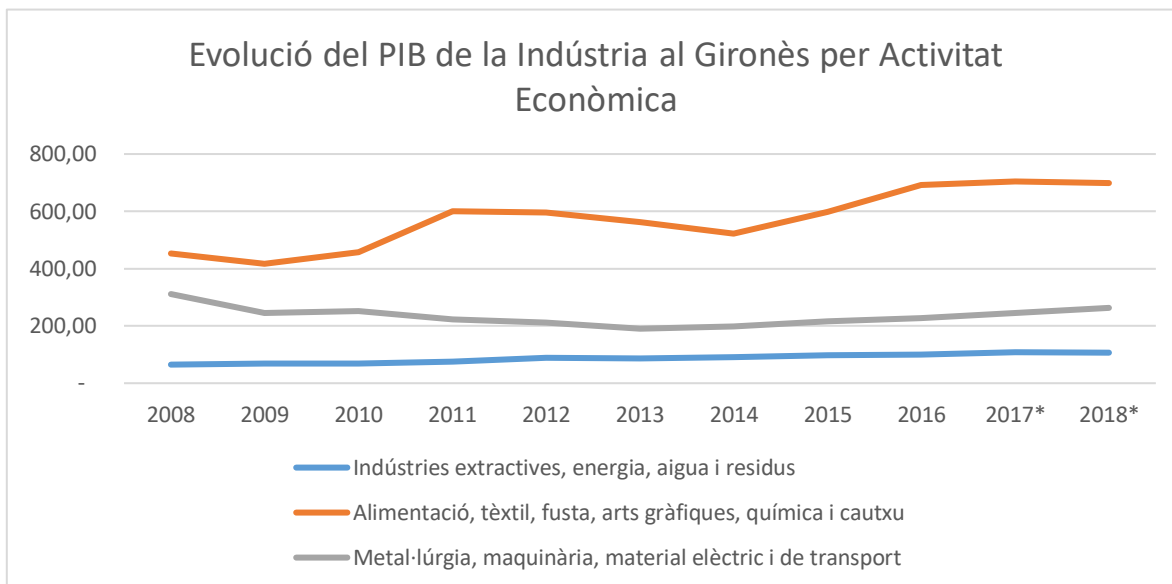
Quant a l'evolució del PIB per sectors, al Gironès presenten una evolució favorable a partir de l'any 2010 tots els sectors econòmics excepte la construcció. És a dir, que ben aviat es va superar el primer impacte de la crisi al Gironès.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i BBVA

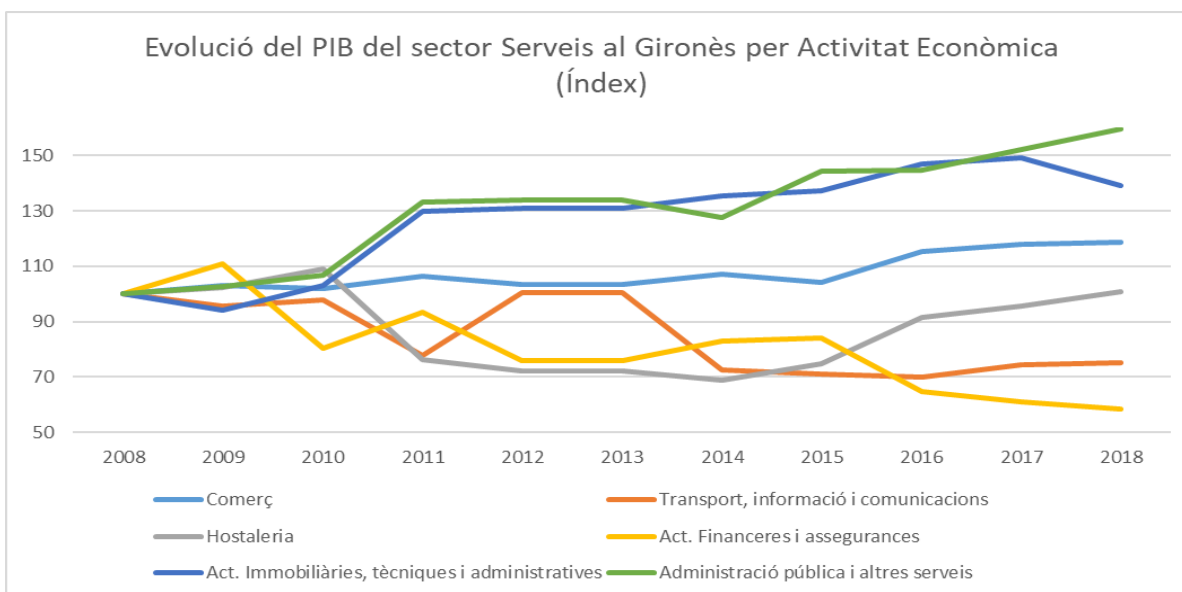
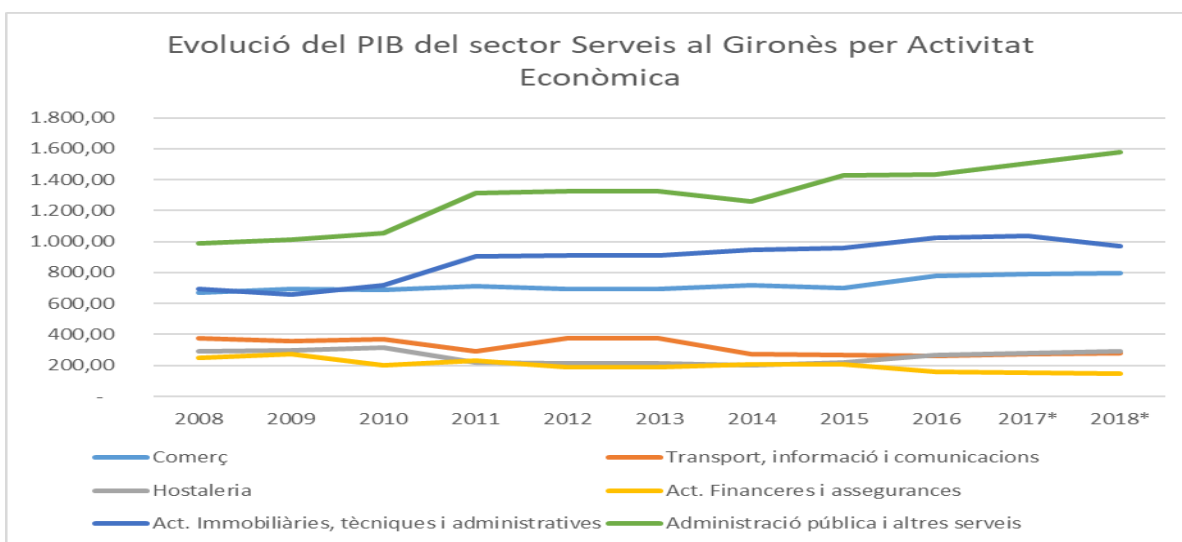

Al Gironès destaca l'excel·lent comportament dels subsectors industrials: alimentació i indústries extractives; però destaca pel comportament negatiu la metal·lúrgia.

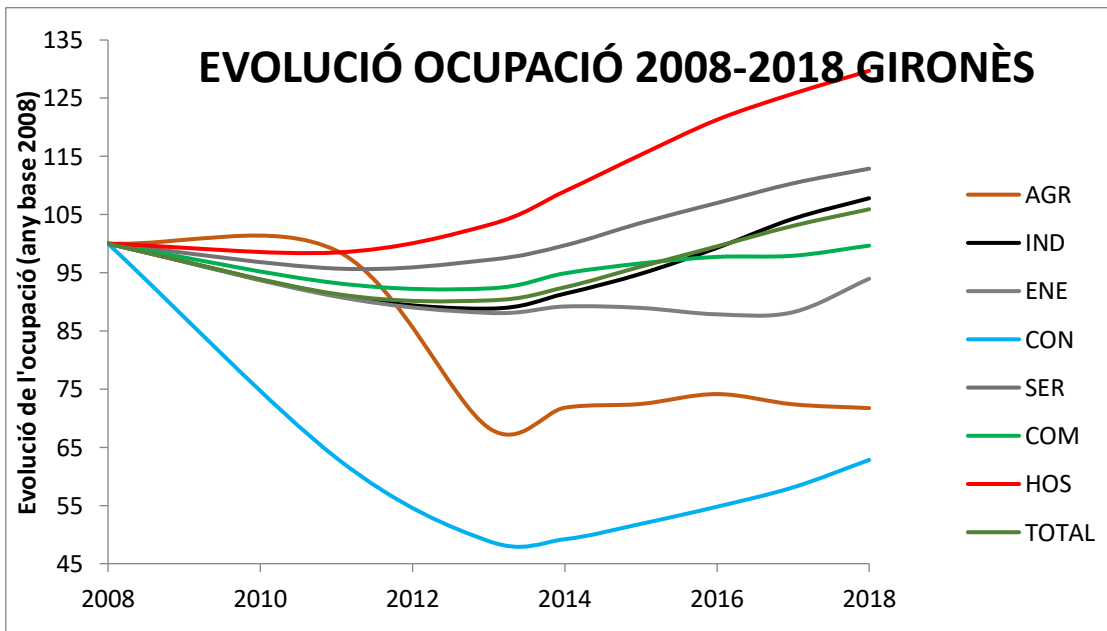
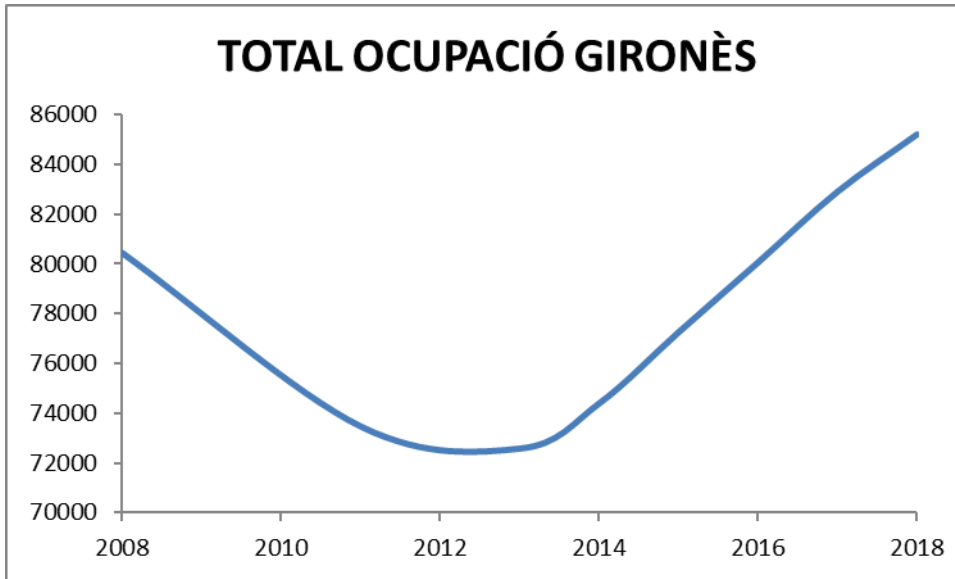
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i BBVA

De l'evolució dels diferents components del sector serveis, tan sols destacar el creixement molt superior al Gironès de l'Administració Pública i altres serveis, que creix un 60% des del 2008 ençà i al conjunt de la província creix aproximadament un 20%. I també destacar que l'Hostaleria s'ha vist molt afectada per la crisi i els darrers tres anys es recupera al Gironès. Això dona resposta a la pregunta que a vegades es formula demagògicament: tenim massa turisme a la ciutat de Girona? Rotundament, la resposta és que no.

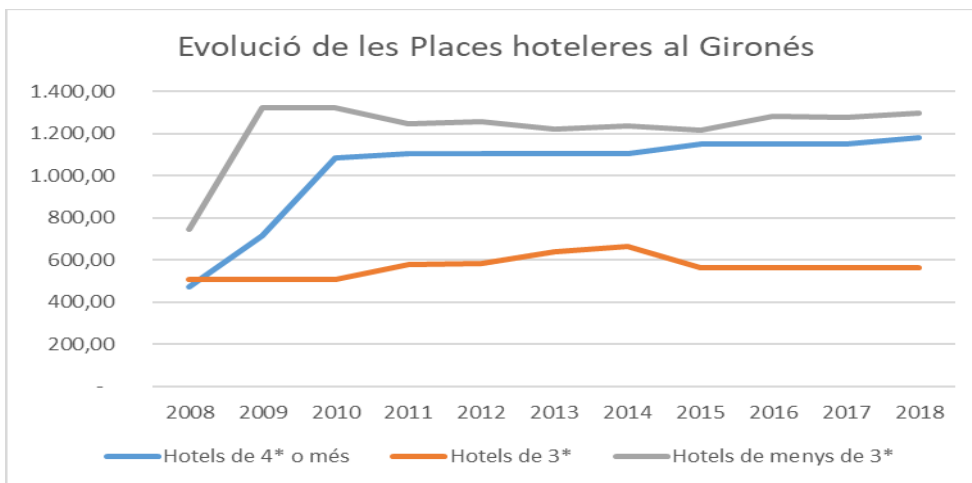

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i BBVA

L'ocupació al Gironès al 2018 ja s'havia recuperat amb escreix. I, s'ha creat a l'Hostaleria i altres serveis, a l'Administració Pública i, al Gironès sí que la indústria també ha recuperat amb escreix el nombre d'ocupats al seu sector.

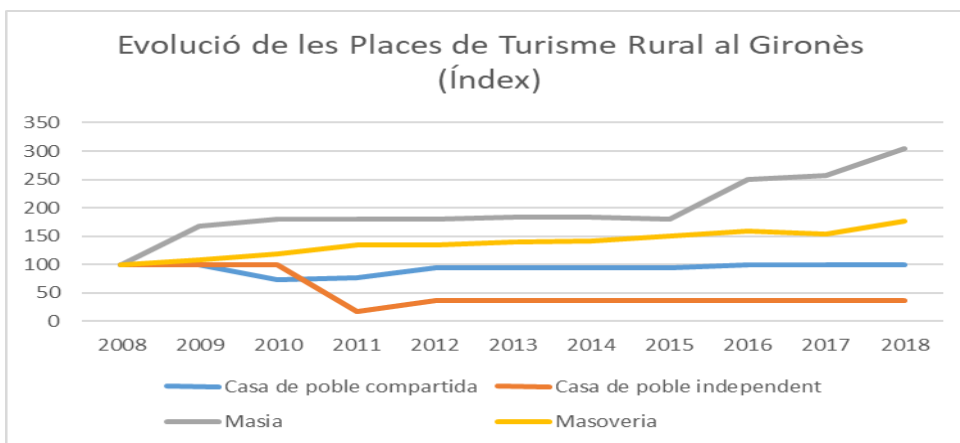

Per acabar, un breu apunt respecte el sector turístic al Gironès, atès que s'identifica principalment amb el sector hotelier de la ciutat de Girona. La composició de l'oferta és a l'any 2018: 3.044 places hoteleres, 738 places de càmpings i 527 places de turisme rural. A l'oferta hotelera han augmentat el nombre de places de nova creació d'hotels de 4 o més estrelles i també de menys de 3 estrelles.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

És destacable també l'increment de places de turisme rural al Gironès.

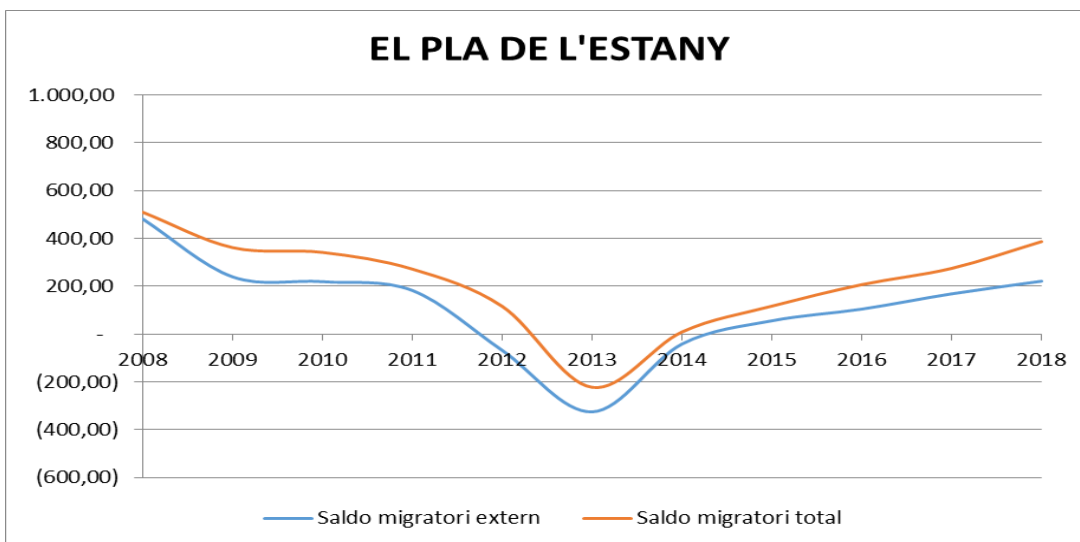
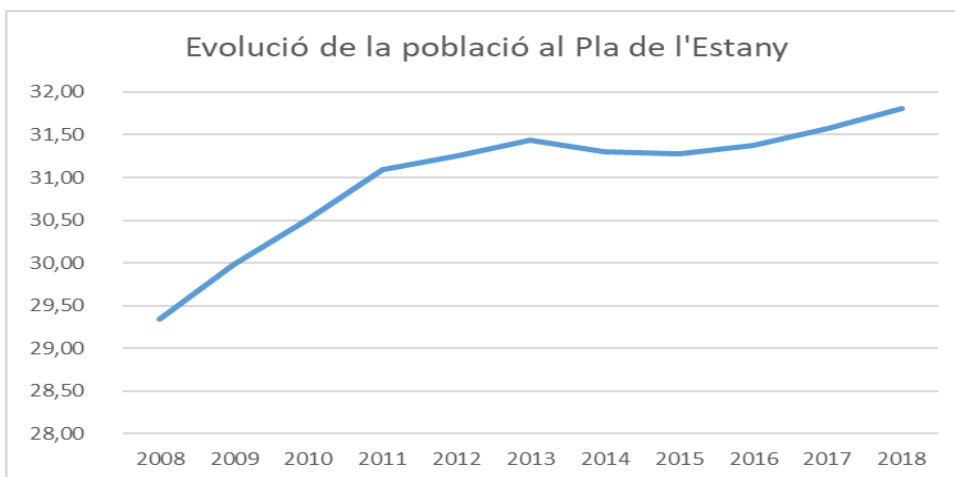

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

Ja s'ha explicat abans en aquest estudi que la manca d'informació consolidada respecte l'oferta d'apartaments turístics és un dèficit en l'anàlisi del sector turístic, tant l'anàlisi per comarques com, especialment, en l'anàlisi de la ciutat de Girona.

6. Comarca del Pla de l'Estany

L'última xifra consolidada de població de l'any 2019, la situa al Pla de l'Estany en 32.085 persones, una xifra molt superior a la del 2012. A l'any 2019 la província de Girona globalment ha recuperat la població del 2012, i al Pla de l'Estany també.

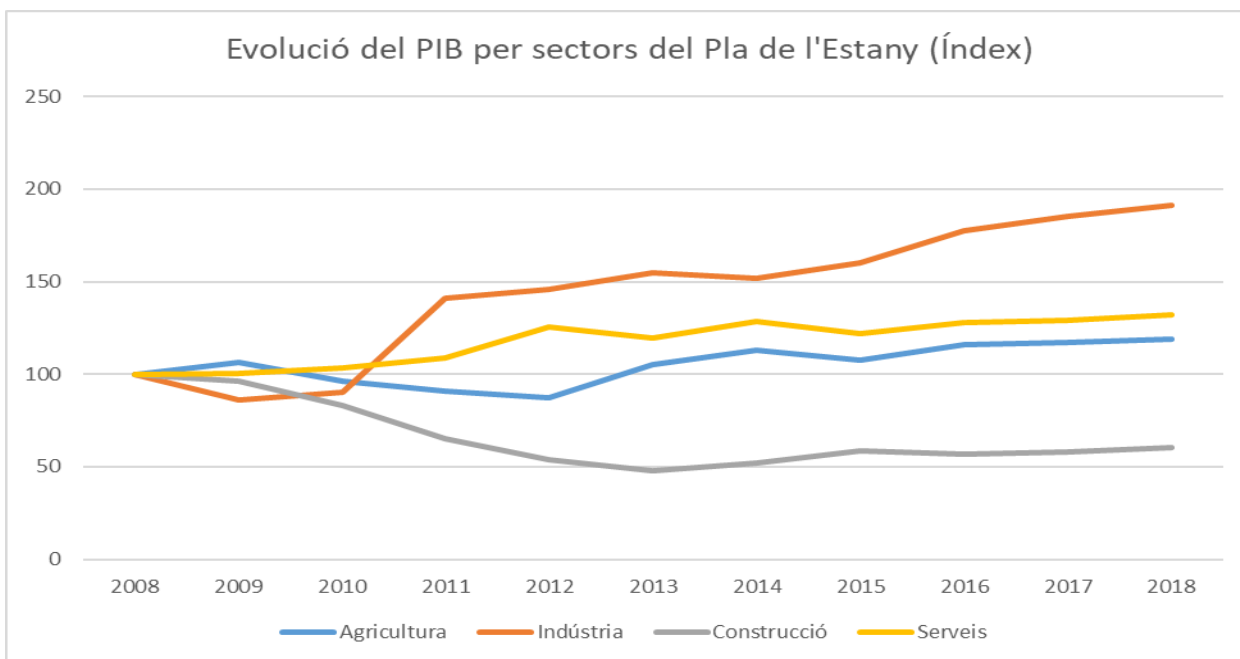
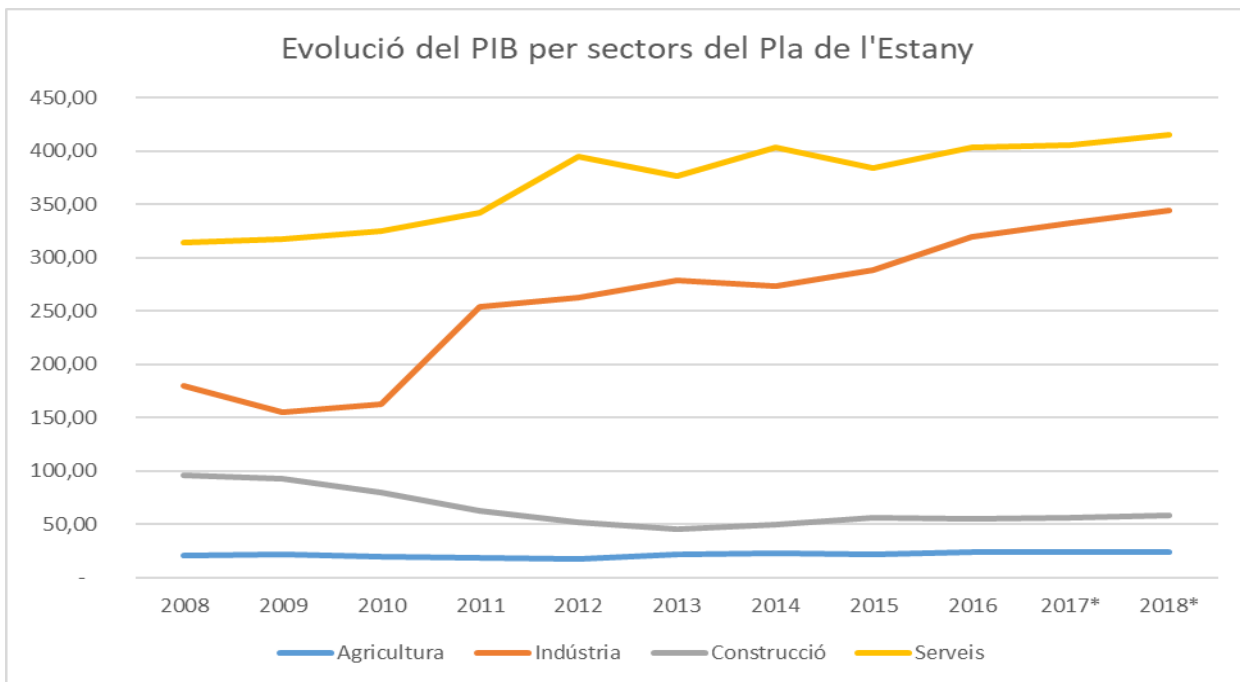

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

El saldo migratori extern i total només va rebre un sol impacte negatiu als anys 2012, 2013 i 2014.

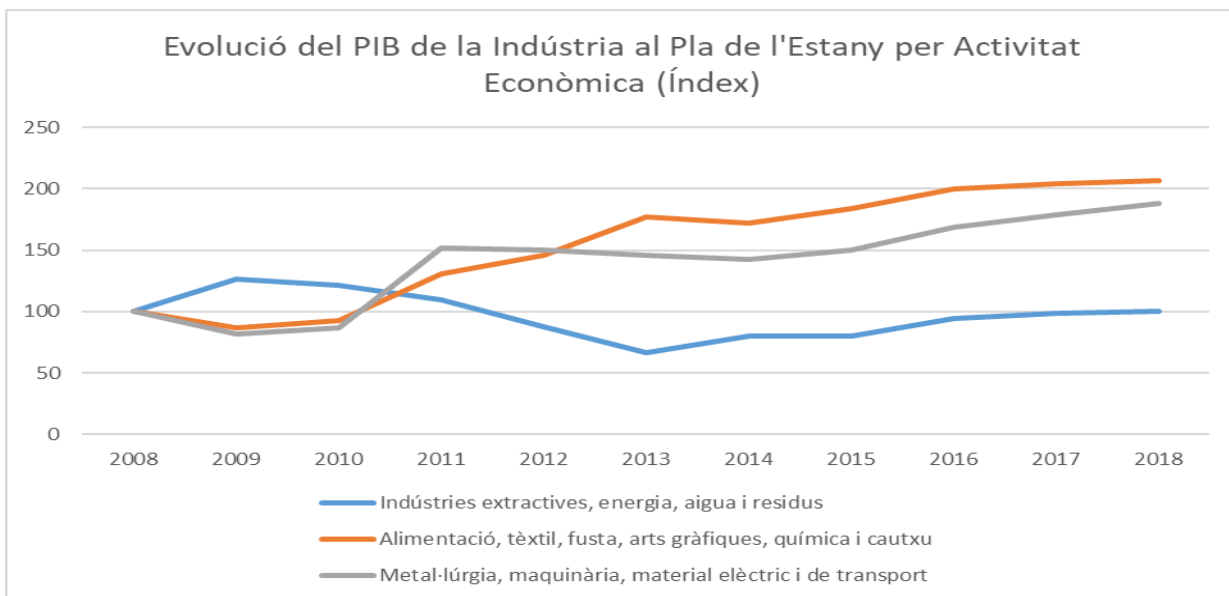
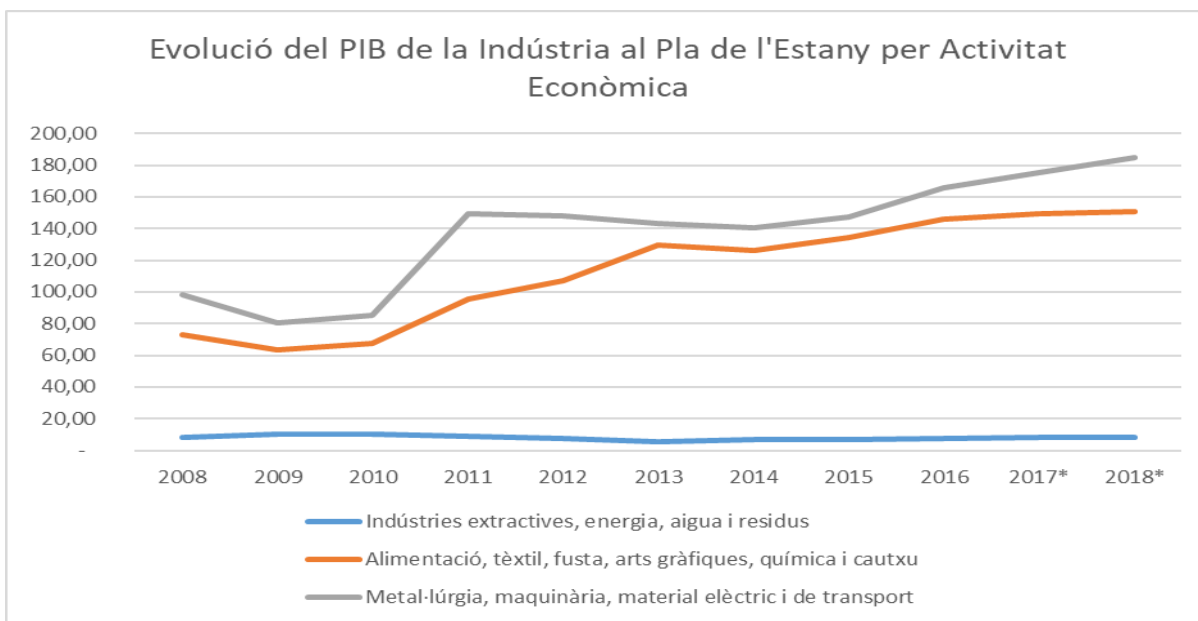
Al Pla de l'Estany es caracteritza per un pes del sector industrial sobre el PIB del 40,88% a l'any 2018. I, vegi's als gràfics que venen a continuació com aquest pes ha

anat en augment donat l'excel·lent comportament del sector a partir del 2010. El sector serveis també mostra una evolució molt favorable i el sector primari es manté en creixement lleuger i estable des del 2013 ençà.

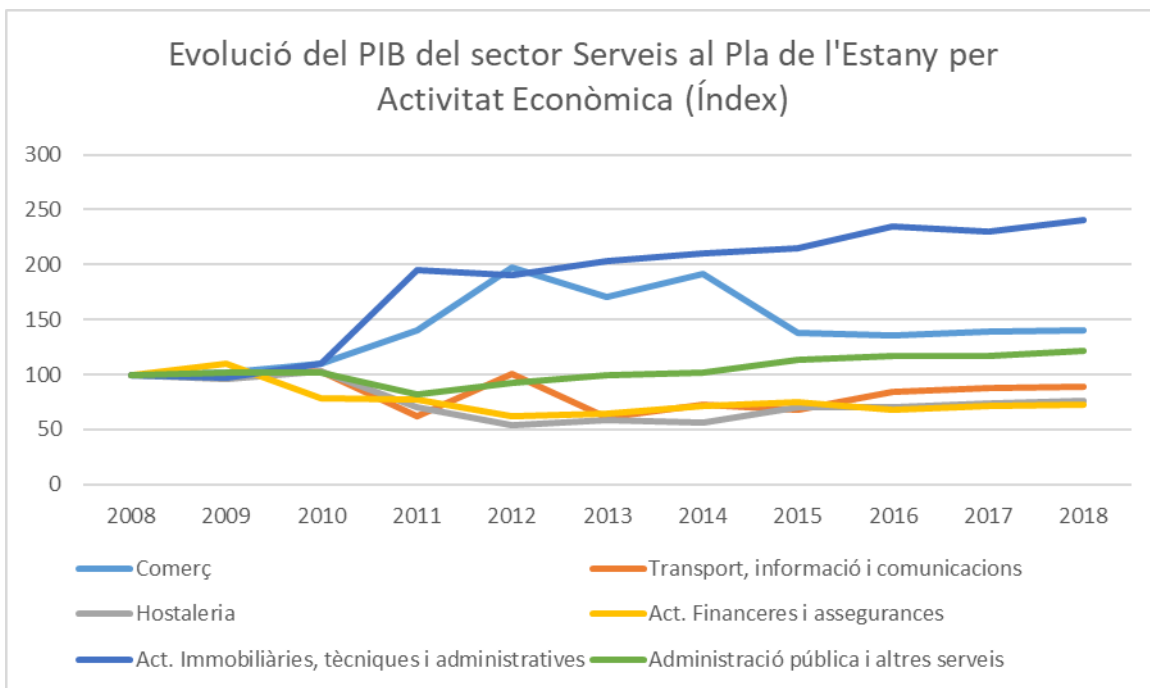
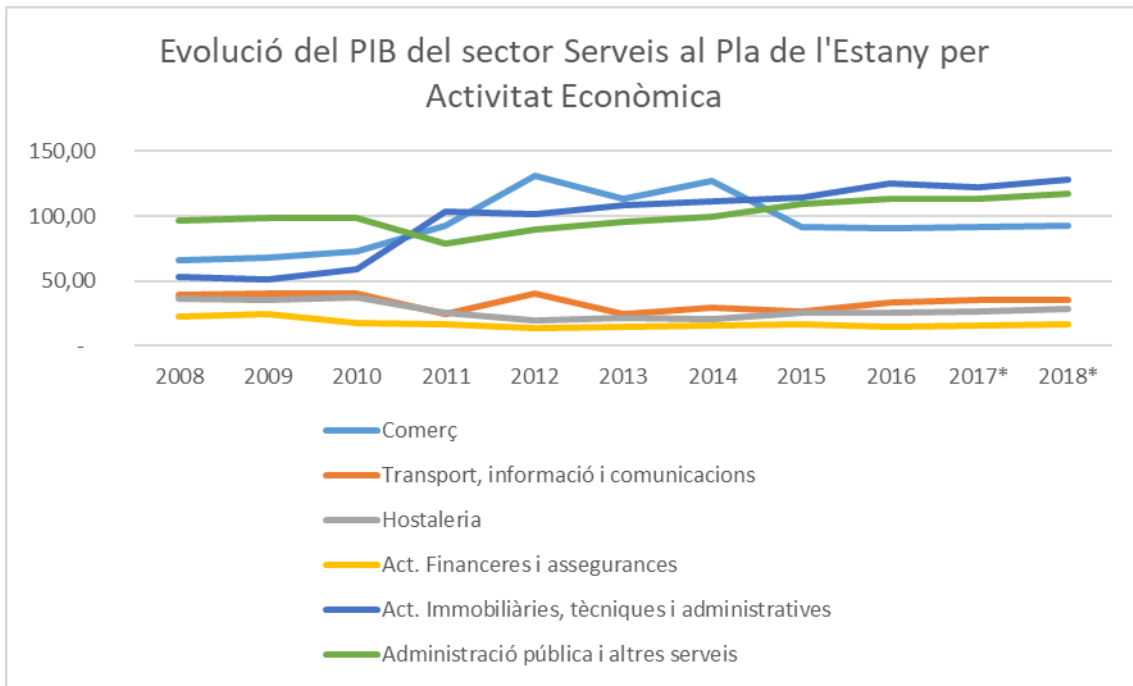
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i BBVA

Molt bon comportament dels dos principals subsectors industrials a la comarca: alimentació i metal·lúrgia, amb contínua tendència positiva.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i BBVA

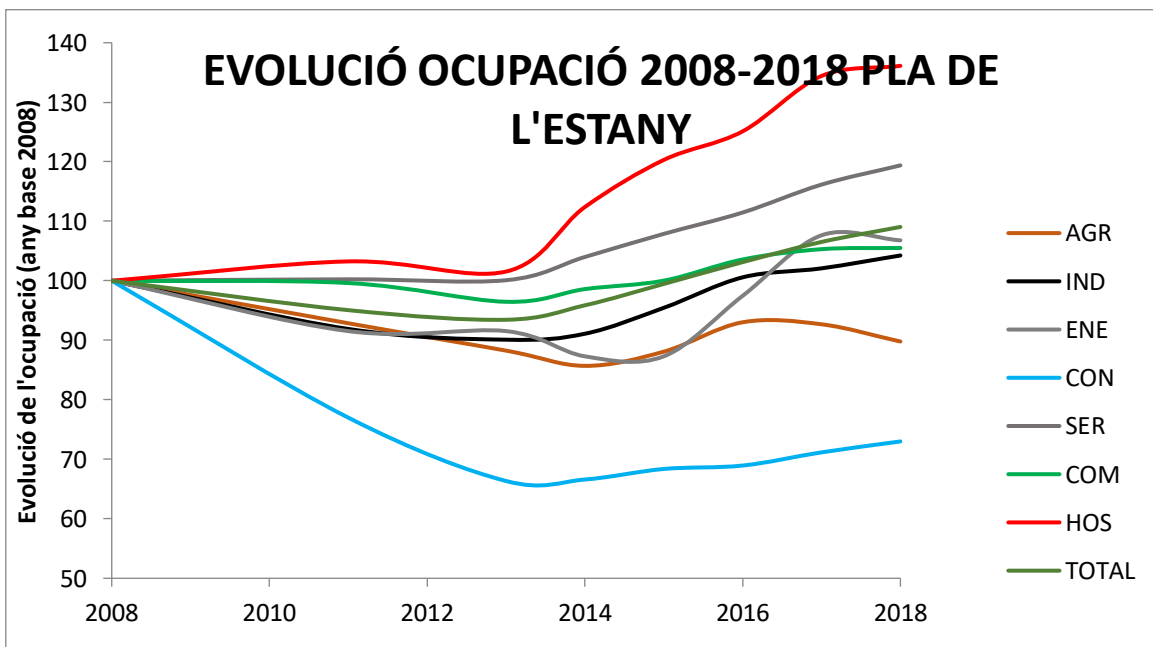
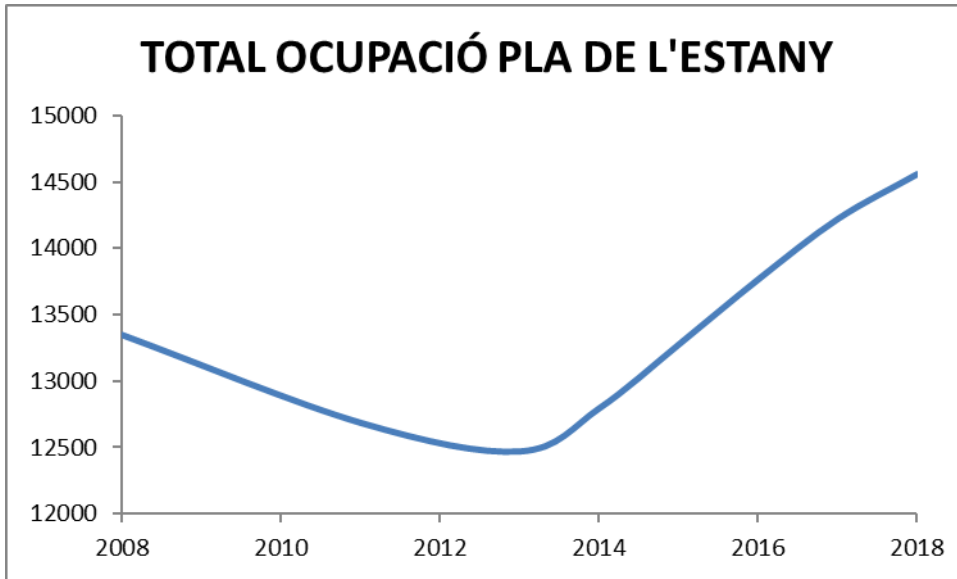
El comportament dels components del sector serveis és molt similar a la mitjana de l'economia gironina. Tres subsectors es comporten afectats pel cicle econòmic i els altres tres no. Tan sols senyalar que les activitats immobiliàries es multipliquen per 2,5 al Pla de l'Estany, un creixement molt superior a la mitjana gironina.

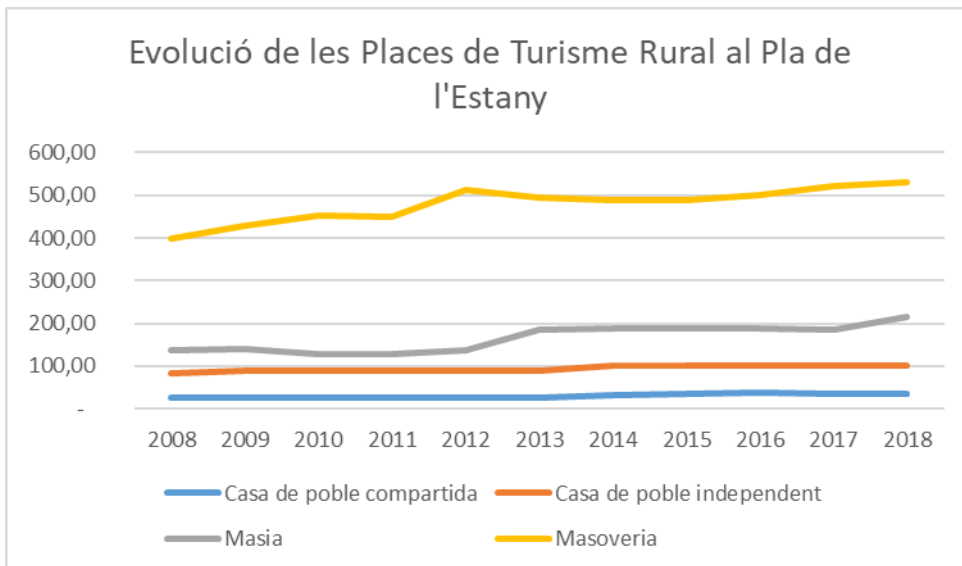
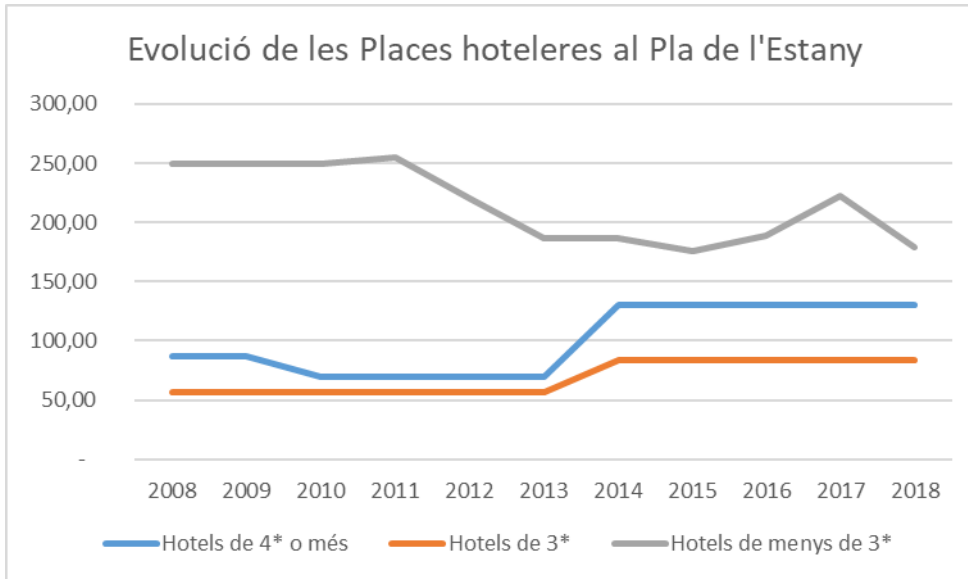
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i BBVA

Al Pla de l'Estany al 2018 s'havia recuperat l'ocupació i a diferència de les altres comarques, s'ha recuperat l'ocupació a tots els sectors excepte a l'agricultura i a la construcció.

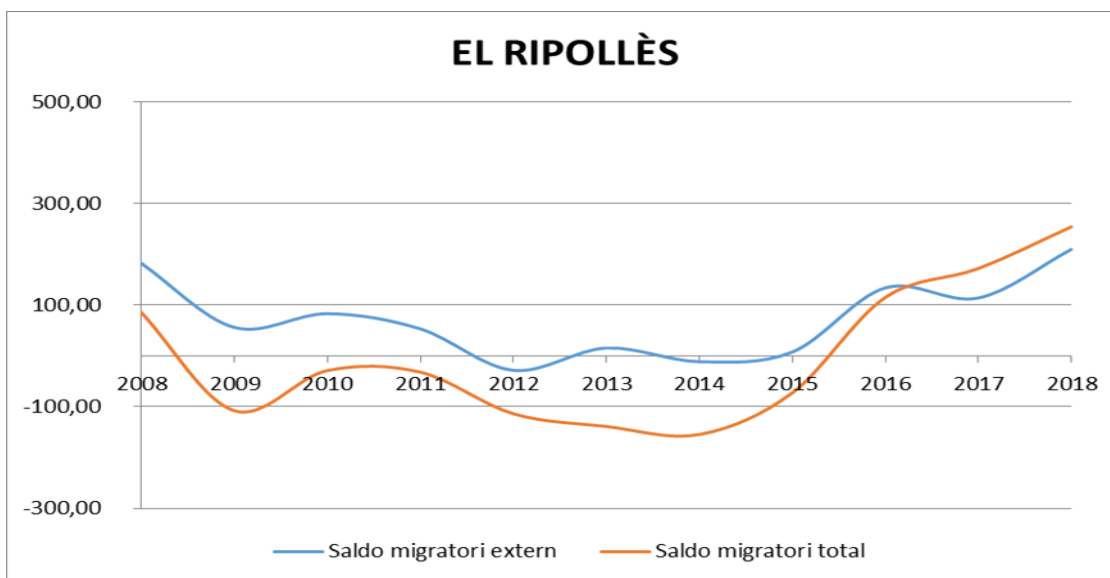
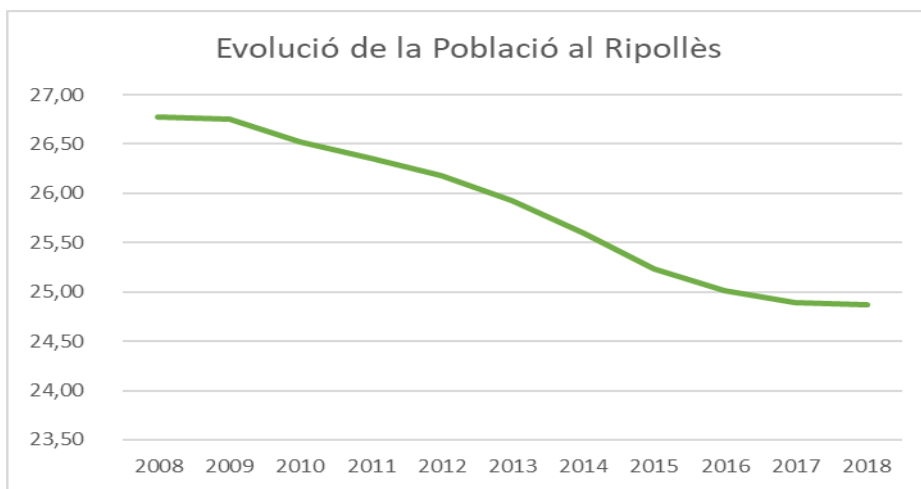
El sector turístic al Pla de l'Estany és molt reduït: 393 places hoteleres, 1.223 places de càmping i 882 places de turisme rural. El més destacable és l'augment progressiu de qualitat del sector hotelier i l'augment de l'oferta de turisme rural.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

7. Comarca del Ripollès

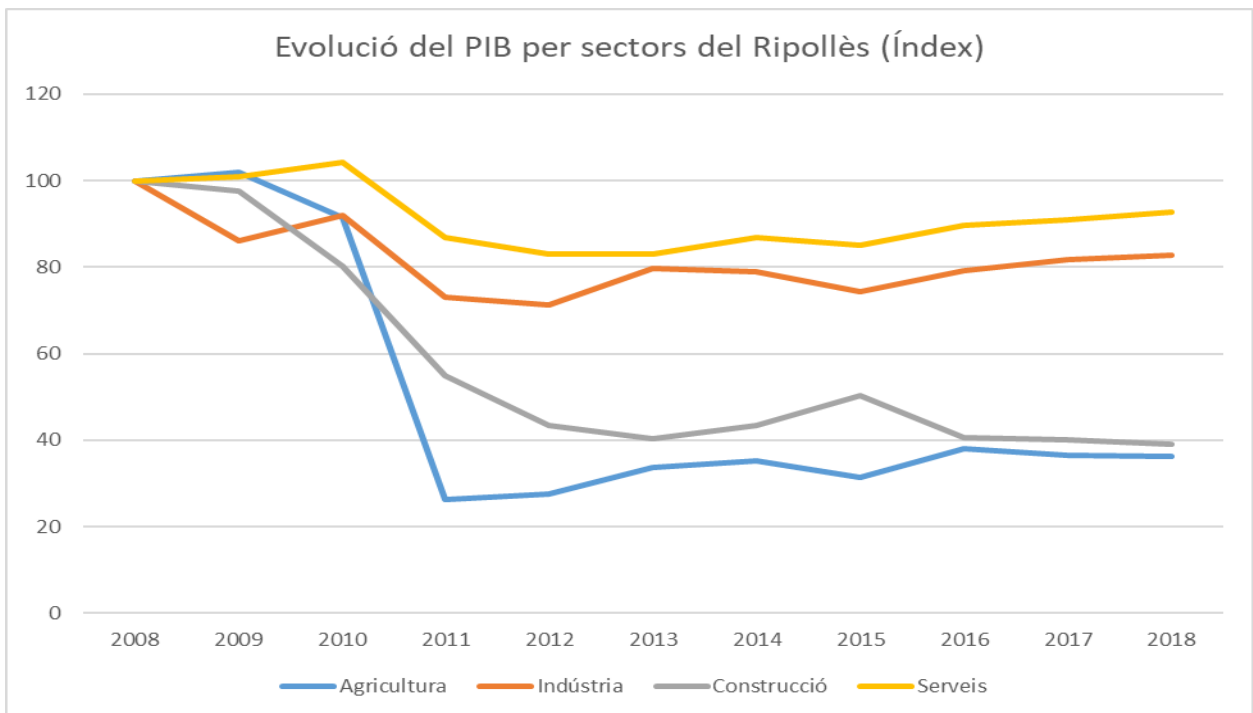
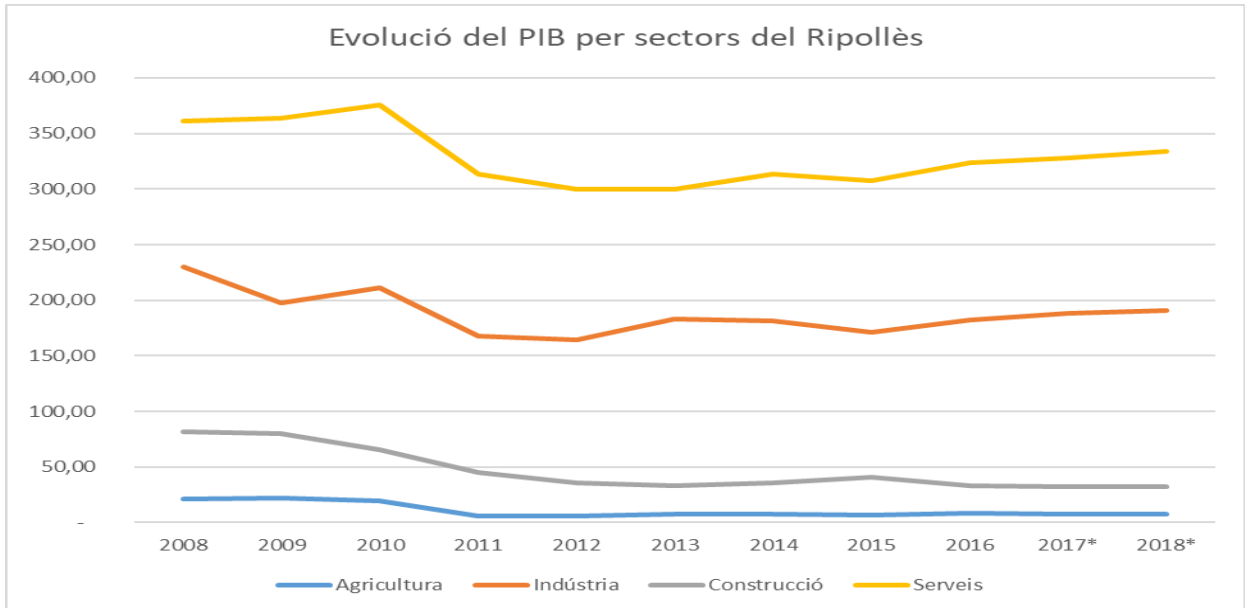
L'última xifra consolidada de població de l'any 2019, la situa al Ripollès en 24.917 persones, una xifra molt inferior a la del 2012. A l'any 2019 la província de Girona globalment ha recuperat la població del 2012, però al Ripollès es manté la despoblació de manera persistent, esdevenint un problema estructural per al territori.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

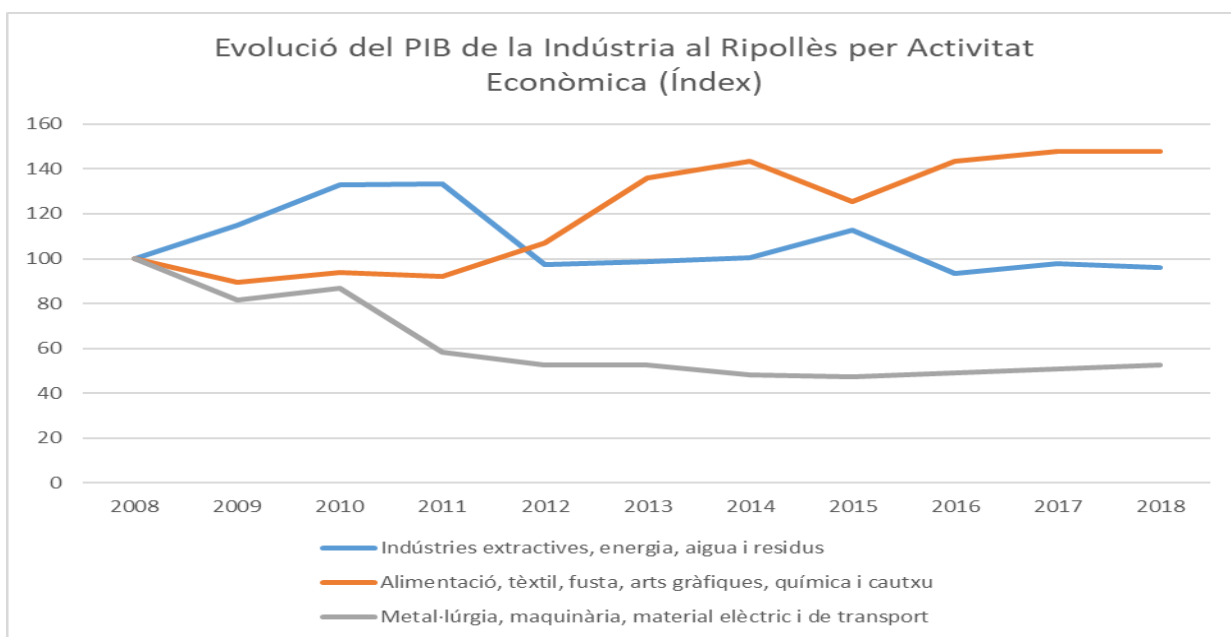
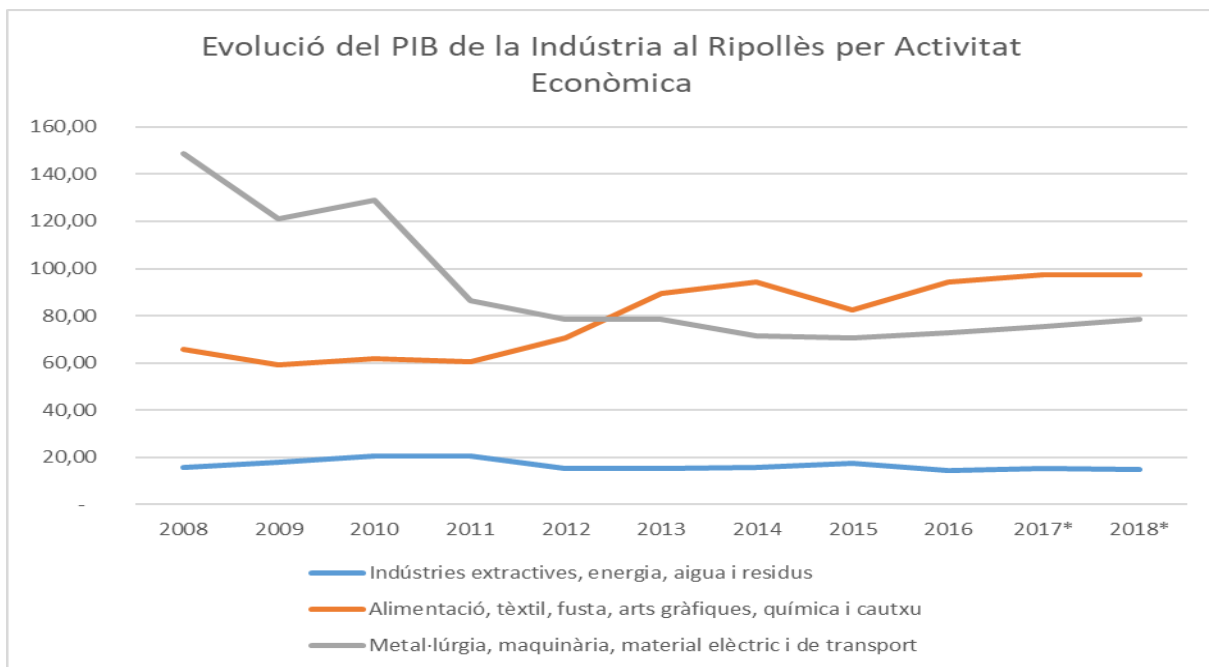
El comportament tan negatiu del saldo migratori total des del primer moment d'esclat de la crisi fins a mitjans del 2016 posa de manifest que hi ha un saldo migratori interior molt negatiu. De fet, els dos gràfics que venen a continuació

mostren el gran impacte negatiu de la crisi econòmica sobre tots els sectors d'activitat econòmica, un fet molt diferenciat del comportament mitjà de l'economia gironina. Calen reformes estructurals a l'economia del Ripollès per frenar la despoblació i caiguda sistèmica del PIB.

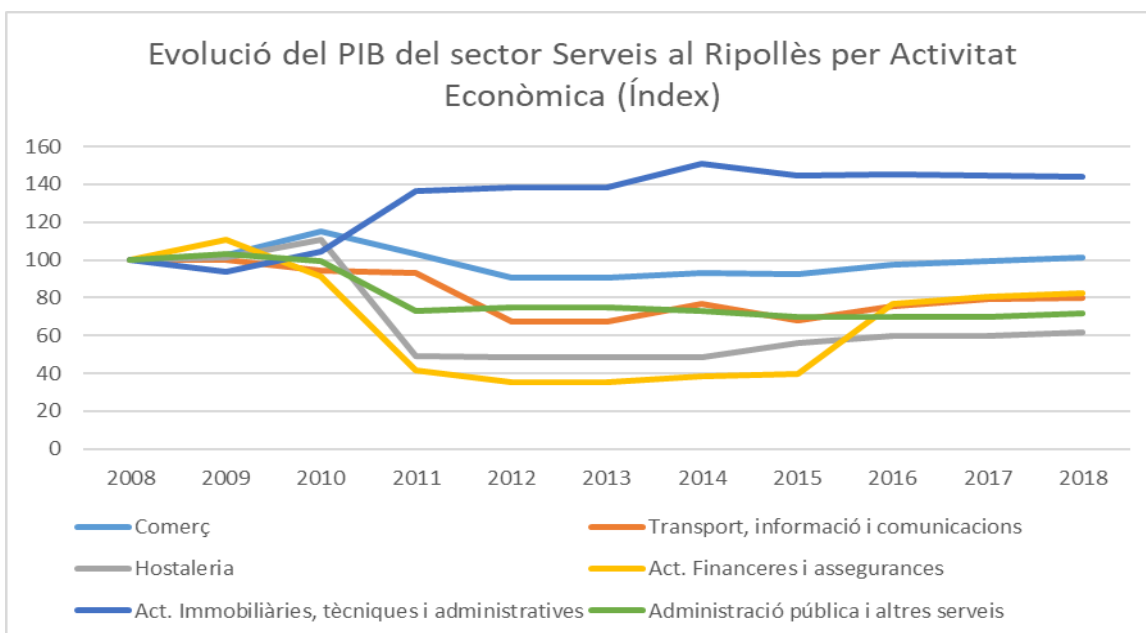
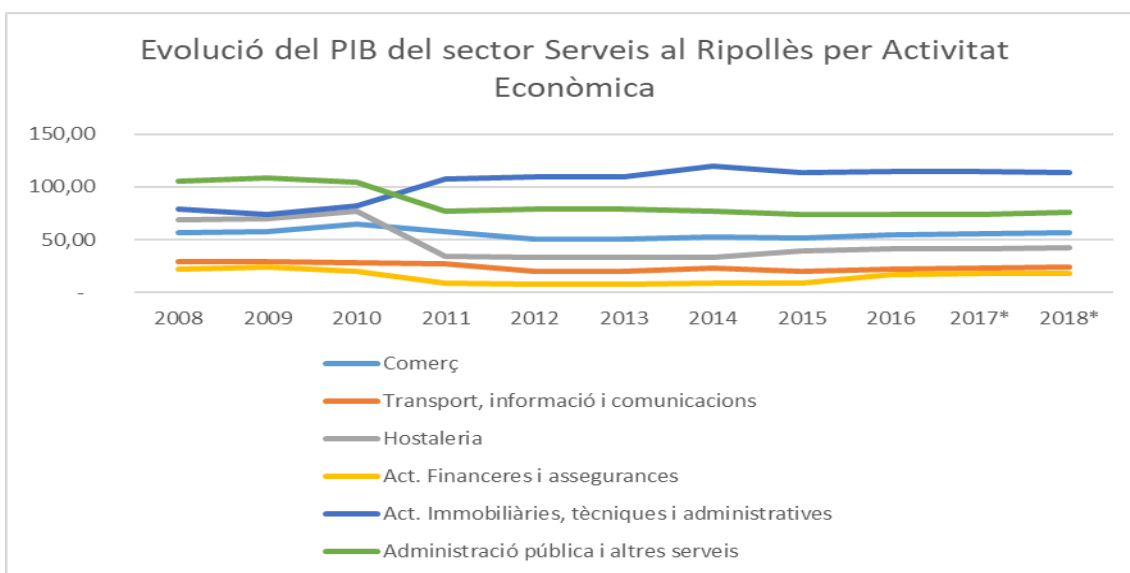
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i BBVA

Del sector industrial del Ripollès destaca la pèrdua de la meitat del sector metal·lúrgic que tenia molt pes al PIB de la comarca. I, també destaca la caiguda de les indústries extractives al Ripollès a partir del 2011, just quan al conjunt de comarques gironines està augmentant, pel que es dedueix que podria haver estat un desafortunat efecte desplaçament d'activitat. El sector alimentació pren més rellevància al Ripollès.

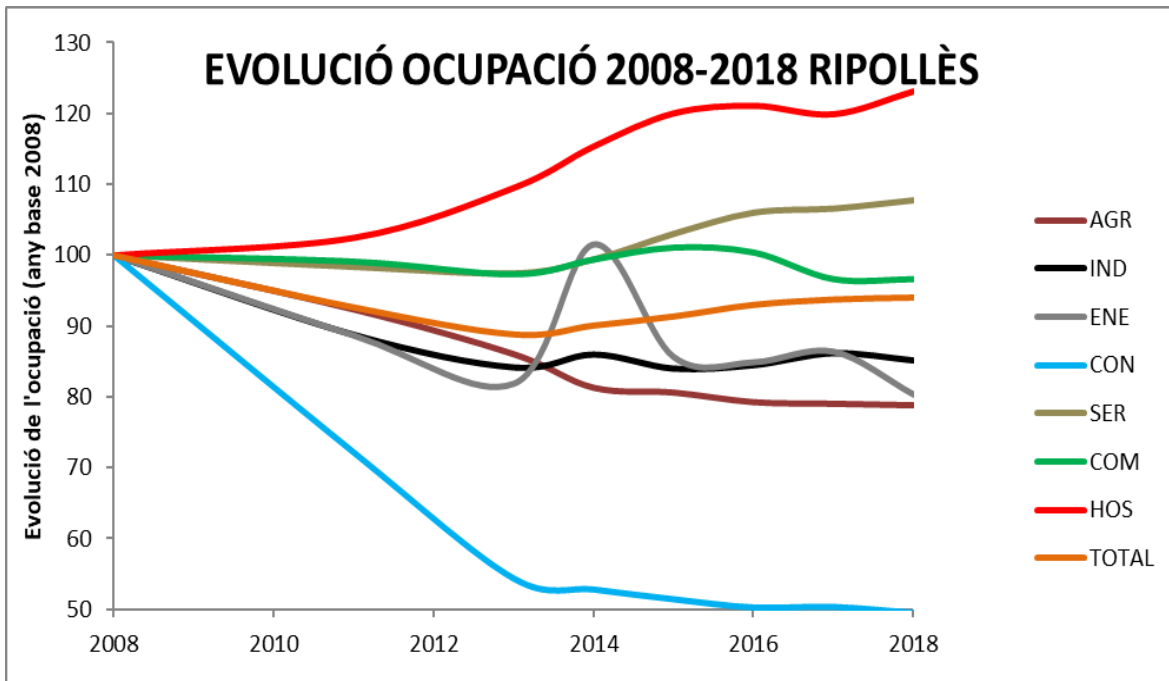
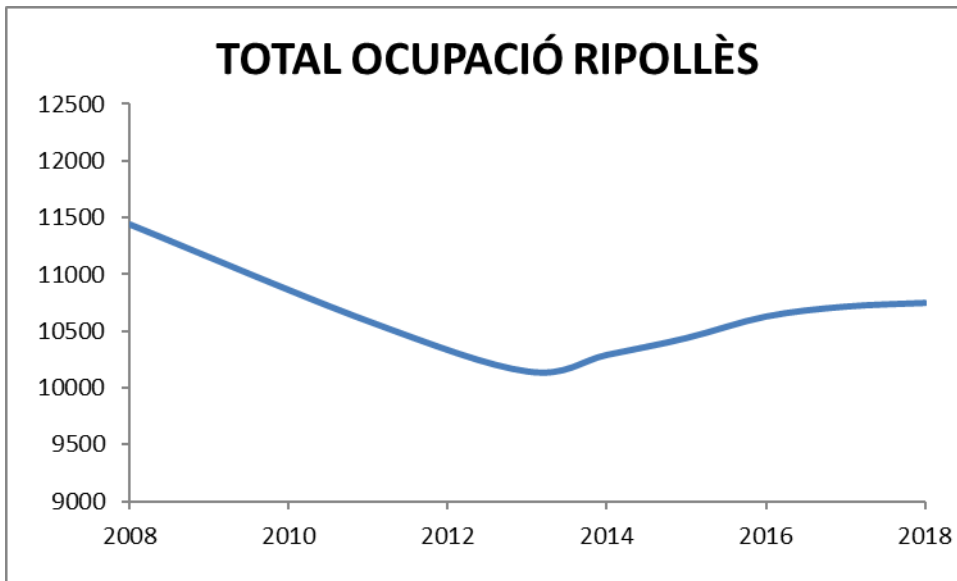
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i BBVA

Només les activitats immobiliàries, tècniques i administratives mostren un creixement semblant a la mitjana gironina. La resta de components del sector serveis s'han vist afectats per la crisi econòmica i només el comerç ha recuperat a l'any 2018 l'activitat que tenia el 2008. Fins i tot, l'Administració Pública ha perdut entorn del 30% d'activitat, pel que no ha realitzat una funció de contrapès econòmic per amortir l'impacte de la crisi. Igualment, com a la Cerdanya, l'economia del Ripollès ha patit severament la crisi i no s'està recuperant adequadament.

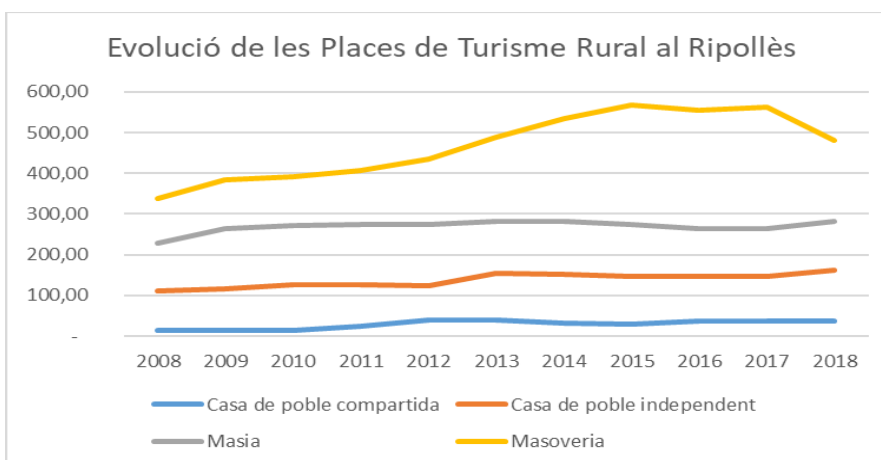
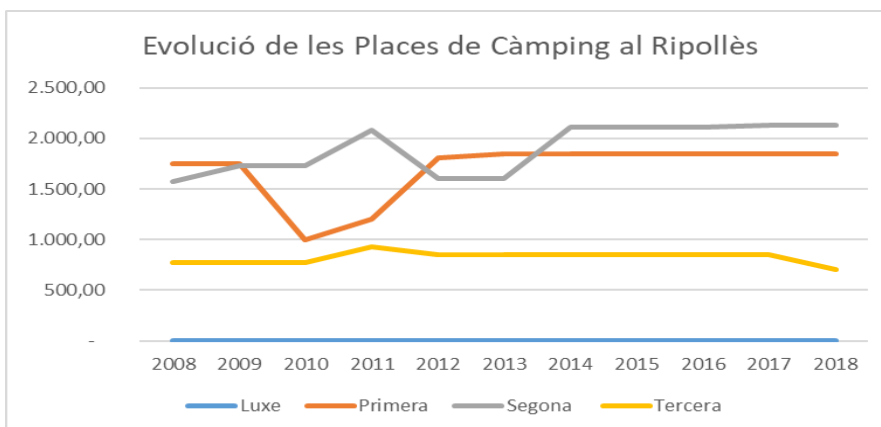
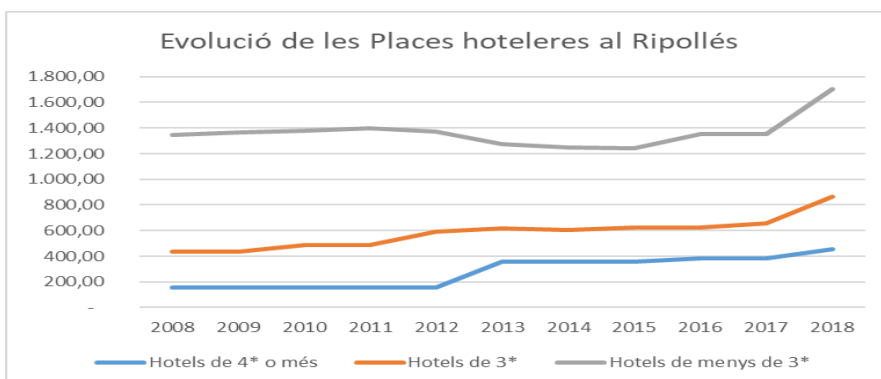
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i BBVA

El Ripollès és l'única comarca que al 2018 encara està lluny de recuperar el nivell d'ocupació del 2008. I, només l'hostaleria i altres serveis estan creant ocupació

Un breu apunt respecte el potencial del sector turístic al Ripollès. A l'any 2018 hi havia 3.031 places hoteleres, 4.674 places de càmpings i 961 places de turisme rural.

Al sector hotelier predominen els hotels de 3 estrelles i menys de 3 i l'oferta hotelera es manté estable. Una estabilitat que també s'observa en les places de càmping i només s'observa un increment en les places de turisme rural (masoveria).

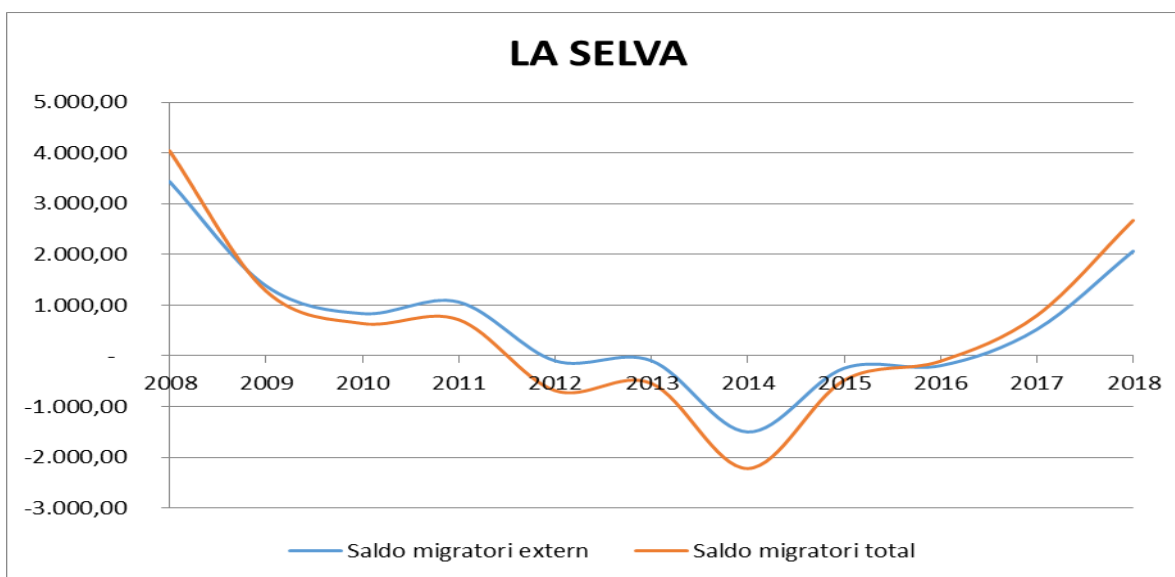
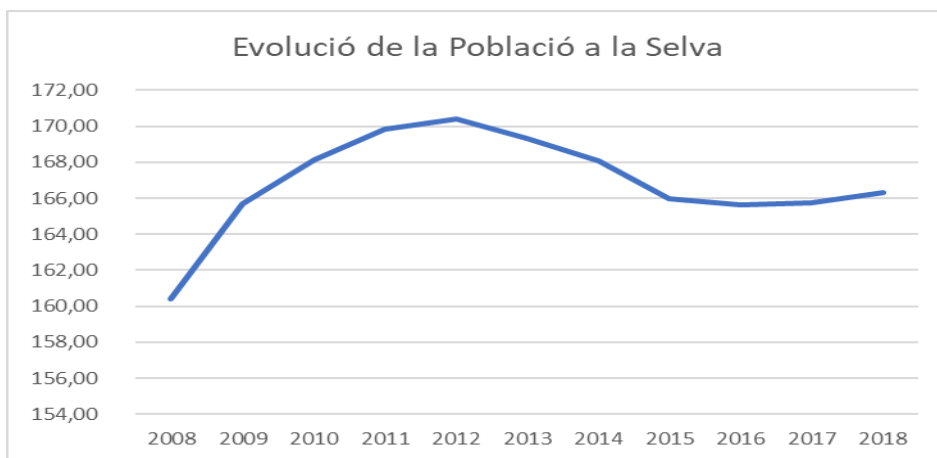

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

8. Comarca de la Selva

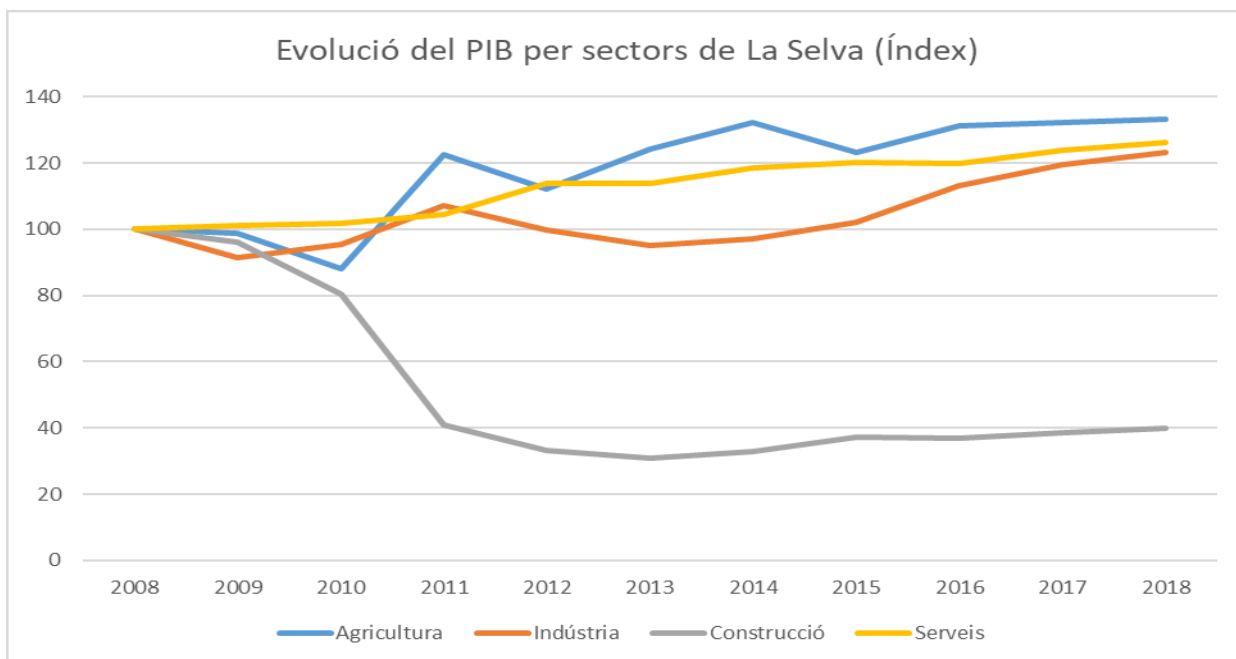
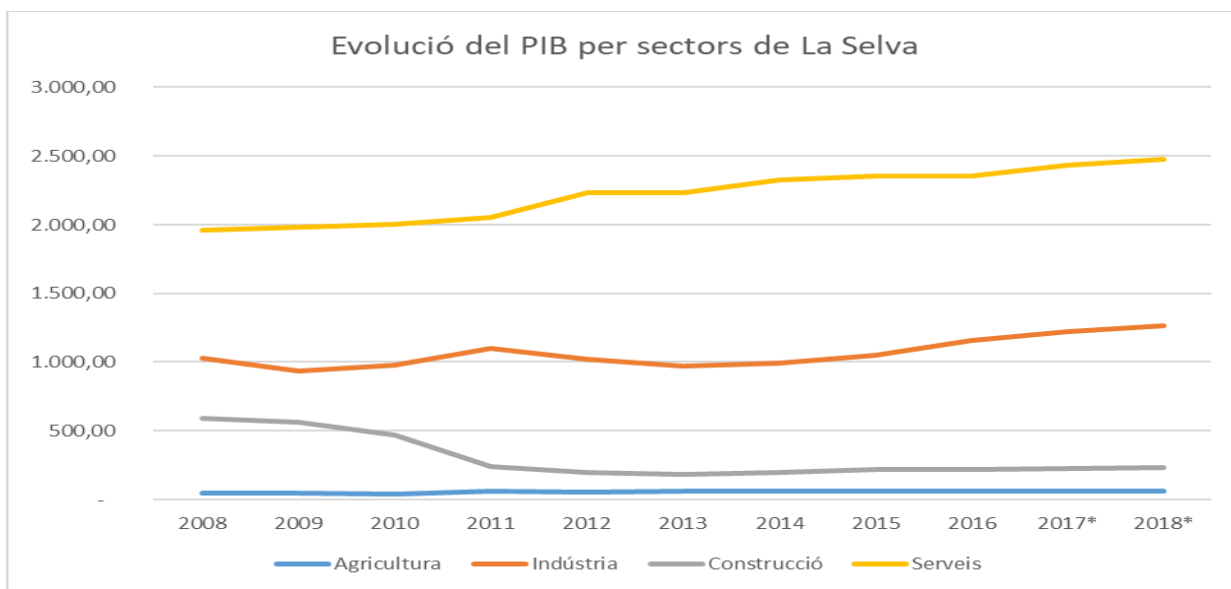
L'última xifra consolidada de població de l'any 2019, la situa a la Selva en 168.469 persones, una xifra encara inferior a la del 2012. A l'any 2019 la província de Girona globalment ha recuperat la població del 2012, però a la Selva no ha estat així.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

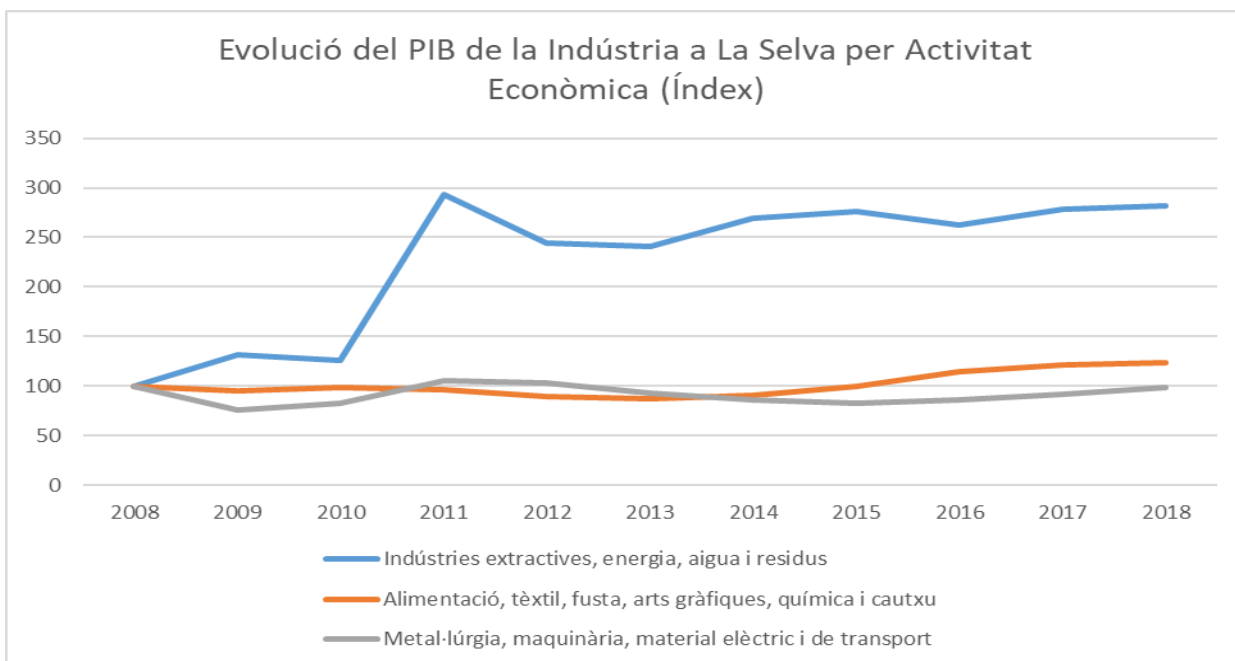
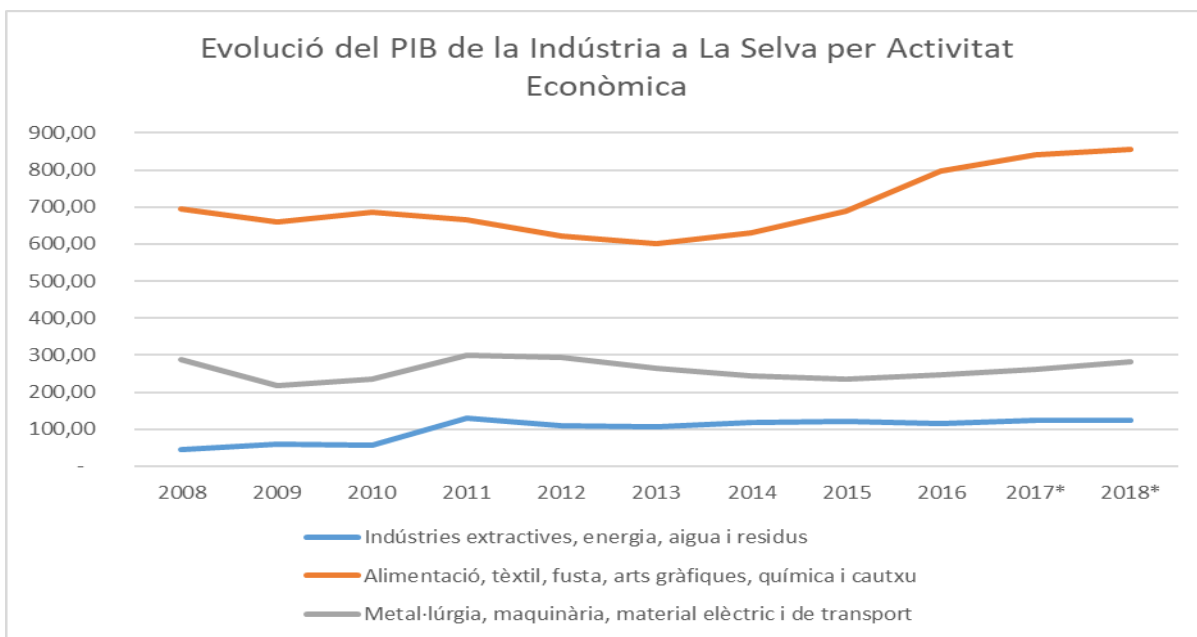
Els saldo migratori extern i total rep dos impactes que forcen el saldo a valors negatius, un l'any 2012 i l'altra al 2014-2015. S'ajusta al comportament que es defineix al conjunt de la província de Girona al ser la segona comarca amb més població.

Als dos gràfics que venen a continuació mostren una evolució molt favorable del sector serveis i sector primari, però mostra una caiguda més profunda del sector de la construcció. També destaca que el sector industrial, que a la Selva representa un pes important del 30,73% del PIB, no mostra símptomes clars de creixement fins al 2015, quan a la mitjana de la província de Girona ja creixia al 2011.

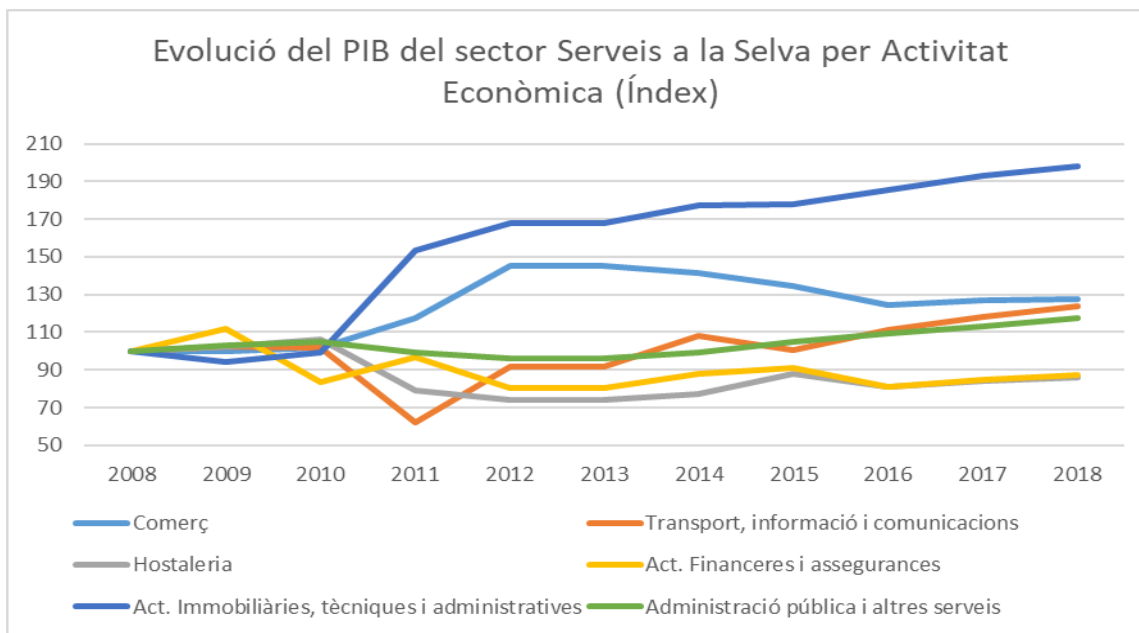
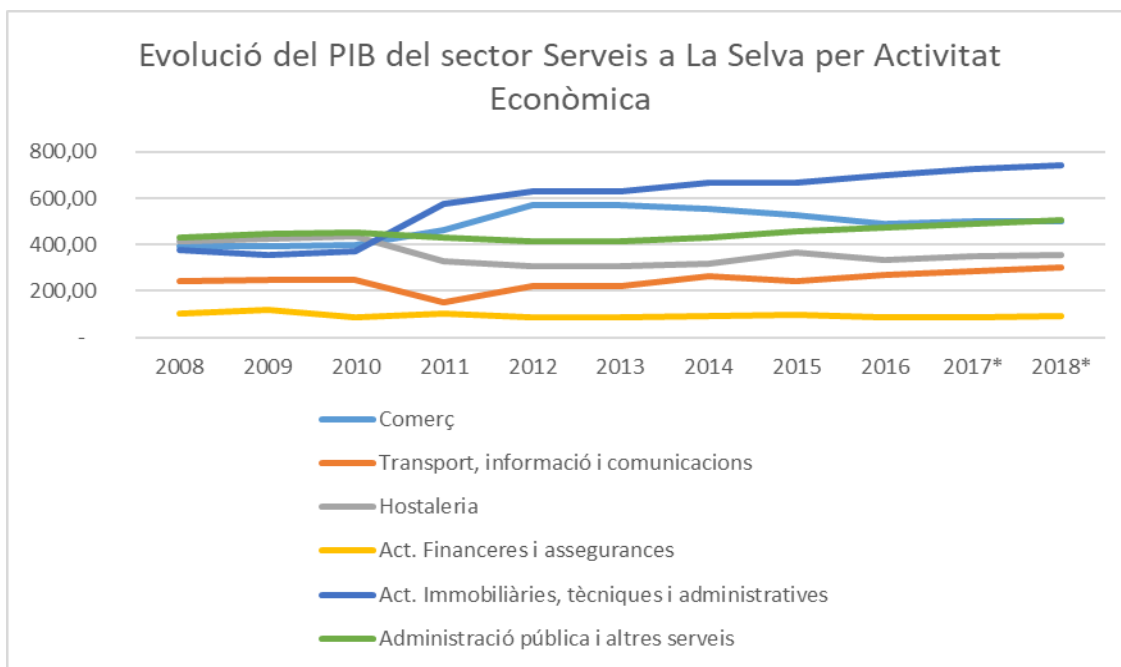
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

En general, el comportament de tots els subsectors industrials mostra estabilitat durant el període 2008-2018, sense elevades taxes de creixement industrial excepte a les indústries extractives que gairebé tripliquen la seva producció.

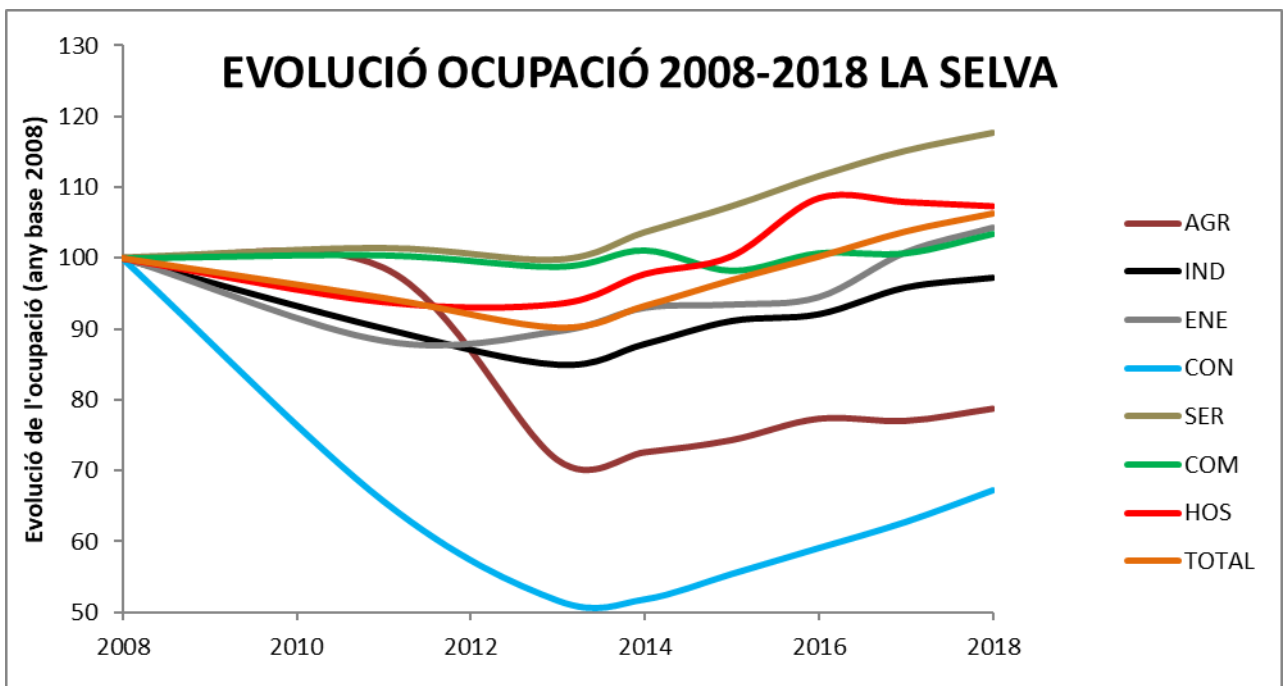
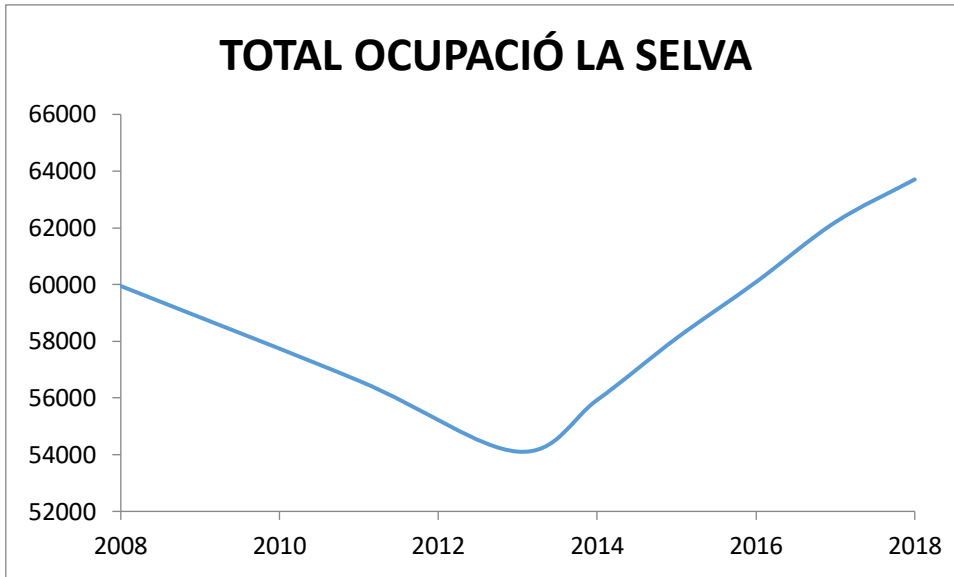
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

La Selva és l'única comarca on s'ha recuperat l'activitat del sector transport, informació i comunicacions. L'hostaleria, una activitat molt important a la comarca, no ha recuperat encara el valor del 2008. I el component amb immobiliàries ha doblat la seva activitat, molt per sobre de la mitjana gironina.

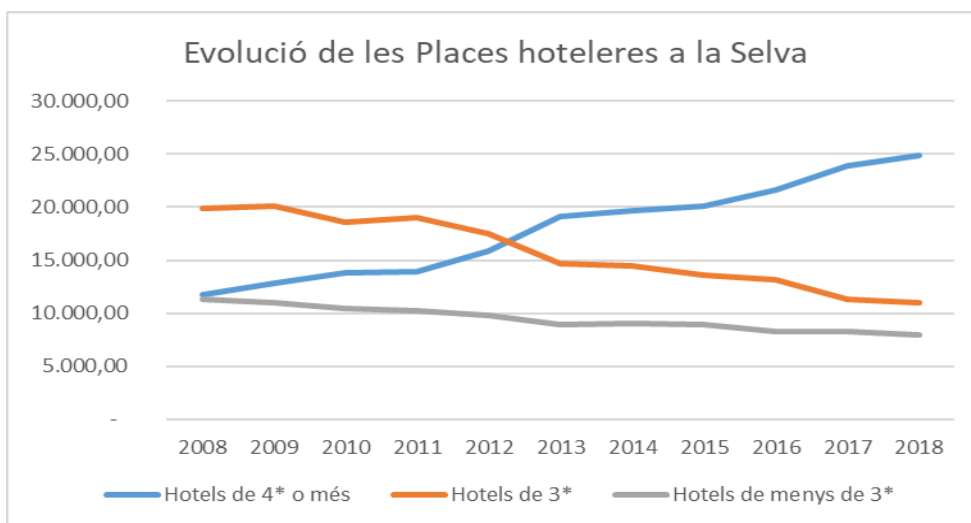

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

A la Selva també s'ha recuperat l'ocupació amb escreix, i s'ha creat a tots els sectors d'activitat excepte a l'agricultura i construcció que no han recuperat els valors del 2008.

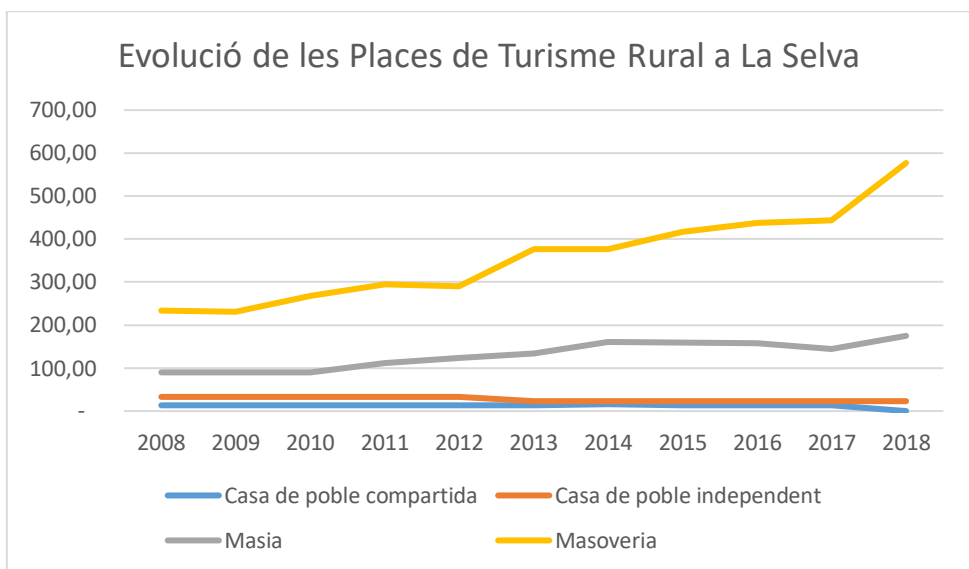
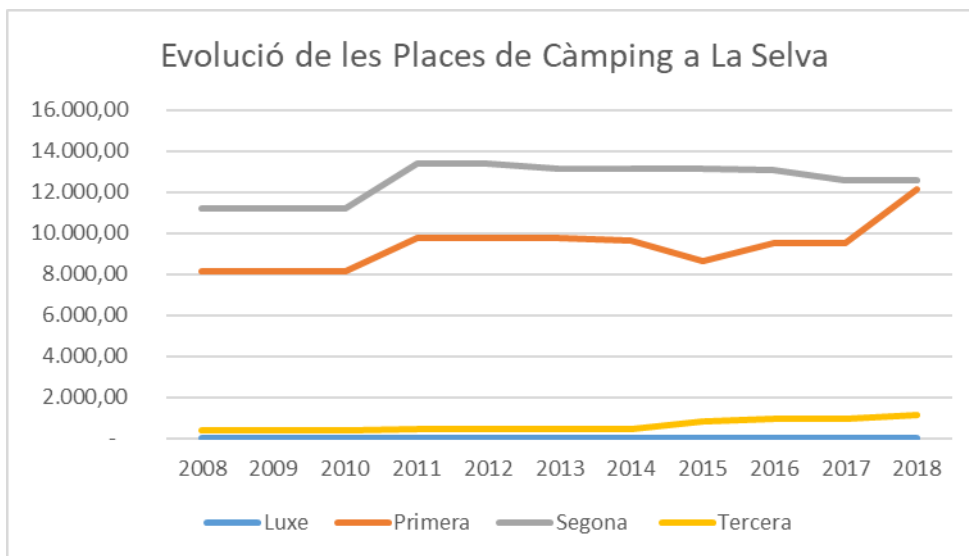
A totes les comarques gironines el sector d'hostaleria ha contribuït a augmentar l'ocupació i a la Selva també. Per aportar unes dades més específiques del turisme a La Selva és important saber que és la comarca gironina amb major nombre de places d'allotjaments turístics l'any 2018: 43.715 places hoteleres, 25.779 places de càmpings i 775 places de turisme rural. És evident que el sector hotelier, caracteritzat per grans hotels, té una importància cabdal i demostra que està millorant la seva qualitat. Al gràfic que segueix es posa de manifest com en plena crisi econòmica s'han estat reconvertint places de 3 estrelles o menys amb places d'hotels de 4 estrelles o més. Si aquesta major qualitat es valoritza bé al mercat, la rendibilitat del sector augmentarà considerablement els propers anys. Per tant, el sector hotelier a la Selva és ben dinàmic i està duent a terme una aposta clara de futur.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

Als gràfics que segueixen a la plana següent mostren com el sector de càmpings també ha augmentat el nombre de places de primera categoria. I el nombre de places de turisme rural ha augmentat considerablement.

Per tant, la Selva té un sector turístic molt dinàmic, consolidat, que està millorant la seva qualitat i, per tant, és conscient del marge de millora que pot assolir.

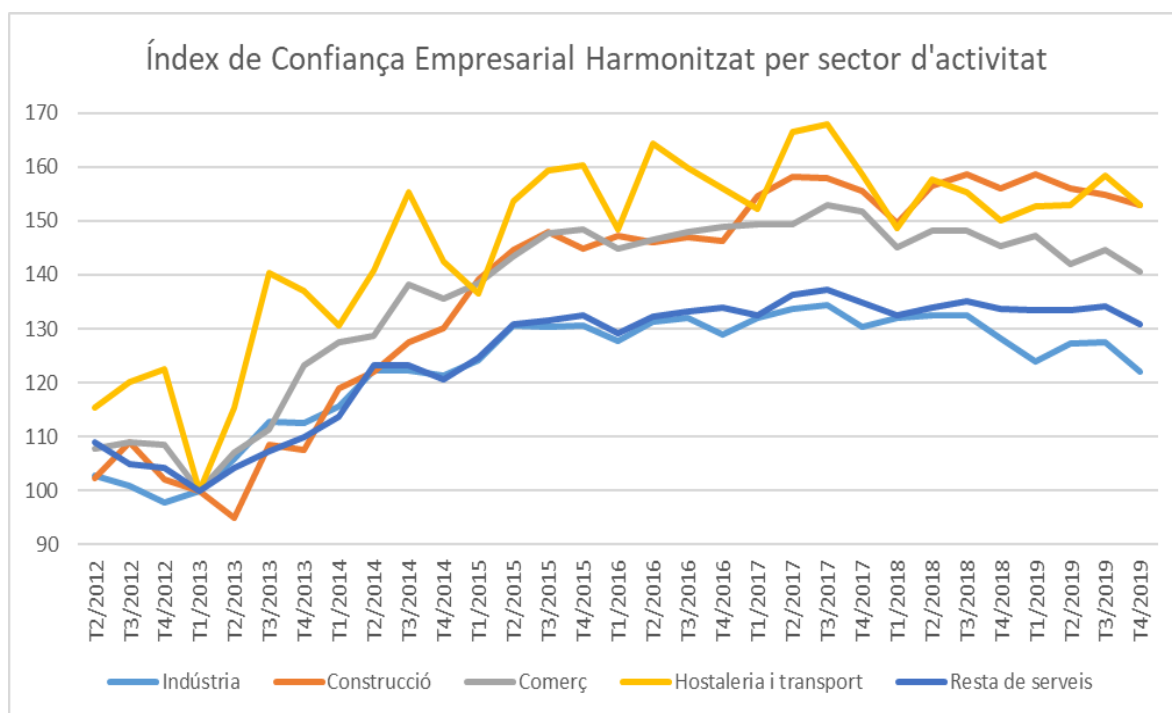
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

9. Enquestes i índexs de clima.

Existeixen múltiples indicadors de confiança empresarial elaborats a partir d'enquestes als diferents agents econòmics i empresarials del país. Una enquesta molt sòlida és la que elabora des de l'any 2012 l'Institut d'Estadística de Catalunya que ofereix dades trimestrals. Massa sovint la premsa es fa ressò de les xifres de disminucions o augments mes a mes i per tenir una visió clara de la tendència cal mirar a més llarga sèrie de dades.

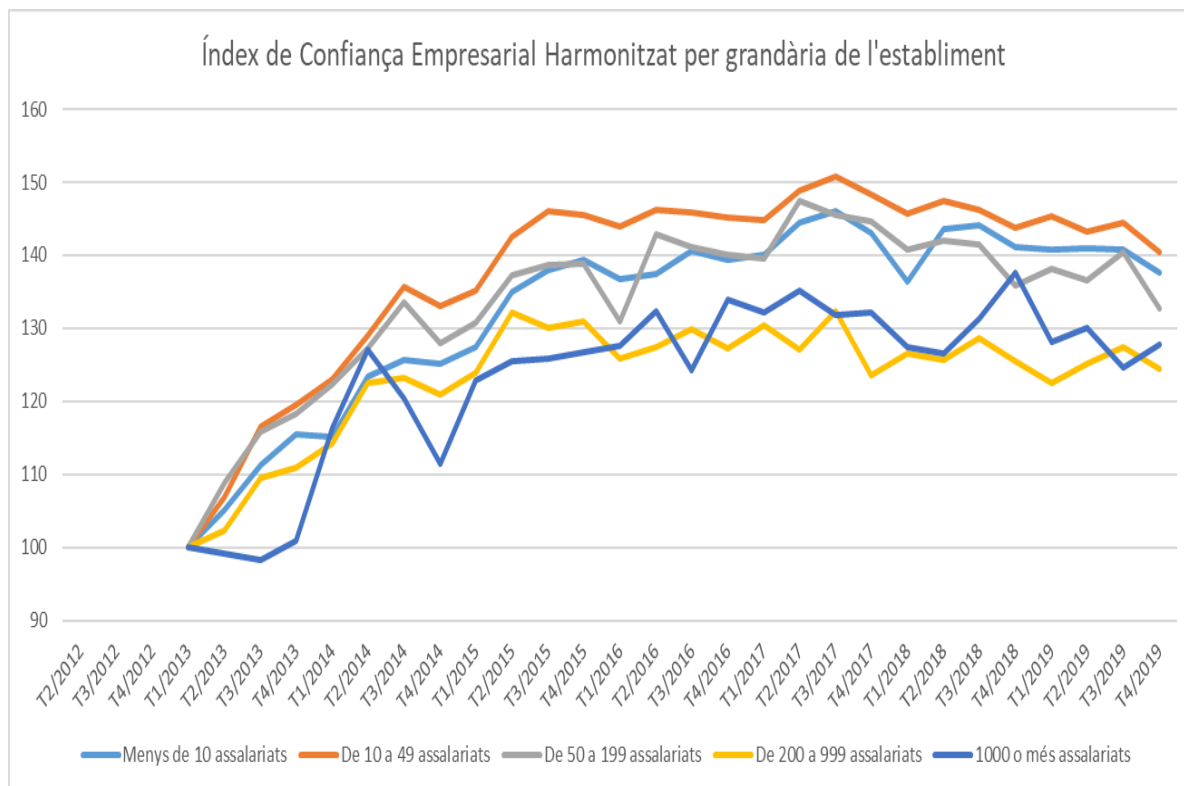
Els índexs que es mostren a continuació evidencien que des del 2012 fins al 2015 sí que les expectatives eren creixents, però a partir del 2015 les expectatives es mantenen estables i només l'any 2019 baixen al sector industrial.

L'índex de Confiança Empresarial es calcula per al conjunt de l'economia catalana i no es disposen de dades significatives per a l'economia de Girona

Font: elaboració pròpia, a partir de dades de l'IDESCAT.

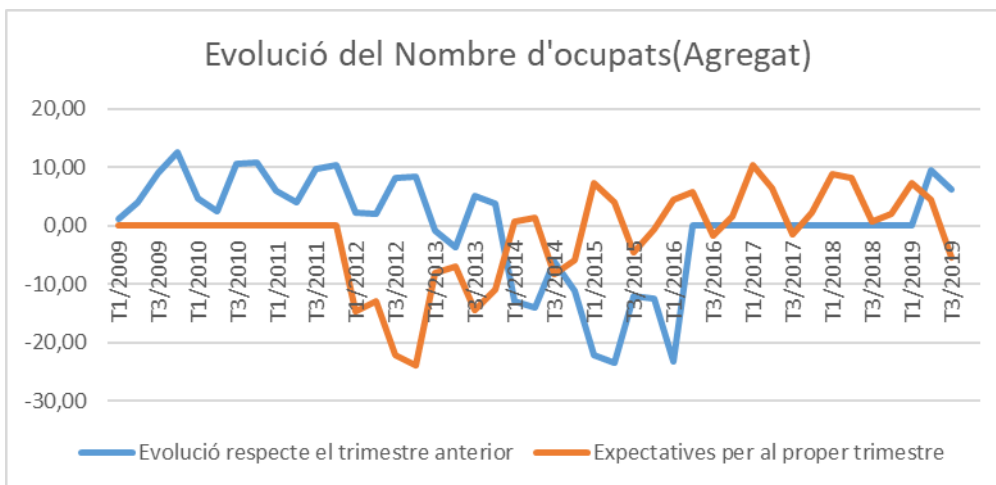
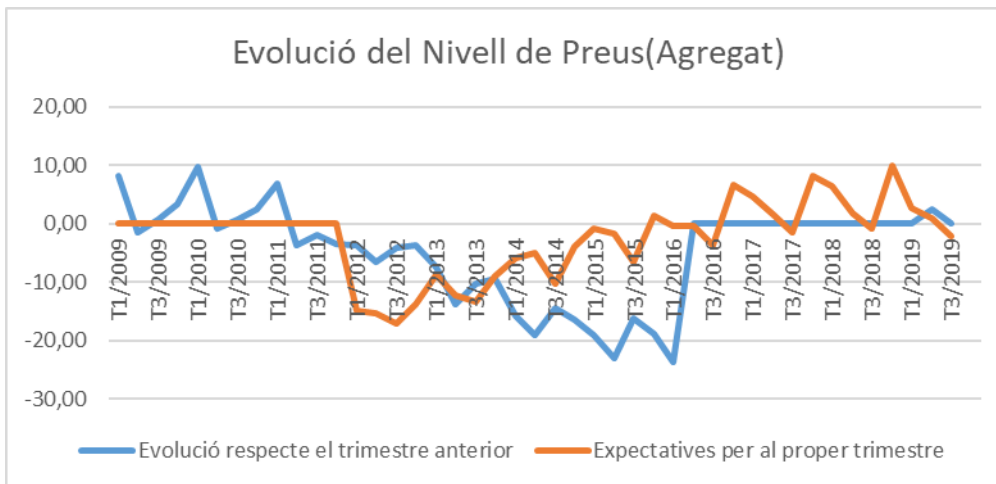
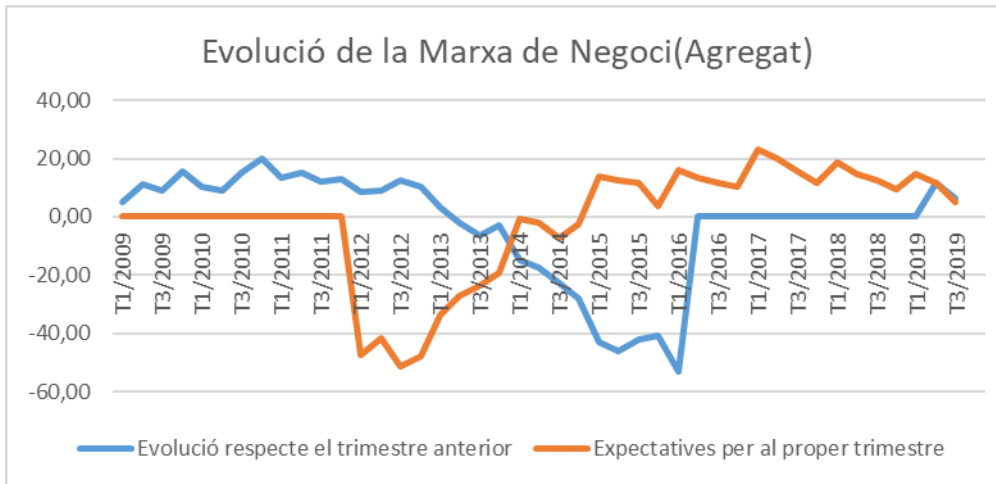

Font: elaboració pròpia, a partir de dades de l'IDESCAT.

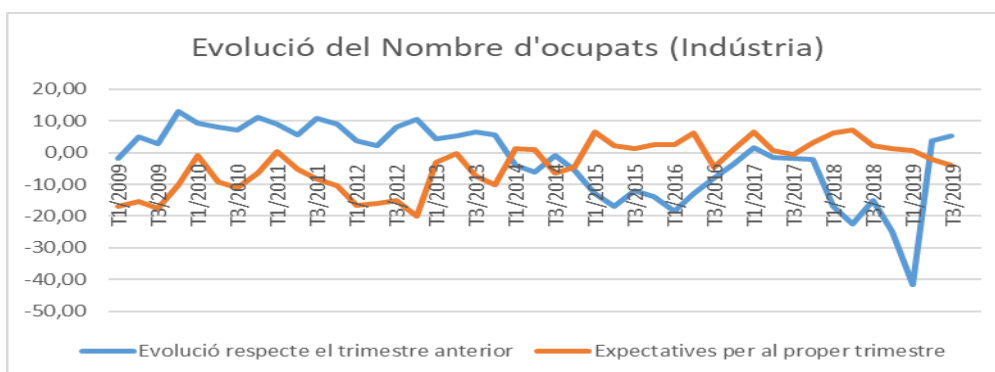
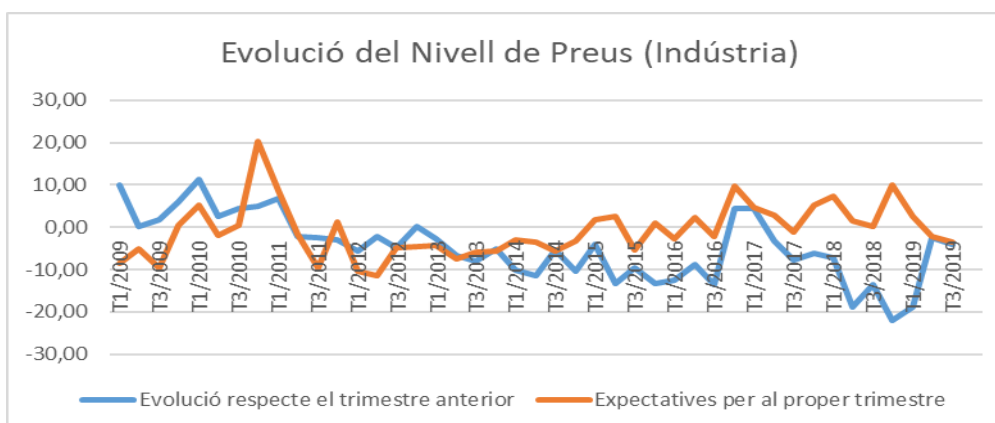
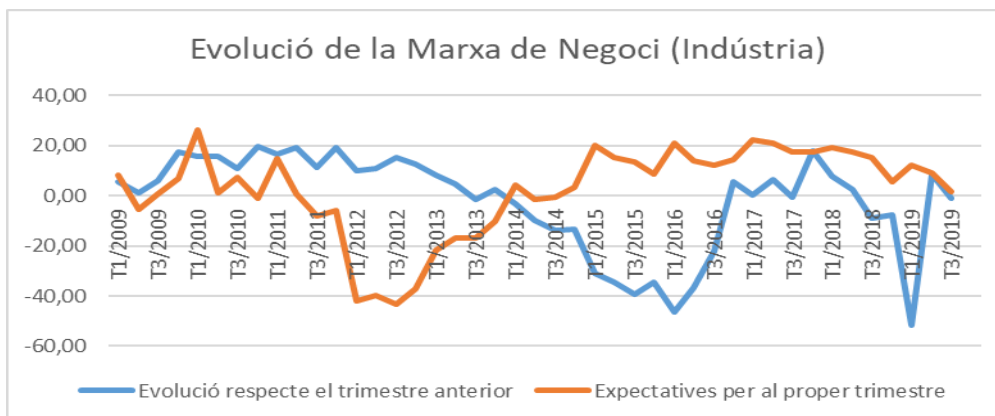
A continuació, es diferencia entre l'evolució de la valoració sobre: Marxa del Negoci, Nivell de Preus i Nombre d'Ocupats. Primer s'exposa l'evolució agregada per al conjunt de sectors econòmics i després es desagrega per a diferents sectors.

Quant a l'evolució pel conjunt de sectors, vegi's que la Marxa del negoci es continua situant en valors positius com està passant des de l'any 2014. El nivell de preus continua amb les mateixes fluctuacions que es venen observant des del 2016, per tant, tampoc hi ha canvis recents que facin pensar en canvi de tendència. I, el nombre d'ocupats mostra una més lleugera caiguda estacional aquest darrer trimestre de l'any 2019.

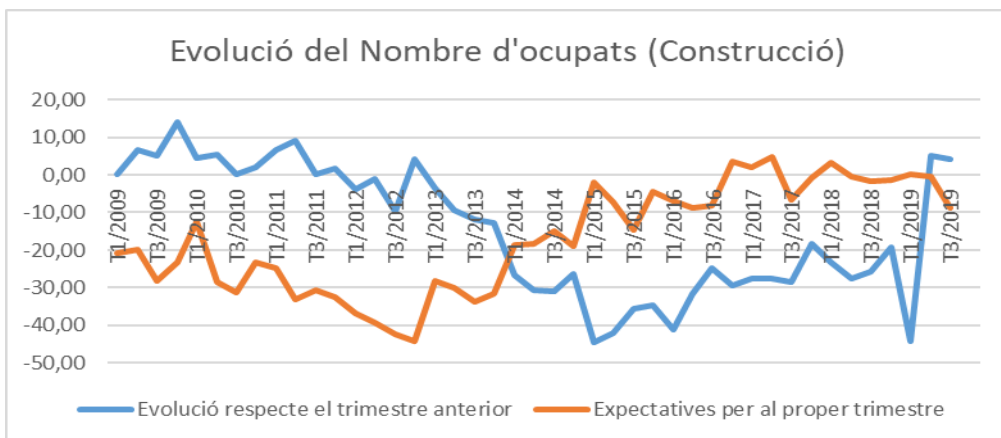
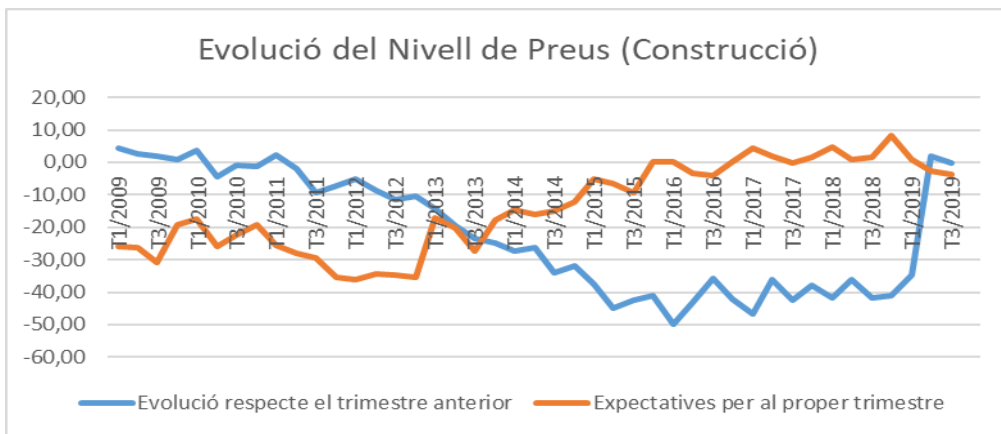
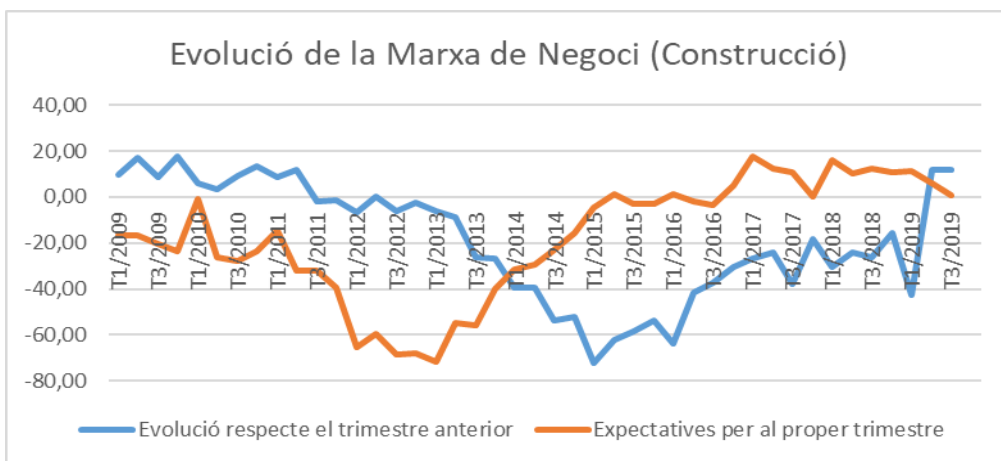
Font: elaboració pròpia, a partir de dades de l'IDESCAT.

Els tres gràfics que venen a continuació mostren les expectatives del sector industrial català. És el sector que presenta, al darrer trimestre de 2019, expectatives respecte la marxa del negoci sobre el valor 0, deixant enrere les expectatives positives, i passant a expectatives negatives de nivell de preus i ocupació. El sector industrial és el més sensible a les polítiques que afecten al comerç internacional, per tant, aquest resultat és l'esperable atès el context mundial.

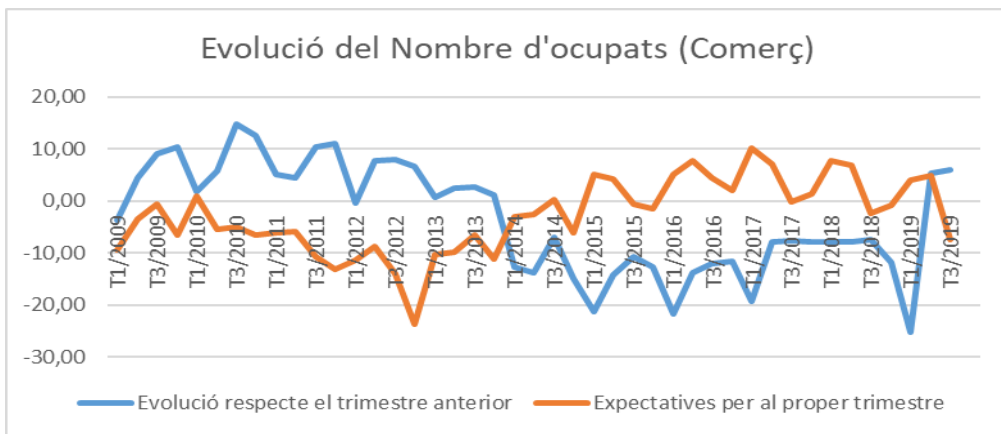
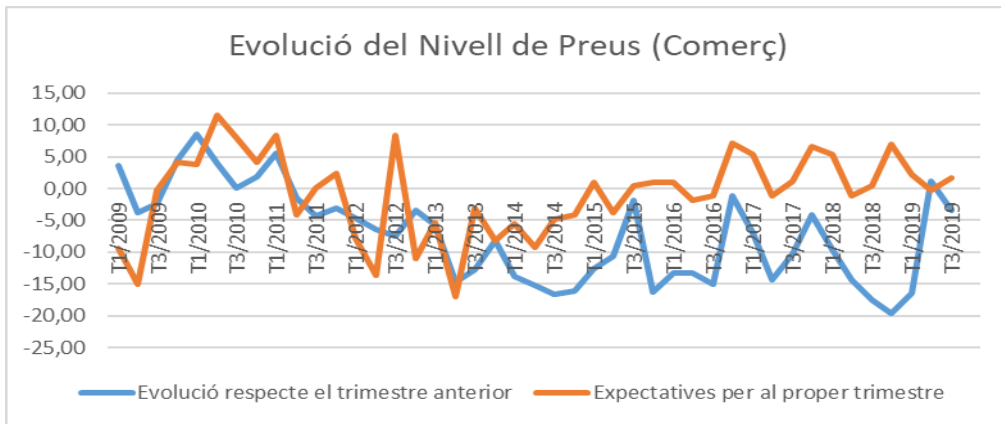
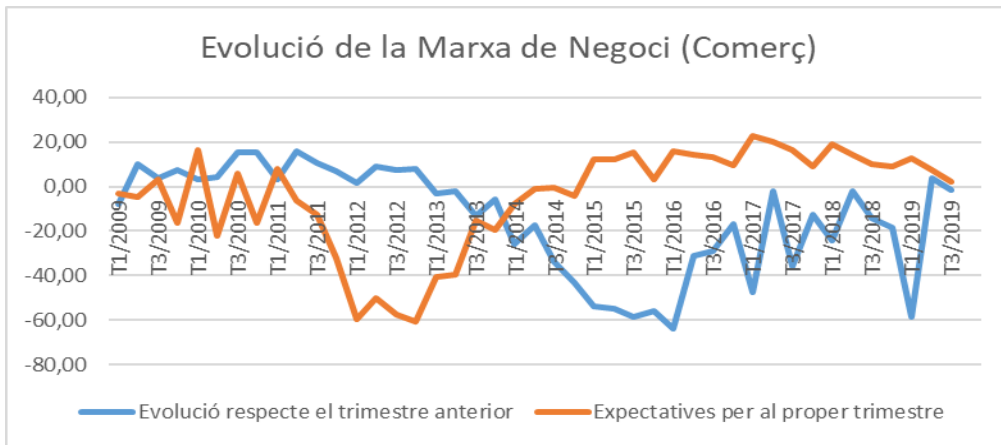
Font: elaboració pròpia, a partir de dades de l'IDESCAT.

Les expectatives al sector de la construcció es mostren sobre el valor o al darrer trimestre del 2019 igualment com el nombre d'ocupats. Tot referma que el sector no manifesta un nou estat de bombolla immobiliària.

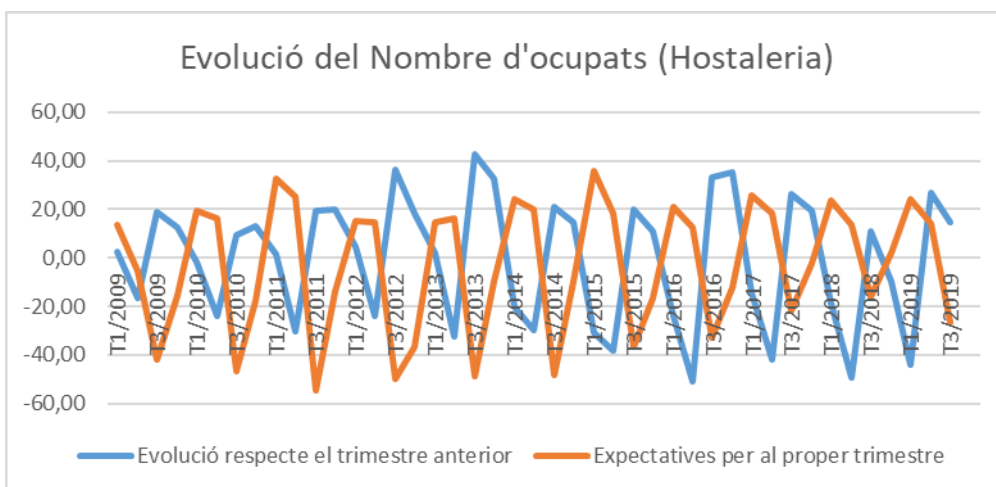
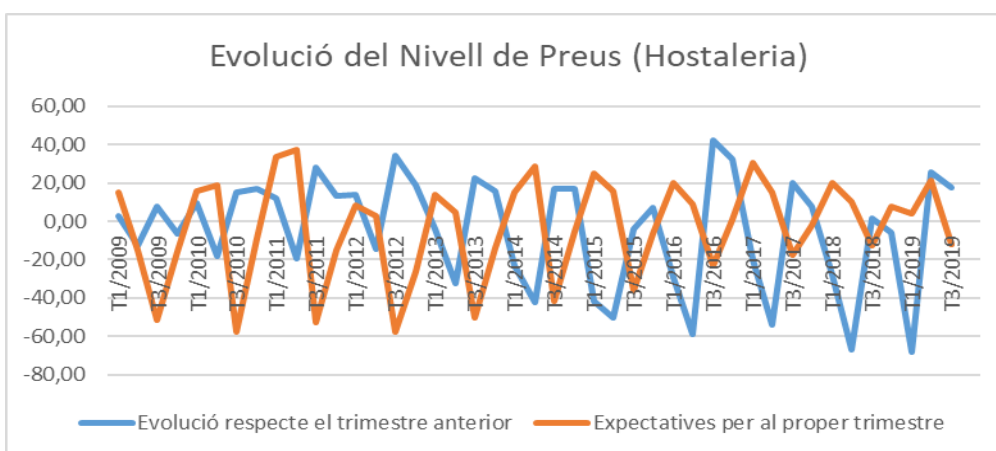
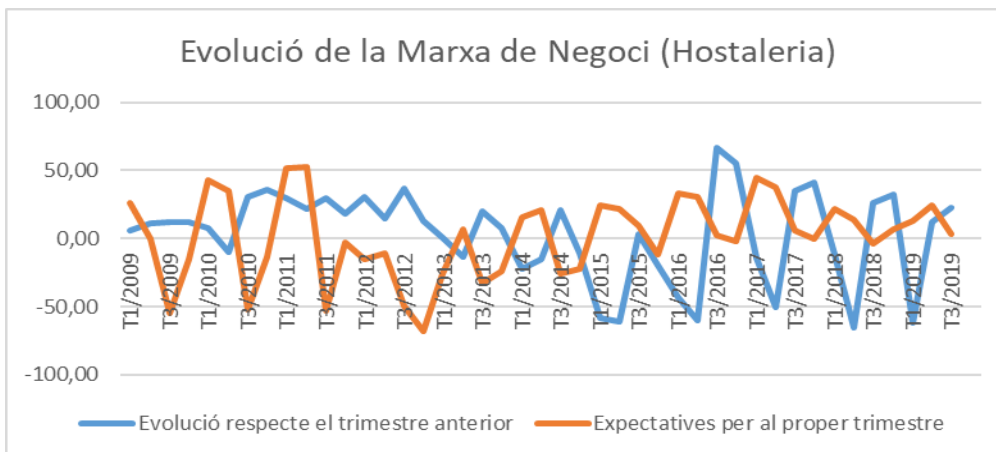
Font: elaboració pròpia, a partir de dades de l'IDESCAT.

Al sector comerç les expectatives es mantenen lleugerament positives.

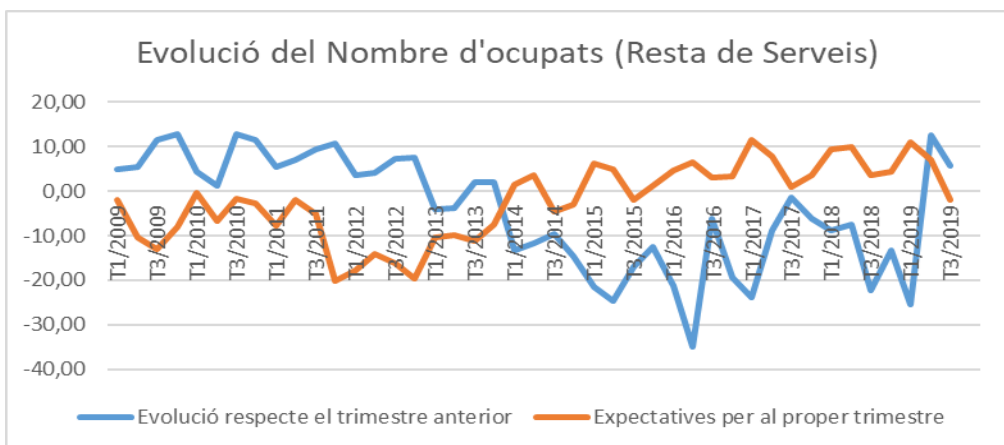
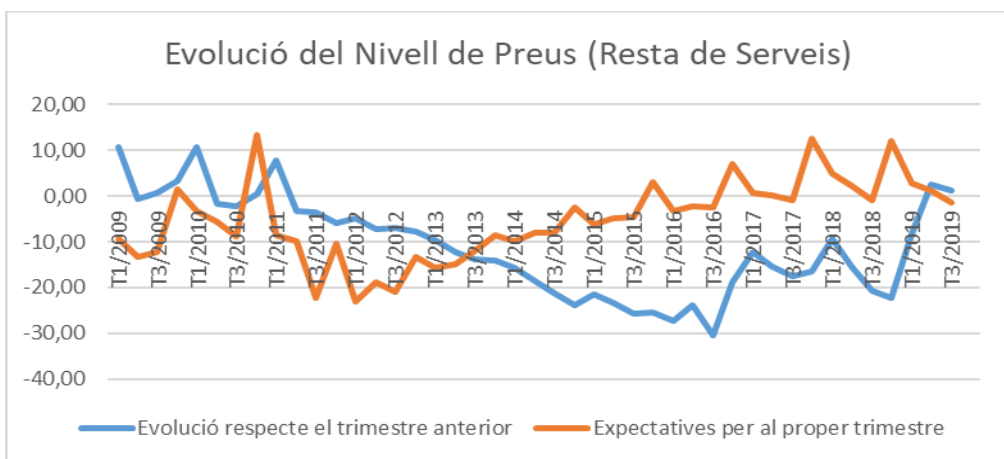
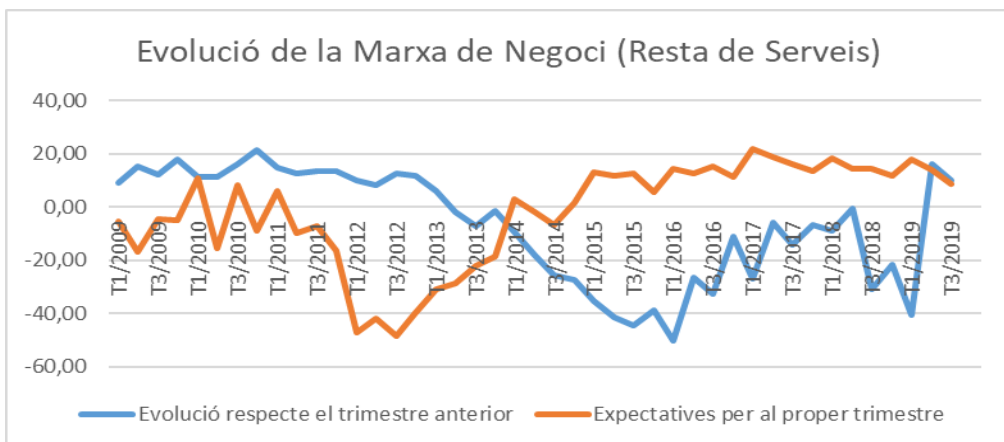
Font: elaboració pròpia, a partir de dades de l'IDESCAT.

I, pel que fa al sector Hostaleria, el més destacable és que les expectatives es caracteritzen per ser molt fluctuants però sempre es mouen en valors mitjans pròxims a 0.

Font: elaboració pròpia, a partir de dades de l'IDESCAT.

Per al conjunt del sector serveis, exceptuant comerç i hostaleria que s’han vist abans, les expectatives sobre la marxa de negoci es mantenen clarament positives, si bé el darrer trimestre del 2019 les expectatives sobre nivell de preus i nivell d’ocupació prenen un valor negatiu no massa rellevant vista de la tendència dels darrers anys.

Font: elaboració pròpia, a partir de dades de l'IDESCAT.

No es pot finalitzar un estudi sobre l'economia gironina sense incloure els resultats de Girona 100, SA, elaborat per KPMG i la Càtedra Cambra de l'Empresa Familiar de la UdG. Anualment realitzen un recull de les percepcions de les 100 empreses gironines amb major volum de facturació, de les quals 79 són empreses familiars. En síntesi, al darrer informe publicat l'any 2019 conclouen que:

“els resultats del 2018 han millorat respecte el 2017, seguint la tendència marcada en el darrer any, en els tres indicadors que es valoren: facturació, plantilla i activitat a l'estranger. A això s'hi afegeix que la percepció de l'entorn és positiva per a la majoria d'empreses i sectors, tot i que ha disminuït el grau d'optimisme respecte a les percepcions de l'any passat.”

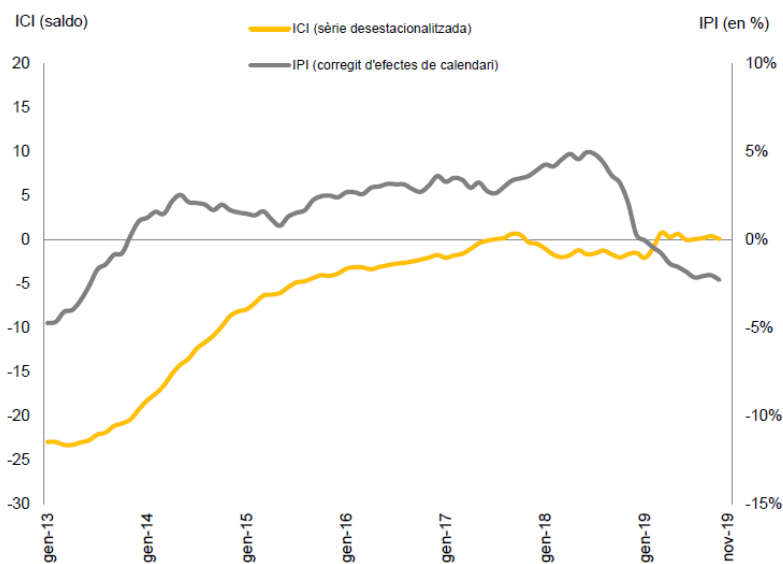
En el mateix sentit apunten la darreres dades disponibles, novembre 2019, de l'Indicador de Clima Industrial (ICI) per al conjunt de Catalunya que elabora l'Observatori del Treball i Model Productiu a partir de dades del Ministerio d'Indústria i IDESCAT. Tant si es pren la sèrie desestacionalitzada, com les mitjanes trimestrals, com les dades mensuals, tot confirma que l'indicador de clima industrial es manté entorn a valors pròxims a zero. Tenint en compte, que durant el període 2009-2018 la mitjana de la sèrie de l'ICI prenia un valor negatiu de -12,5, el valor actual de 0 indica una estabilitat molt clara. Des del 2017 fins al novembre de 2019, els valors es mouen entorn a 0, tot i que les fluctuacions són més acusades.

Abans s'ha vist que l'Índex de Confiança Empresarial calculat per IDESCAT era creixent a partir de l'any 2012 i vegi's ara l'Índex de Clima Industrial que també partia de valors molt negatius i actualment està fluctuant entorn al valor 0. És a dir, que l'evolució de tots els índexs confirmen la mateixa tendència. I la tendència es manté amb poques variacions quan s'observa sector a sector.

**Catalunya – Indicador de clima industrial (ICI) i índex de producció industrial (IPI).
Saldos (en pp) i taxes de variació interanual (en %)**

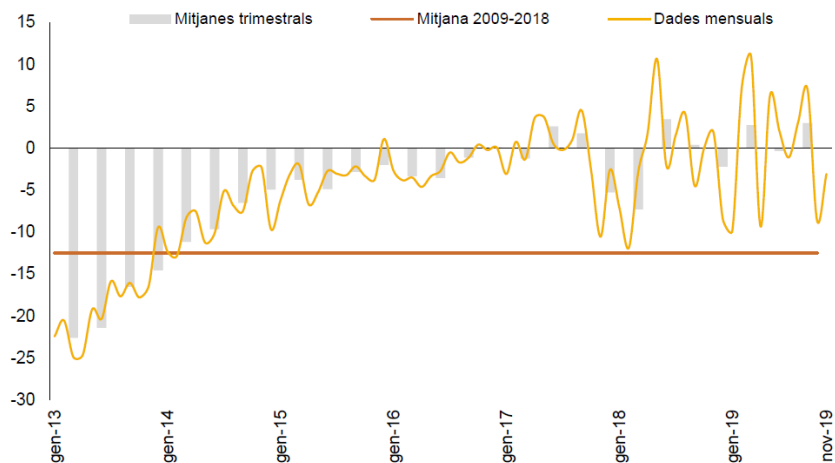
Gener de 2013 a novembre de 2019 (mitjanes mòbils 12 mesos)

Font: Observatori del Treball i Model Productiu a partir de les dades del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme i Idescat

Catalunya – Indicador de clima industrial (mitjana dels saldos* en pp)

Gener de 2013 a novembre de 2019

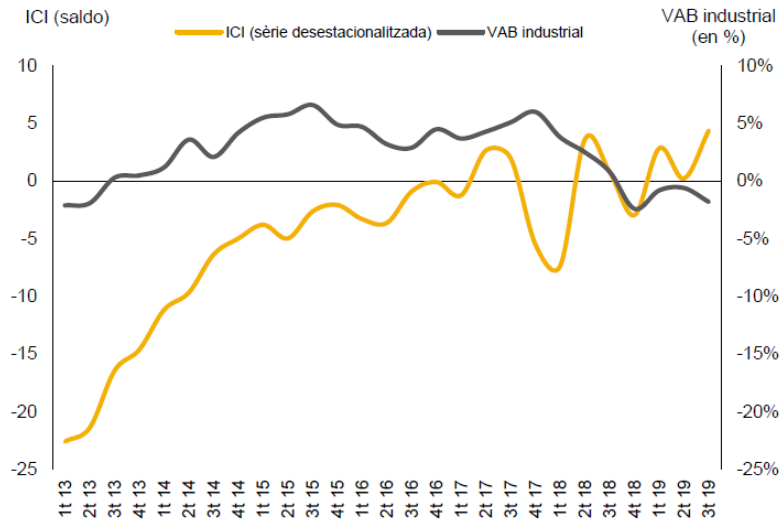

^(*) Mitjana dels saldos desestacionalitzats de les opinions empresarials referides a la cartera de comandes total, als estocs canviats de signe i a la tendència de la producció

Font: Observatori del Treball i Model Productiu a partir de les dades del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme

Catalunya – Indicador de clima industrial (ICI) i VAB industrial (Base 2010). Saldos (en pp) i taxes de variació interanual (en %)

1r trim. 2013 – 3r trim. 2019

Font: Observatori del Treball i Model Productiu a partir de les dades del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme i Idescat

Res fa pensar, doncs, amb un canvi de tendència econòmica rellevant. És un símptoma clar d'alentiment general de l'economia.

10. Estructura econòmica i social a Girona: conclusions.

En el darrer moment de tancar aquest informe apareix la darrera dada de població. A l'any 2019, la província de Girona recupera la població màxima assolida abans de rebre els impactes econòmics de la crisi.

En la lectura completa d'aquest informe es troben des de les tendències generals de l'economia gironina fins als seus diferents impactes segons comarques i sectors d'activitat econòmica. L'objectiu d'aquest darrer apartat de l'informe és fer un breu recull dels principals resultats, i presentar especialment els principals trets de l'economia gironina que han marcat i continuaran marcant les tendències econòmiques i socials de les nostres comarques.

- Girona sempre creix més en **població** que el conjunt de Catalunya, si bé aquest diferència s'escurça els darrers anys degut especialment als moviments migratoris. La despoblació a les comarques del Ripollès i la Cerdanya és estructural, no és només efecte de la crisi econòmica.
- Girona no mostra una evolució favorable del **PIB per càpita**. Més enllà dels cicles econòmics, a Girona la pèrdua de PIB per càpita és sostinguda. Quant al PIB per càpita, del 2008 al 2018 al Gironès, la Selva i al Baix Empordà es mantenen en valors molt similars. A l'Alt Empordà augmenta un 5,75% i al Pla de l'Estany un 18,4%. En canvi, al Ripollès es redueix un 12,3% i a la Cerdanya un 23,6%. La comarca amb el PIB per càpita més elevat, tant al 2008 com al 2018 és el Gironès, seguit de la Garrotxa. És interessant veure com la tercera comarca amb més PIB per càpita l'any 2008 era el Ripollès i al 2018 es situa molt per sota la mitjana de la província, essent el Pla de l'Estany la tercera comarca amb més PIB per càpita.

- El PIB del **sector agrícola** gironí es manté estable i l'any 2018 representa un 2,36%, mentre que per al conjunt de Catalunya el PIB agrícola es situa tan sols al 0,99%.
- El PIB del **sector industrial** presenta un comportament molt més favorable que l'evolució del conjunt de Catalunya. Destaca la gran capacitat de producció i exportació del sector alimentari i químic, sectors capdavanters de la indústria a Girona. Aquesta indústria només va reduir lleugerament la seva activitat productiva l'any 2009 i del 2008 al 2018 ha crescut un 40%. Actualment, representa el 59% del PIB industrial gironí. El sector “Metal·lúrgia, maquinària, material elèctric i de transport” s’ha vist afectat per la crisi econòmica i probablement una pèrdua de competitivitat, atès que no és fins al 2018 que recupera la producció que tenia al 2008. L'any 2008 aquest sector representava un 40% del PIB industrial gironí i al 2018 un 31%. La pèrdua de pes d'aquest tipus d'indústria encara és més acusada al conjunt de Catalunya, símptoma de que requereix de millores de competitivitat.
- El PIB del **sector serveis** mostra una evolució molt favorable al llarg de període, amb poca afectació derivada de la recessió econòmica. Per components i al 2018: el subsector “Activitats immobiliàries, tècniques i administratives” representa un 28% del PIB del sector serveis, el mateix pes que el sector “Administració pública i altres serveis”; pesos molt semblants als de l'economia catalana. El “Comerç” amb un pes entorn al 20%, tant a Girona com a Catalunya. El sector “Hostaleria” a Girona representa un 12,3% destacant per tenir un pes superior al del conjunt de Catalunya, que és del 8%. I, destacar que “Activitats financeres i assegurances” a Girona representa un 3,9% i a Catalunya un 5,4% sobre el total de PIB del sector serveis.
- El PIB del **sector de la construcció** va caure a partir del 2008 un 48% a Catalunya, i a Girona un 53%, percentatges que mostren la ben diagnosticada crisi immobiliària. Doncs bé, l'evolució del PIB del sector “Activitats

financeres i assegurances” defineix una caiguda del 12,6% al conjunt de Catalunya i del 27,4% a Girona, xifres que mostren la ben diagnosticada crisi financera i que ha esdevingut més intensa a la província de Girona.

- Històricament, l'**IPC** a la província de Girona sempre ha estat superior a la del conjunt de Catalunya. Els darrers anys de recuperació econòmica aquest diferencial d'IPC s'ha reduït.
- La **taxa d'atur** a Girona sempre està a la part alta dels valors de la resta de Catalunya. Actualment, el nombre total d'aturats encara és superior al que hi havia l'any 2008, i les taxes d'atur són molt superiors a les anteriors a l'any 2008. L'atur al sector de la construcció va augmentar significativament menys a Girona.
- El comportament de l'**ocupació** és més favorable a Girona, especialment al sector industrial i l'agricultura. El sector industrial català al 2018 li faltava un 18% per recuperar l'ocupació del 2008, mentre que a Girona ja n'havia creat més. És molt destacable a Girona la capacitat de l' "Hostaleria" de crear ocupació. El sector turístic gironí ha contribuït decididament a reduir el cicle econòmic de l'atur.
- La **taxa d'activitat** a la província de Girona és la més elevada de Catalunya des del 2002 ençà. Ara bé, es podria estar perdent aquest fet diferencial tan positiu de l'economia a Girona.
- El **dinamisme empresarial** a Girona és clau. La creació d'empreses a Catalunya, del 2008 al 2018, es va reduir un 1,2% mentre que a Girona va augmentar un 22,4%. I, la visió de futur de les empreses exportadores també ha estat decisiva. Un exemple més del dinamisme, extret dels informes de la Cambra. L'any 2008 quan els mercats de França, Regne Unit, Alemanya i Itàlia ja presentaven signes clars de debilitat, les exportacions gironines es mantenien estables a aquests mercats i ja es varen augmentar les exportacions

a l'Orient Mitjà/Magreb en un 28,23% i a Àsia Oriental i Oceania en un 37,45%. L'any 2018, el nombre d'empreses exportadores a Girona ha augmentat un 9,1%. La major diversificació de les exportacions gironines també mostra un entorn molt dinàmic que genera sinèrgies positives a nivell empresarial. Cal tenir ben present que la capacitat exportadora que manifesten les empreses és un estadi intermedi d'un procés d'internacionalització econòmica. I és en aquest estadi intermedi que les empreses gironines han excel·lit.

- A Girona província, des del 2007, any en què es troben els valors mes elevats de nombre d'hipoteques, fins l'any 2013 que és l'any en què s'atura la davallada, el nombre d'hipoteques i el seu valor cau un 93%, un comportament idèntic al mercat català. I l'import mitjà de les hipoteques a Girona va caure un 45% igual que pel conjunt de Catalunya. És a partir de l'any 2016 que es comença a recuperar el sector immobiliari a Girona. Sembla clar que no es pot parlar de cap problema al **mercat immobiliari** actual a Girona. La relativa especialització en habitatges turístics en algunes comarques fa necessari fer un seguiment acurat del sector. La inquietud social que generen, fonamentada o no, ho requereix.
- En el sector turístic a la Costa Brava i als Pirineus, per a tots els tipus d'oferta s'observen comportaments sensiblement diferents pel que es requereix d'una política turística diferenciada. El **sector hoteler** presenta una evolució molt positiva, especialment els darrers anys, i mostra tots els símptomes de fortalesa empresarial amb un clar potencial de millora els propers anys. El **sector càmpings** gironí té un comportament empresarial molt sòlid i destaca clarament a nivell català i europeu en quantitat i qualitat. El **turisme rural** a Girona ha mostrat un dinamisme extraordinari especialment durant els anys de més impacte de la crisi i la seva funció esdevé important per arrelar la població al territori. Respecte als **apartaments turístics**, Girona també lidera l'oferta catalana i l'evolució mostra una incipient tendència a canvis que poden modificar la seva rendibilitat econòmica i social. Globalment, el sector

turístic gironí ha destacat per la seva capacitat de mantenir l'ocupació en els moments de crisi i, actualment, crea més ocupació.

- **A Girona el turisme i la indústria són peces clau de l'economia de les comarques.** Caldria disposar de més informació per diagnosticar millor l'evolució i ser una eina per a dirigir la política. De la mateixa manera que a Catalunya es fa un seguiment especial de la indústria perquè representa un 20% del PIB català i a Barcelona es fa un seguiment econòmic especial de l'activitat turística pel seu elevat impacte econòmic; a Girona caldria fer un seguiment més acurat de la seva indústria, i com que a la Costa Brava el turisme ja assoleix el 20% del seu PIB cal avançar ràpidament en el seguiment del sector turístic gironí.
- Els municipis turístics utilitzen la seva capacitat legal disponible per a generar més ingressos però això no els hi permet dotar als seus municipis dels mateixos serveis a la població, fins i tot, estant més endeutats. Els municipis turístics continuen presentant un major nivell d'endeutament per càpita, gairebé un 50% superior. Varen arribar a la crisi més endeutats i amb pitjors condicions de deute, pel que l'aplicació de la llei l'any 2012 els ha deixat situats en una posició financera més dèbil encara. Existeix un problema estructural persistent en el finançament municipal i **la recent crisi econòmica ha agreujat la vulnerabilitat pressupostària als municipis turístics.**
- Entre les 10 comarques amb més **desigualtat de renda** a Catalunya s'hi troba el Baix i l'Alt Empordà, mentre que entre les 10 comarques amb menor desigualtat s'hi troba el Ripollès, la Garrotxa i la Selva. I, 4 comarques gironines figuren entre les 10 comarques catalanes que presenten una menor taxa d'escolarització als 17 anys.
- A l'any 2019 la província de Girona globalment ha recuperat la població del 2012, però a l'**Alt Empordà** no ha estat així. El saldo migratori total presenta

dos enfonsaments, un al 2010 (primer impacte de la crisi) i l'altre al 2013 i 2014, i s'expliquen tots dos casos pel saldo migratori extern. L'enfonsament del 2010 només s'observa a l'Alt i Baix Empordà. El sector industrial, que representa un 11,33% del seu PIB, té una evolució favorable. A l'Alt Empordà el sector serveis és molt rellevant i fins al 2016 té un comportament negatiu, molt pitjor que la mitjana de l'economia gironina. El sector hotelier comença a apostar per millorar la qualitat del sector tot i que continua augmentant les places hoteleres de més baixa qualitat, el que sembla incompatible si es vol valoritzar l'oferta conjunta de la comarca. Aquest comportament del sector hotelier difereix de la resta de la Costa Brava. L'Alt Empordà està al capdavant de totes les comarques gironines pel nombre de places en allotjaments de turisme rural.

- Per contrast amb la positiva evolució a la província de Girona, el **Baix Empordà** mostra un pèssim comportament del sector industrial, que representa un 8,65% del seu PIB. I, destaca favorablement per l'elevat pes econòmic i el millor comportament del sector turístic de tota la província.
- Caiguda molt pronunciada de l'activitat a tots els sectors econòmics de la **Cerdanya**. La Cerdanya no ha sortit de la crisi que, hores d'ara, ha posat de manifest problemes estructurals a la comarca amb un impacte directa sobre el nivell de vida de la població.
- A l'economia de la **Garrotxa** destaca l'excel·lent comportament de la indústria que, a l'any 2018, pren la primera posició en pes sobre el PIB al sector serveis, un símptoma claríssim d'elevada especialització territorial.
- Al **Gironès**, l'evolució del PIB és favorable a partir de l'any 2010 a tots els sectors econòmics, excepte la construcció. És a dir, que ben aviat es va superar el primer impacte de la crisi al Gironès.
- El **Pla de l'Estany** es caracteritza per un pes del sector industrial sobre el PIB del 40,88% a l'any 2018. Molt bon comportament dels dos principals

subsectors industrials a la comarca: alimentació i metal·lúrgia, amb contínua tendència positiva.

- Al **Ripollès** destaca el gran impacte negatiu de la crisi econòmica sobre tots els sectors d'activitat, un fet molt diferenciat del comportament mitjà de l'economia gironina. Calen reformes estructurals a l'economia del Ripollès per frenar la despoblació i caiguda sistèmica del PIB.
- La **Selva** té un sector turístic molt dinàmic, consolidat, que està millorant la seva qualitat i, per tant, és conscient del marge de millora que pot assolir. L'evolució és molt favorable al sector serveis i sector primari, però mostra una caiguda més profunda del sector de la construcció. Destaca el sector industrial, que representa un important pes del 30,73% del PIB

A grans trets, val a dir que el comportament cíclic de l'economia de Girona és molt semblant al de l'economia catalana però lleugerament més marcat i hi ha una tendència sostinguda de pèrdua de PIB per càpita a la província.

El comportament econòmic també depèn d'aspectes socials, culturals i històrics que depassen l'àmbit estrictament econòmic: la qualitat de les institucions, l'entorn cultural, l'existència de desigualtats, el nivell educatiu i la qualitat del capital humà, entre d'altres, són aspectes crucials per explicar el creixement i el bon funcionament d'una economia i les seves perspectives de creixement. En aquesta línia de pensament, al llarg d'aquest informe es configuren els trets més favorables que mostra l'economia gironina.

Un primer tret econòmic i social importantíssim que distingeix Girona és **l'elevada taxa de participació al mercat laboral**, especialment la taxa de participació

femenina. Tot i que s'ha reduït el diferencial positiu després d'aquesta crisi, mantenir una elevada taxa de participació és fonamental per al creixement econòmic i la cohesió social.

Un segon tret fonamental és el **fort dinamisme empresarial**. Girona mostra una elevada capacitat de creació d'empreses, especialment al sector serveis. I, mostra un teixit estable de grans empreses gironines que han esdevingut grans per mida, fortalesa i capacitat de creixement. Aquests dinamisme empresarial a Girona és característic per l'existència d'un ampli teixit d'empreses familiars, tant al sector industrial com al sector serveis, que aporten una sòlida riquesa territorial que arrela l'economia gironina.

El tercer tret característic és **una economia molt oberta**. El sector industrial gironí ha contribuït decididament a superar la crisi des de l'any 2011, mostrant un comportament del PIB molt millor que la indústria catalana. I aquest millor comportament es deu a la enorme capacitat exportadora de la indústria gironina. És menys conegut el paper econòmic que realitza el sector turístic a Girona, que té un pes fonamental en moltes comarques i ha contribuït decididament a superar la crisi econòmica per la seva elevada capacitat de creació d'ocupació. El sector turístic, que atrau ingressos procedents de la resta del món, mostra una gran solidesa i durant la crisi ha millorat ostensiblement la qualitat de l'oferta, atresorant així un elevat potencial de creixement.

De la mateixa manera que una anàlisi posa de manifest els trets més favorables de l'economia, també sorgeixen els trets menys favorables.

Un primer element persistentment desfavorable a Girona és la **manca d'inversió pública**. L'entrada en funcionament de l'AVE ha significat una gran millora en la mobilitat de les persones, però no hi ha hagut cap millora significativa des de fa dècades en la millora de la mobilitat de mercaderies, un element fonamental per a sostenir l'economia gironina. I la manca d'una política ferma que consolidi l'aeroport és un coll d'ampolla, especialment per al sector turístic gironí.

Un element negatiu que apareix com a **un resultat de la crisi econòmica són les majors desigualtats**, tant a nivell territorial com a nivell social. Requereix fer

especial atenció a l'economia de les comarques severament afectades per la crisi i posar condicions especials per a corregir els indicadors de risc de pobresa.

Hi ha un tret que per la proximitat amb Barcelona podria esdevenir més positiu del que fins ara s'observa. El fet és que Barcelona té una indiscutiblement elevada capacitat d'atracció de negocis, capital i inversions, a més d'una elevada capacitat de decisió política; i, per afavorir l'equilibri territorial del país, la resta del territori català hauria de constatar més sinèrgies favorables. En aquesta línia, sovint es presenta la inexistència a Girona de grans empreses multinacionals com una mancança des del punt de vista econòmic.

També els reptes de futur de l'economia gironina semblen molt clars.

La crisi econòmica ha conduït a canvis en la composició industrial i al sector industrial ha d'afrontar dos reptes importants. Un, és que les exportacions són un estadi intermedi d'un procés d'internacionalització i en aquest estadi intermedi les empreses gironines han excel·lit i excel·leixen. Ara cal tendir cap a l'estadi següent, localitzar internacionalment la producció i consolidar a la província de Girona les activitats productives de major valor afegit. El segon repte de la indústria gironina és entrar al nou món que obre la intel·ligència artificial. La seva capacitat d'adaptació marcarà la producció futura, les diferències de productivitat i l'èxit econòmic futur del sector.

Aquest informe ha posat de manifest el potencial de millora de què disposa el sector turístic gironí. I a la vista del diferent comportament econòmic del turisme de la Costa Brava i del turisme d'interior i Pirineu, cal prendre noves mesures de política turística, especialment promoció, a fi d'atraure un turisme de més qualitat de manera equilibrada al territori.

L'anàlisi a nivell comarcal de l'economia gironina és imprescindible per conèixer les tendències i aportar arguments per garantir el necessari equilibri territorial, per això també s'ha posat èmfasi en la necessitat de disposar de més informació econòmica.

11. Fonts d'informació

Per a l'elaboració d'aquest informe s'han utilitzat dades recollides i/o elaborades de les fonts següents:

- Institut d'Estadística de Catalunya
- Instituto Nacional de Estadística.
- Informes del BBVA, CaixaBank i Banco Santander.
- Informes de la Cambra de Comerç de Girona
- PIMEC
- FOEG
- Estudi Girona 100, KPMG i Càtedra Cambra Empresa Familiar de la UdG
- The Economist
- Banco de España
- Observatori del Treball i Model Productiu, Generalitat de Catalunya.
- Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, Generalitat de Catalunya
- Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda, Generalitat de Catalunya
- DATACOMEX
- Comissió Europea

L'equip redactor d'aquest informe està integrat pels professors del Departament d'Economia i Geografia de la Universitat de Girona, que es relacionen a continuació i el promotor del grup.

Anna Garriga, com a Investigadora Principal ha executat el projecte.

Professora del Departament d'Economia, Degana de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales i Cap del Grup de Transferència de Coneixement en Economia i Empresa.

Modest Fluvià, Catedràtic del Departament d'Economia

Ricard Rigall, professor del Departament d'Economia

Josep Pintó, professor del Departament de Geografia

Xavier Guixeras, doctorant del Departament d'Economia

Eduard Rusalleda, estudiant d'Economia becari del Grup de Recerca

i **Jordi Tubert,** promotor del Grup de Transferència.

Girona, a 30 de desembre de 2019.

